

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В.Ф. Доценка
Кафедра готельно-ресторанної справи

«До захисту в ЕК»
Декан факультету
Віта ЦИРУЛЬНИКОВА
(підпис) (ім'я і прізвище)
« ___ » _____ 2025 р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
Лариса ШАРАН
(підпис) (ім'я і прізвище)
« ___ » _____ 2025 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
(код та назва спеціальності)
освітньо-професійної програми «Готельна і ресторанна справа»

на тему: «Туристичний готель з рестораном локальної кухні у м. Яремче Івано-франківської області»

Виконав: здобувач 2 курсу, групи ГС-2-3М
Довгаюк Андрій Віталійович
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Керівник Шаран Лариса Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю) (підпис)

Консультант Юрій ТКАЧУК
(ім'я і прізвище) (підпис)

Рецензент Олена ПАВЛЮЧЕНКО
(ім'я і прізвище) (підпис)

Я, як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу імені проф. В.Ф. Доценка

Кафедра готельно-ресторанної справи

Освітній ступінь магістр

Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа

(код і назва)

Освітньо-професійна програма «Готельна і ресторанна справа»

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ГРС

Лариса ШАРАН

« 4 » листопада 2025 р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Довгаюка Андрія Віталійовича

(прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи «Туристичний готель з рестораном локальної кухні у м. Яремче Івано-франківської області»

керівник роботи Шаран Лариса Олександрівна, к.т.н., доцент

(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “04” листопада 2025 року № 900-КС

2. Строк подання здобувачем роботи 4 грудня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи місце розташування – Івано-Франківська область м. Яремче; тип засобу розміщення – готель; категорія - 4*; інновація – локальна кухня

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ; Розділ 1 Інноваційний; Розділ 2 Маркетингові дослідження; Розділ 3 Організаційно-технологічний; Розділ 4 Інженерно-технічний; Розділ 5 Економічний; Висновки та пропозиції; Список використаної літератури та інтернет-ресурсів; Додатки

5. Перелік графічного матеріалу

Аркуш 1 (формат А3) – Компонувальне рішення готельного підприємства на відмітці 0,000. Аркуш 1а (формат А3) – Експлікація приміщень та специфікація обладнання. Аркуш 2 (формат А3) – План благоустрою в 3D-проекції. Аркуш 3...4(формат А3) – Матеріали інноваційних досліджень.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Здобувача: Довгаюка Андрія Віталійовича

факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
імені проф. В.Ф. Доценка

денна форма здобуття освіти, спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
освітньо-професійна програма «Готельна і ресторанна справа»

Тема роботи: «Туристичний готель з рестораном локальної кухні у м. Яремче Івано-Франківської області»

Керівник роботи: Шаран Лариса Олександрівна, к.т.н., доцент

Дата захисту “.....” грудня 2025 р.

Робота захищена з оцінкою _____

АНОТАЦІЯ

Проведено дослідження ринку туристичних послуг в Україні та визначено популяризацію локальної кухні як ключового напрямку сталого туризму. На основі аналізу сучасних тенденцій, гастрономічної привабливості Івано-Франківської області та особливостей м. Яремче обґрунтовано концепцію створення туристичного готелю з впровадженням локальної кухні в ресторані.

Діяльність готелю буде зосереджена на сучасному туристі, який окрім нових вражень від подорожей, затишку та спокою, бажає детальніше не ознайомитися із гастрономічною спадщиною України, зокрема використання локальної продукції у місцевій кухні західного регіону України, але безпосередньо набути практичних навичок зі сворення національних страв.

Розроблено організаційну структуру сервісного процесу з акцентом на сталість і комфорт для відвідувачів. Визначено функціональні зони закладу: сучасні номери, спільні простори та заклади харчування.

Розроблено об'ємно-планувальне рішення готелю, підібрано інженерно-будівельні рішення та дизайн, що відповідає концепції закладу. Визначено економічні та соціальні переваги проєкту, включаючи розвиток місцевої економіки, підвищення туристичної привабливості м. Яремче, створення нових робочих місць та популяризацію гастрономічних інновацій у форматі локальної кухні. Проведено розрахунок капітальних вкладень, термінів окупності та сформовано річний план господарської діяльності готелю.

Кваліфікаційна робота викладена на 153 сторінках комп'ютерного тексту та містить 70 таблиць, 43 рисунки та 3 додатки. Графічний матеріал містить 4 аркуша.

Ключові слова: туристичний готель, локальна кухня, гастрономічні інновації, інвестиційна привабливість, термін окупності.

ABSTRACT

A study of the tourist services market in Ukraine was conducted and the popularization of local cuisine was identified as a key direction of sustainable tourism. Based on the analysis of modern trends, the gastronomic attractiveness of the Ivano-Frankivsk region and the characteristics of the city of Yaremche, the concept of creating a tourist hotel with the introduction of local cuisine in the restaurant was substantiated.

The hotel's activities will be focused on the modern tourist, who, in addition to new impressions from travel, comfort and tranquility, wants not to get acquainted in more detail with the gastronomic heritage of Ukraine, in particular the use of local products in the local cuisine of the western region of Ukraine, but to directly acquire practical skills in preparing national dishes.

The organizational structure of the service process has been developed with an emphasis on sustainability and comfort for visitors. The functional areas of the institution have been determined: modern rooms, common spaces and catering establishments.

The spatial planning solution of the hotel has been developed, engineering and construction solutions and design that correspond to the concept of the institution have been selected. The economic and social benefits of the project have been determined, including the development of the local economy, increasing the tourist attractiveness of Yaremche, creating new jobs and popularizing gastronomic innovations in the format of local cuisine. The calculation of capital investments, payback periods and the annual plan of the hotel's economic activity have been formed.

The qualification work is presented on 153 pages of computer text and contains 70 tables, 43 figures and 3 appendix. The graphic material contains 4 sheets.

Keywords: tourist hotel, local cuisine, gastronomic innovations, investment attractiveness, payback period.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ІННОВАЦІЙНИЙ	10
1.1 Поняття та основні напрямки використання гастрономічних новацій у готельно-ресторанному бізнесі	10
1.2 Світовий та вітчизняний досвід використання гастрономічних інновацій у ресторанах при засобах розміщення	26
1.3 Ресторан локальної кухні при туристичному готелі	32
1.4 Особливості впровадження гастрономічних інновацій в ресторані при засобі розміщення	38
РОЗДІЛ 2 МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ	44
2.1 Характеристика регіону, де планується розмістити підприємство та обґрунтування вибору місця будівництва	44
2.2 Аналіз існуючого ринку готельних послуг	45
2.3 Дослідження контингенту потенційних споживачів	46
2.4 Визначення концептуальних засад діяльності засобу розміщення	52
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ	54
3.1 Моделювання сервісно-виробничого процесу готельного підприємства	54
3.2 Характеристика приймально-вестибюльної групи приміщень	57
3.3 Характеристика житлової групи приміщень	60
3.4 Організація харчування споживачів готельних послуг в закладах ресторанного господарства засобу розміщення	69
3.4.1 Структура та характеристика закладів ресторанного господарства засобу розміщення	69
3.4.2 Виробнича програма підприємства харчування	70
3.4.3 Організація технологічного процесу виробництва кулінарної продукції	83

3.4.4	Характеристика процесу обслуговування споживачів готельних послуг в закладах ресторанного господарства засобу розміщення.....	87
3.4.5	Визначення загальної площі підприємства харчування.....	91
3.5	Характеристика приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення... ..	93
3.6	Характеристика приміщень культурно-дозвільного призначення... ..	95
3.7	Характеристика службово-побутових та господарських приміщень засобу розміщення.....	98
3.8	Визначення загальної площі готельного підприємства, конфігурації та поверховості будівлі.....	100
	РОЗДІЛ 4 ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ	103
4.1	Розміщення готельного підприємства в містобудівній структурі.....	103
4.2	Характеристика інженерних систем засобу розміщення... ..	105
4.3	Пропозиції щодо дизайну.....	115
	РОЗДІЛ 5 ЕКОНОМІЧНИЙ	119
5.1	Обґрунтування операційних доходів готелю	119
5.2	Планування операційних активів (ресурсів) засобу розміщення	122
5.3	Розробка плану з праці готелю.....	124
5.4	Планування поточних витрат готельного підприємства.....	130
5.5	Планування операційного прибутку готельного підприємства за сценарієм розвитку	135
5.6	Ефективність впровадження інновацій в готелі, що проектується	137
	ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	140
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ.	142
	ДОДАКТИ	145

ВСТУП

Інновації є основною характеристикою сучасної економіки. У наш динамічний час науково-технічного прогресу інновації в готельному бізнесі відіграють чи не головну роль у висококонкурентній боротьбі готелів за кожного гостя. Застосування новітніх технологій готельного бізнесу дозволяють готельєрам підвищити ефективність свого закладу, знаходити нові резерви підвищення якості обслуговування, ефективної охорони номерів і майна гостей, надання нових послуг, зокрема впровадження гастрономічних[8].

Особливу нішу в гастрономічних інноваціях займає інтеграція локальної та регіональної кухні. Переосмислення традиційних рецептів, використання місцевих, сезонних продуктів та створення унікальних гастрономічних вражень, заснованих на автентичності регіону, є потужним засобом диференціації. Це дозволяє готелю не просто надати послугу харчування, а запропонувати гостю глибокий, незабутній досвід, пов'язаний із культурним середовищем місцевості.

Українська індустрія гостинності є важливим сектором національної економіки, що має значний потенціал для подальшого розвитку, особливо в регіонах, які мають унікальні природні та культурні ресурси. Одним з таких привабливих туристичних центрів є м. Яремче Івано-Франківської області, розташоване в серці Карпат, яке щорічно приваблює значну кількість туристів завдяки своїм мальовничим краєвидам, можливостям для активного відпочинку та самотній гуцульській культурі. В умовах зростаючої конкуренції на ринку гостинності, ключовим фактором успіху для готельних підприємств стає не лише забезпечення комфортного проживання, але й надання унікальних та незабутніх вражень для своїх гостей. Одним із перспективних напрямків диференціації та залучення клієнтів є впровадження інновацій, зокрема в гастрономічній сфері.

Актуальність теми полягає в:

- Зростаючому інтересі до гастрономічного туризму: все більше туристів розглядають кулінарні традиції регіону як важливу складову своєї подорожі, прагнучи скуштувати автентичні страви та отримати новий гастрономічний досвід;

- Потенціалі регіональної (локальної) кухні Карпат: Івано-Франківська область, зокрема м. Яремче, має багату кулінарну спадщину, яка може стати основою для створення унікальних гастрономічних пропозицій;

- Конку rentних перевагах інновацій: впровадження гастрономічних новацій може стати суттєвою конкурентною перевагою для готелю, залучити нову аудиторію та підвищити лояльність постійних гостей.

- Недостатнє розкриття теми: незважаючи на зростаючий інтерес до гастрономічного туризму, питання розробки та впровадження інноваційних гастрономічних концепцій у готелях м. Яремче залишається недостатньо дослідженим.

Метою даної кваліфікаційної роботи є проектування туристичного готелю з рестораном локальної кухні у м. Яремче, Івано-Франківської області, що сприятиме підвищенню його конкурентоздатності та задоволенню потреб сучасних туристів.

Об'єкт дослідження - ресторан локальної кухні при підприємстві гостинності.

Предмет дослідження – туристичний готель з рестораном локальної кухні у м. Яремче Івано-Франківської області.

Завдання:

- аналіз ринку гостинності та гастрономічного потенціалу м. Яремче;
- систематизування світового та вітчизняного досвіду гастрономічних інновацій;
- особливості впровадження ресторану локальної кухні при проєктованому готелі;
- оцінка показників ефективності діяльності ресторану локальної кухні при готелі.

Методи дослідження – в дослідженні використані теоретичні та емпіричні методи, такі як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення.

РОЗДІЛ 1 ІННОВАЦІЙНИЙ

1.1 Поняття та основні напрямки використання гастрономічних новацій у готельно-ресторанному бізнесі

У висококонкурентному готельно-ресторанному бізнесі **підвищення конкурентоспроможності** є життєво важливим для успіху. Це дозволяє залучати та утримувати гостей, збільшувати прибутковість і забезпечувати стабільний розвиток.

Для підвищення показників ефективності діяльності засобу розміщення існують наступні напрямки:

1. **Якість обслуговування:** Бездоганний сервіс, професіоналізм персоналу та індивідуальний підхід до гостя є основою.
2. **Унікальність продукту/послуги (УТП):** Створення відмінностей від конкурентів, особливий дизайн, ексклюзивні послуги або, як у нашому випадку, **інноваційні гастрономічні пропозиції**.
3. **Цінова політика:** Гнучка та обґрунтована стратегія ціноутворення, що відповідає якості та ринку.
4. **Маркетинг та просування:** Ефективне використання цифрових каналів, PR та партнерство для інформування про переваги.
5. **Впровадження інновацій:** Постійний пошук та застосування нових технологій, процесів та підходів у всіх сферах.
6. **Управління персоналом:** Інвестиції в навчання та мотивацію співробітників, які є обличчям компанії.
7. **Соціальна відповідальність:** Увага до екології та підтримка місцевих громад, що формує позитивний імідж.

Інновації інтегруються в бізнес через такі напрямки:

1. **Гастрономічн, розширення меню:** Введення нових страв та форматів (дегустаційні сети, дієтичні меню, локальна кухня) та **модернізація кухні:** Запровадження нового обладнання та оптимізація процесів.
2. **Створення унікального досвіду:** Організація спеціальних подій, майстер-класів, вечерь у незвичайних місцях.

3. **Оптимізація постачання :** Налагодження зв'язків з місцевими фермерами та унікальними? постачальниками.
4. **Навчання персоналу:** Підвищення кваліфікації кухарів та обслуговуючого персоналу.
5. **Брендинг та позиціонування:** Використання інновацій для формування унікального іміджу закладу.
6. **Сталий розвиток:** Впровадження екологічних практик та зменшення відходів.
7. **Цифровізація послуг:** Використання онлайн-систем бронювання, цифрових меню, збору зворотного зв'язку.

Гастрономічні інновації виходять на перший план як найбільш актуальний стратегічний важіль конкурентної боротьби. На відміну від стандартизованих послуг (чистий номер, Wi-Fi), харчування перетворилося на ключовий елемент досвіду та потужний диференціатор. Споживач прагне унікальності й автентичності, які найкраще реалізуються через креативне переосмислення локальних продуктів та створення авторських концепцій (наприклад, кулінарні майстерні, дегустаційні сети). Цей напрямок не лише підвищує емоційну цінність перебування, формуючи лояльність, але й має прямий вплив на прибутковість. Інноваційний ресторан приваблює не лише гостей готелю, але й зовнішній трафік, значно збільшуючи загальний дохід і середній чек. Крім того, гастрономічна сфера є найбільш чутливою до глобальних трендів (здорове харчування, екологічність, зниження відходів), що вимагає постійних технологічних і процесних новацій (новітнє обладнання, оптимізація постачання). Таким чином, інвестиції в гастрономію — це не просто модернізація кухні, а необхідна умова для формування унікального іміджу та забезпечення стабільного розвитку в умовах високої конкуренції

Гастрономічні інновації охоплюють не лише саме меню, а й сервіс, взаємодію з гостями та загальну атмосферу закладу.

Історія Гастрономічних Новацій:

Кулінарія завжди розвивалася через інновації.

• **Ранні періоди:** Відкриття нових інгредієнтів (спеції), методів консервації (соління, ферментація) та вдосконалення приготування їжі (печі).

• **Епоха Відкриттів:** Кардинально змінила європейську кухню завдяки новим продуктам з Америки (картопля, томати).

• XVIII-XIX століття (Французька Кулінарна Революція): Антуан Карем заснував "високу кухню", а Огюст Ескоф'є стандартизував кухонні процеси. Поява перших ресторанів також була значною інновацією.

• XX століття: Технологічний прорив (холодильники) та поява молекулярної гастрономії (Ерве Тіс, Ферран Адрія) з новими текстурами.

• XXI століття: Фокус на локальності, сталості, персоналізації та імерсивних гастрономічних досвідах, де їжа стає частиною ширшої культурної події.

Розрізняють наступні види гастрономічних інновацій, рис 1.1:

Рис 1.1 Види гастрономічних інновацій

Джерело: розроблено автором

1. Технологічні інновації.

Використання новітніх технологій у приготуванні або обробці їжі, що дозволяє досягати нових смакових якостей, текстур, оптимізувати процеси та підвищити ефективність.

• **Молекулярна кухня:** Застосування фізичних та хімічних принципів для перетворення їжі (засновники Ніколя Курті та Ерве Тіс)

○ *Приклад:* Сферифікація (створення маленьких сфер з рідким центром, наприклад, "ікра" з бальзамічного оцту або оливкової олії), еспуми (легкі піни з будь-яких продуктів за допомогою сифона), приготування страв у рідкому азоті для отримання незвичайної текстури.

а)

б)

Рис. 1.2 Приклади страв молекулярної кухні: а) сфера б) еспума

• **Су-від (Sous-vide):** Приготування продуктів у вакуумній упаковці на точно контрольованій низькій температурі протягом тривалого часу.

○ *Приклад:* Ідеально ніжне м'ясо або риба, збереження соковитості та вітамінів в овочах (рис.1.3).

Рис. 1.3 Приготування за технологією су-від

• **3D-друк їжі:** Використання 3D-принтерів для створення складних форм та структур з харчових інгредієнтів.

- *Приклад:* Персоналізовані шоколадні вироби, складні декоративні елементи для десертів, їстівні "витвори мистецтва" для особливих подій (рис.1.4).

Рис. 1.4 Використання 3D принтерів для створення десертів

• **Високотехнологічне кухонне обладнання:** Впровадження пароконвектоматів, індукційних плит, термоміксів та інших пристроїв, що забезпечують точність, швидкість та економію ресурсів.

- *Приклад:* Автоматизоване приготування складних соусів, рівномірне запікання великих об'ємів їжі, скорочення часу приготування.

2. Продуктові інновації.

Створення нових харчових продуктів, інгредієнтів або вдосконалення існуючих, а також використання нетрадиційних або маловідомих продуктів.

• **Нові інгредієнти та їх комбінації:** Запровадження до меню екзотичних фруктів, овочів, спецій або відродження давно забутих локальних продуктів.

- *Приклад:* Використання мікрозелені з незвичайними смаками, їстівних квітів, азійських трав, які раніше не застосовувалися (рис.1.5).

Рис. 1.5 Використання мікрозелені в технології кулінарних продуктів

• **Рослинна та альтернативна кухня:** Розробка вишуканих веганських та вегетаріанських страв, використання рослинного "м'яса" та "молока" нового покоління.

○ *Приклад:* Бургери з рослинними котлетами (рис.1.6), що імітують смак м'яса, десерти на основі аквафаби або горіхових паст, спеціалізовані веганські дегустаційні сети.

Рис. 1.6 Бургери з рослинними котлетами

• **Функціональні продукти та суперфуди:** Включення до меню інгредієнтів з підвищеною харчовою цінністю або конкретними дієтичними властивостями.

○ *Приклад:* Смузі з чіа-насінням та спіруліною (рис.1.7), страви з кіноа, ягоди годжі, меню для спортсменів або людей з певними потребами (безглютенові, безлактозні опції).

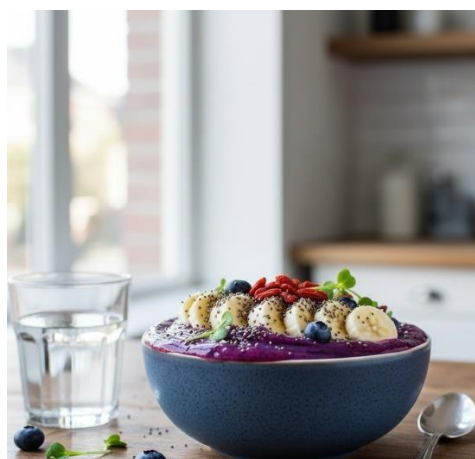

Рис. 1.7 Смузі-боул з насінням чіа, ягодами

• **Крафтові та фермерські продукти:** Фокус на продуктах від місцевих, дрібних виробників, що гарантує унікальність, свіжість та підтримку локальної економіки.

- *Приклад:* Власні сироварні, використання локальних сортів овочів та фруктів, унікальні фермерські сири (рис.1.8), хліб з локальних пекарень.

Рис. 1.8 Унікальні фермерські сири

3. Інновації в Презентації та Подачі

Нові способи сервірування та оформлення страв, які підсилюють емоційне сприйняття їжі, роблять її більш привабливою та незабутньою.

- **Арт-подача (Edible Art):** Перетворення страви на справжній витвір мистецтва на тарілці, з акцентом на кольори, форми, текстури та композицію.

- *Приклад:* Деконструйовані десерти, страви, що нагадують пейзажі або абстрактні картини (рис.1.9).

Рис. 1.9 Арт-подача страви

- **Нестандартний посуд та інвентар:** Використання оригінального, дизайнерського або тематичного посуду, що відповідає концепції страви чи закладу.

- *Приклад:* Подача супів у колбах, коктейлів у незвичайних склянках (рис.1.10), використання дерев'яних дощок, каменів, кераміки ручної роботи.

Рис. 1.10 Подача у нестандартному посуді

- **Театралізована подача:** Елементи шоу під час подачі страви безпосередньо за столом гостя.

- *Приклад:* Доготовка страв на столі (фламбе), розливання соусів, нарізка делікатесів, приготування коктейлів біля гостя, ефект "сухого льоду" для створення візуального ефекту диму (рис.1.11).

Рис. 1.11 Театралізована подача

- **Інтерактивна подача:** Залучення гостя до процесу завершення страви або її адаптації.

- *Приклад:* Набори для "зроби сам" (DIY) салату або десерту, можливість гостю додати спеції або соуси на свій смак (рис.1.12).

Рис. 1.12 Приклад інтерактивної подачі

4. Сенсорні Інновації

Зміна або розширення смакових, ароматичних, текстурних відчуттів, що створює багатовимірний та незабутній гастрономічний досвід.

• **Неочікувані смакові комбінації:** Поєднання інгредієнтів, які традиційно не використовуються разом, для створення нових смакових профілів.

○ *Приклад:* Солоні десерти, солодкі супи, поєднання фруктів з м'ясом, використання незвичайних спецій у знайомих стравах (рис.1.13).

Рис. 1.13 Неочікувані смакові комбінації

• **Експерименти з текстурами:** Гра з контрастними текстурами в одній страві (хрустке, м'яке, кремове, гелеподібне).

○ *Приклад:* Кремове основа з хрусткими елементами, поєднання м'якого м'яса з чіпсами з коренеплодів, використання пін та желе (рис.1.14).

Рис. 1.14 Експерименти з текстурами

• **Ароматичний дизайн:** Додавання ароматів, які підсилюють смак або створюють особливу атмосферу.

○ *Приклад:* Використання диму з певних порід дерева для ароматизації страв, подача страв у закритих ємностях, що випускають аромат при відкритті, ароматичні "тумани" навколо столу (рис.1.15).

Рис. 1.15 Ароматичний дизайн

• **Температурні контрасти:** Поєднання гарячих і холодних елементів в одній страві.

○ *Приклад:* Гарячий суп з кульками морозива, теплий десерт з холодним соусом (рис.1.16).

Рис. 1.16 Температурні контрасти

• **Звукові ефекти:** Додавання звукових елементів, що супроводжують споживання їжі, для покращення сприйняття.

○ *Приклад:* Шипіння при подачі страви, "тріск" хрустких елементів, спеціальна фоновіа музика, що доповнює смак (рис.1.17).

Рис. 1.17 Звукові ефекти страви

5. Соціальні та сервісні інновації

Інновації у форматі споживання їжі, взаємодії з гостем, що створюють унікальну атмосферу та персоналізований досвід.

- **Тематичні вечери та події:** Організація унікальних гастрономічних вечорів, присвячених певній культурі, історичному періоду, книзі або фільму.

- *Приклад:* Вечеря у стилі "Аліси в Країні Чудес", гастрономічна подорож регіонами Італії, "таємні вечери" з невідомим меню (рис.1.18).

Рис. 1.18 Тематична вечеря у стилі "Аліси в Країні Чудес"

- **Гастрономічні екскурсії та тури:** Пропозиція гостям занурення у місцеву кулінарну культуру через відвідування ринків, ферм, виноробень та кулінарні майстер-класи.

- *Приклад:* Винні тури з дегустаціями, відвідування ферм з дегустацією сирів, майстер-класи з приготування борщу або пасти (рис.1.19).

Рис. 1.19 Гастрономічні екскурсії та тури(винні тури з дегустаціями)

- **Персоналізація досвіду:** Адаптація меню та сервісу під індивідуальні вподобання кожного гостя.

- *Приклад:* Створення індивідуальних дієтичних планів, запам'ятовування улюблених страв та напоїв, пропозиція страв "від шефа" на основі попередніх замовлень гостя (рис.1.20).

Рис. 1.20 Персоналізація досвіду

• **Інтерактивні зони:** Організація відкритих кухонь, барів або зон, де гості можуть спостерігати за приготуванням або брати в ньому участь.

○ *Приклад:* Суші-бар, де шеф-кухар готує на очах у гостей, "гриль-станції" у ресторанах, де гості можуть обрати інгредієнти для свого блюда (рис.1.21).

Рис. 1.21 Інтерактивні зони

• **Нестандартні локації для обіду:** Організація вечерь у незвичайних або ексклюзивних місцях, що створюють незабутню атмосферу.

○ *Приклад:* Вечеря на даху, у винному льоху, у підвісних "коконах" (Soneva Kiri), посеред пустелі (Al Maha), на крижаних столах (ICENHOTEL) (рис.1.22).

Рис. 1.22 Нестандартні локації для обіду

6. Екологічні інновації

Інновації, спрямовані на зменшення шкоди довкіллю, підвищення сталості та соціальної відповідальності готельно-ресторанного бізнесу.

- **Концепція "З ферми до столу" (Farm-to-Table):** Використання свіжих, сезонних, локальних продуктів, що мінімізує транспортні витрати та підтримує місцевих виробників.

- *Приклад:* Меню, що змінюється залежно від сезонності інгредієнтів, партнерство з місцевими фермами, власні городи при готелях (рис.1.23).

Рис. 1.23 Концепція "З ферми до столу"

- **Зменшення харчових відходів (Zero Waste):** Впровадження практик, що дозволяють мінімізувати кількість відходів на кухні.

- *Приклад:* Використання всіх частин продукту ("nose-to-tail", "root-to-stem"), компостування органічних відходів, переробка залишків їжі, передача надлишків на благодійність (рис.1.24).

Рис. 1.24 Зменшення харчових відходів

- **Енергоефективність та відновлювані джерела енергії:** Використання обладнання з низьким енергоспоживанням, сонячних батарей або інших "зелених" технологій.

- *Приклад:* Енергоефективні печі та холодильники, використання LED-освітлення, системи рекуперації тепла (рис.1.25).

Рис. 1.25 Енергоефективність та відновлювані джерела енергії

• **Стала упаковка:** Заміна пластику на екологічно чисті матеріали для пакування їжі на виніс.

- *Приклад:* Біорозкладні контейнери, багаторазові сумки, паперові трубочки (рис.1.26).

Рис. 1.26 Стала упаковка

• **Вертикальні ферми та власні вирощування:** Створення міні-ферм безпосередньо при закладі для вирощування свіжих трав, овочів та мікрозелені.

- *Приклад:* Власна теплиця для зелені на даху готелю, вертикальна ферма у ресторані (рис.1.27).

Рис.1.27 Приклад теплиці на даху

Ця комплексна класифікація підкреслює, що сучасний готельно-ресторанний бізнес виходить за межі простого приготування їжі, фокусуючись на створенні унікальних вражень та підвищенні конкурентоспроможності. Розуміння цих видів інновацій є фундаментальним для розробки стратегій, що дозволяють залучати клієнтів та забезпечувати сталий розвиток підприємства.

Роль гастрономічних новацій у підвищенні конкурентоспроможності:

Гастрономічні новації є одним із найпотужніших інструментів підвищення конкурентоспроможності у готельно-ресторанному бізнесі, рис.1.28. Вони дозволяють:

- **Створити унікальний досвід:** Їжа та напої — невід'ємна частина подорожей. Інновації у цій сфері дарують незабутні кулінарні враження, що стають ключовим елементом перебування гостя.

- **Диференціюватись від конкурентів:** Авторська кухня, використання локальних продуктів, тематичні вечори та інтерактивні майстер-класи роблять заклад унікальним та привабливим на тлі стандартизованих пропозицій.

- **Залучати нову аудиторію:** Гастрономічні туристи, гурмани та поціновувачі локальної кухні активно шукають нові враження.

- **Підвищити середній чек:** Унікальні дегустаційні сети та ексклюзивні напої збільшують цінність послуги.

Рис 1.28 Конкурентні переваги гастрономічних інновацій

Джерело: розроблено автором

• **Сформувати сильний бренд:** Заклади з інноваційною кухнею краще запам'ятовуються, отримують позитивні відгуки та мають переваги у "сарафанному радіо".

• **Підтримувати місцеву економіку:** Фокус на локальних продуктах сприяє розвитку місцевих виробників, що позитивно впливає на імідж готелю.

Від впровадження гастрономічних інновацій готельно-ресторанний бізнес має наступні переваги (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 - Сильні сторони від впровадження гастрономічних інновацій у засоби розміщення

Перелік	Характеристика
Підвищення конкурентоспроможності та диференціація	Виділення готелю на ринку, створення унікальної пропозиції.
Залучення нових клієнтів та розширення аудиторії	Приваблення туристів, що шукають унікальний досвід та автентичність.
Збільшення лояльності та повторних візитів	Формування міцних емоційних зв'язків з гостем.
Зростання прибутковості та середнього чека	Можливість встановлення вищих цін та стимулювання додаткових продажів.
Формування позитивного іміджу та зміцнення бренду	Створення репутації сучасного, креативного та клієнтоорієнтованого закладу.

Оптимізація операційних процесів	Підвищення ефективності роботи та зменшення витрат.
Адаптація до мінливих вимог споживачів та трендів	Відповідність зростаючим очікуванням на автентичність та екологічність.
Підтримка місцевої економіки та збереження культури	Використання локальних продуктів та просування регіональних традицій.

Джерело: розроблено автором

Отже, впровадження гастрономічних інновацій у готельно-ресторанному бізнесі — це стратегічна інвестиція, яка приносить численні переваги. Це не просто данина моді, а комплексний підхід, що дозволяє підприємству виділитися на ринку, залучити нових клієнтів, збільшити їхню лояльність та, як наслідок, підвищити прибутковість.

1.2 Світовий та вітчизняний досвід використання гастрономічних інновацій у ресторанах при засобах розміщення

Світова індустрія гостинності протягом останніх років впевнено утримує пальму першості за популярністю як у великих інвесторів, так і у дрібних і навіть підприємців-початківців. Адже головна особливість готельного бізнесу полягає в тому, що зростання його не припиняється навіть під час глобальної економічної кризи [7]. Світова готельна індустрія активно впроваджує інновації для підвищення ефективності та задоволення клієнтів. Ключові тенденції включають smart-технології ("розумні" номери з голосовим управлінням, мобільними ключами), мобільні додатки для бронювання, персоналізації послуг та комунікації, а також використання штучного інтелекту для оптимізації цін та маркетингу. Значну роль відіграє роботизація (роботи-покоїв, консьєржів) та віртуальна/доповнена реальність для віртуальних турів та покращення досвіду. Важливим напрямком є екологічні інновації, спрямовані на сталість та енергоефективність. Приклади включають голосове управління в готелях Marriott та Wynn, мобільні ключі Hilton та Hyatt, чат-боти підтримки, роботи в Henn na Hotel та використання VR для бронювання. Ці інновації допомагають готелям

оптимізувати операції, персоналізувати обслуговування та залучати сучасних мандрівників.

У світі ресторани при засобах розміщення активно впроваджують унікальні концепції, що виходять за рамки традиційного харчування, пропонуючи гостям незабутні враження. Це включає ексклюзивні формати обідів, інтеграцію з природою та культурний досвід через їжу.

В таблиці 1.2 наведено підприємства гостинності в яких впроваджені гастрономічні інновації.

Таблиця 1.2 - Світовий досвід використання гастрономічних інновацій у ресторани при засобах розміщення

№ п/п	Країна	Назва ресторану при готелі	Тип або клас закладу	Назва гастрономічної інновації	Характеристика
1	Таїланд	Soneva Kiri	Курортний готель	Treepod Dining	Обід у підвісних коконах з доставкою їжі зіп-лайном
2	ОАЕ	Al Maha	Розкішний пустельний курорт	Dune Dining	Приватні вечери під зоряним небом у пустелі
3	Швеція	ICENHOTEL	Унікальний готель з льоду	Ресторан ICENHOTEL	Крижаний стіл, меню з локальних арктичних інгредієнтів
4	Італія	Alici (при Borgo Santandrea)	Michelin-ресторан	Кулінарні майстер-класи	Регіональна кухня та майстер-класи
5	Південна Африка	Babylonstoren	Фермерський готель	Концепція "з ферми до столу"	Пікнік-ланчі, традиційні та сучасні фермерські страви
6	Італія	Casa Maria Luigia	Гостьовий будинок	Відкрита кухня	Приготування закусок шеф-кухарем, дров'яна піч та хіти флагманського ресторану
7	Нідерланди	Karel 5 (при Grand Hotel Karel V)	Michelin-ресторан	Інноваційні кулінарні шедеври	Висока кухня з інноваційним підходом
8	Нідерланди	LOCALS (при Hotel Haarhuis)	Ресторан при готелі	Акцент на локальні продукти	Використання локальних продуктів та овочів у меню

Джерело: розроблено автором

Описовий огляд:

• **Ресторан при готелі «Soneva Kiri» (острів Ко Куд, Таїланд):** Пропонує унікальний досвід **Treepod Dining**, де гості насолоджуються стравами,

перебуваючи у підвісних бамбукових коконах на висоті, а офіціанти доставляють їжу за допомогою зіп-лайн. Це поєднує захопливий вид з елементом пригод [13].

• **Ресторан при готелі «Al Maha, a Luxury Collection Desert Resort & Spa» (Дубай, ОАЕ):** Відомий своєю інновацією **Dune Dining**, що передбачає приватні вечери під зоряним небом посеред пустелі. Меню поєднує традиційну арабську кухню з сучасною гастрономією, створюючи романтичну та усамітнену атмосферу [14].

• **Ресторан при готелі ICEHOTEL (Юккасярві, Швеція):** Ресторан готелю пропонує унікальний досвід обіду за крижаним столом, де меню акцентується на місцевих арктичних інгредієнтах (таких як арктичний голець, оленина, морошка), приготованих з використанням традиційних шведських технік [15].

• **Ресторан при готелі Borgo Santandrea (Амальфі, Італія):** У своєму ресторані **Alicì**, відзначеному зіркою Мішлен, пропонує регіональні смаки Кампанії на панорамній терасі. Додатковою інновацією є **кулінарні майстер-класи** з приготування традиційної пасти, піци та випічки, залучаючи гостей до процесу [16].

• **Ресторан при готелі Babylonstoren (Симондіум, Південна Африка):** Ця діюча ферма пропонує гастрономічний досвід "з ферми до столу" з пікнік-ланчами у Greenhouse Restaurant та сучасною фермерською кухнею у Babel. Гості можуть скуштувати свіжі продукти безпосередньо з джерела [17].

• **Ресторан при готелі Casa Maria Luigia (Модена, Італія):** Готель, заснований відомим шеф-кухарем Массімо Боттурою, має **відкриту кухню**, де гості можуть спостерігати за приготуванням закусок. Ресторани Francescana та Al Gatto Verde пропонують страви, приготовані на дровах, та хіти флагманського закладу, створюючи ексклюзивний кулінарний досвід [18].

• **Ресторан при готелі Grand Hotel Karel V (Утрехт, Нідерланди):** Ресторан **Karel 5**, відзначений зіркою Мішлен, зосереджений на створенні інноваційних та вишуканих кулінарних шедеврів з використанням найкращих інгредієнтів [19].

• **Ресторан при готелі Hotel Haarhuis (Арнем, Нідерланди):** Ресторан **LOCALS** при готелі пропонує високоякісні страви з місцевих продуктів, де

особлива увага приділяється овочам, підкреслюючи концепцію локальності та свіжості [20].

В Україні готельно-ресторанний бізнес активно адаптується до сучасних тенденцій, впроваджуючи інноваційні підходи, спрямовані на покращення клієнтського досвіду та оптимізацію процесів. Хоча ми ще не спостерігаємо такого поширення унікальних гастрономічних шоу чи екстремальних форматів обідів, як у деяких світових лідерів, українські заклади зосереджуються на технологічних рішеннях, підвищенні якості сервісу та інтеграції з місцевим продуктом.

Опис інновацій у вітчизняних ресторанах при готелях наведений у табл. 1.3.

Таблиця 1.3 - Вітчизняний досвід використання гастрономічних інновацій у ресторанах при засобах розміщення

№ п/п	Країна	Назва ресторану при готелі	Тип або клас закладу	Назва гастрономічної інновації	Характеристика
1	Україна	Ресторан 74urbanfood при готелі Ibis Kyiv Beresteiska	Готель	Діджиталізація взаємодії	Сучасний ресторан із цифровими меню та акцентом на цифрову взаємодію з гостями.
2	Україна	Ресторан 74 Urban Food при готелі Ibis Lviv Center	Готель	Інноваційні технології приготування	Запровадження технологій (наприклад, Sous Vide) та оптимізація процесів.
3	Україна	Ресторація Боїмів при готелі Best Western Plus Market Square Lviv	Готель	Інтерактивні дисплеї меню	Використання інтерактивних дисплеїв у холі для перегляду меню ресторанів.
4	Україна	Ресторан Marigold при готелі Fairmont Grand Hotel Kyiv	Готель класу люкс	Розширення дієтичних опцій	Розширення пропозиції дієтичних та здорових страв, зокрема веганських та безглютенових опцій.
5	Україна	Ресторан Atmosfera при готелі Premier Palace Hotel Kyiv	Готель класу люкс	Системи оперативного зворотного зв'язку	Системи для постійного покращення сервісу та якості страв.

6	Україна	ресторан SAFE при готелі Bankhotel Lviv	Готель класу люкс	Нова локальна кухня (New Local)	Переосмислення традиційних галицьких страв через сучасні техніки та фокус на локальних фермерських продуктах Львівщини.
7	Україна	ресторан B-Zone при готелі Radisson Blu Resort, Bukovel	Курортний готель, 5 зірок	Регіональна гастрономічна ідентичність	Використання виключно карпатських інгредієнтів та популяризація гуцульської кухні у вишуканій подачі.
8	Україна	Ресторан Lis при готелі Ribas Karpaty (с. Поляниця)	Курортний готель	Craft & Farm Sourcing	Активна співпраця з дрібними місцевими виробниками для створення меню з крафтових сирів, м'ясних виробів та лісових ягід регіону.

Джерело: розроблено автором

Як бачимо з таблиці 1.3, вітчизняний досвід використання гастрономічних інновацій у ресторанах при готелях охоплює кілька ключових напрямків, які відображають актуальні світові тенденції та потреби українського ринку. Ці інновації можна згрупувати за їхнім основним спрямуванням:

- **Діджиталізація взаємодії з гостями:** Багато сучасних готелів та їхніх ресторанів в Україні впроваджують цифрові меню (через QR-коди), а також інтерактивні дисплеї в холах. Ці дисплеї дозволяють гостям ознайомитися з пропозиціями всіх закладів харчування готелю, переглянути фото страв, дізнатися про акції та навіть розрахувати приблизний чек. Це значно спрощує навігацію для гостей і підвищує зручність замовлення.

- **Оптимізація кулінарних процесів за допомогою технологій:** Українські шеф-кухарі активно використовують сучасне кухонне обладнання та технології для підвищення ефективності та якості страв. Йдеться про такі підходи, як Sous Vide (приготування у вакуумі за низьких температур), Cook & Serve (приготування страв безпосередньо перед подачею з мінімальною попередньою обробкою), а також використання багатофункціональних кухонних машин, таких

як Thermomix, що дозволяє стандартизувати процеси та забезпечити стабільну якість.

- **Акцент на локальність та сезонність:** Хоча це не завжди пряма "інновація" в розумінні унікального шоу, але для українського ринку зростає популярність концепції Farm-to-Table (з ферми до столу) та використання локальних, сезонних продуктів. Ресторани при готелях все частіше створюють меню, які відображають регіональні особливості та співпрацюють з місцевими фермерами. Це не тільки підтримує українських виробників, але й пропонує гостям автентичний кулінарний досвід.

- **Системи оперативного зворотного зв'язку:** Готелі та ресторани в Україні впроваджують різноманітні системи збору відгуків – від онлайн-опитувальників після відвідування до використання планшетів на столах, які дозволяють гостям миттєво оцінити якість страв та сервісу. Це допомагає адміністрації швидко реагувати на зауваження та постійно вдосконалювати пропозицію.

- **Впровадження концепції здорового харчування та дієтичних опцій:** Зростаючий попит на здоровий спосіб життя спонукає готельні ресторани розширювати пропозицію веганських, безглютенових, безлактозних та інших дієтичних страв, а також надавати детальну інформацію про алергени у меню.

Гастрономічні інновації є рушійною силою розвитку готельно-ресторанного бізнесу, орієнтованого на покращення досвіду гостя та операційної ефективності. У світі домінують креативні формати (обіди в екзотичних місцях, інтерактивні кулінарні шоу, "шеф-тейбли") та передові технології (персоналізовані меню, роботизований сервіс). Ці рішення створюють унікальні, незабутні враження та розширюють можливості для задоволення індивідуальних потреб. В Україні інноваційний акцент зміщено на діджиталізацію взаємодії з клієнтами (QR-меню, онлайн-зворотний зв'язок), оптимізацію кулінарних процесів за допомогою сучасного обладнання (Sous Vide) та розвиток концепції локальності та "з ферми до столу". Хоча такі вражаючі шоу, як у світових лідерів, поки рідкість, українські заклади активно впроваджують технологічні та сервісні вдосконалення для підвищення якості та конкурентоспроможності. Таким чином, інновації – це не

просто тренд, а необхідність для створення унікальної цінності та лояльності клієнтів у сучасному готельно-ресторанному сегменті.

Отже, гастрономічні інновації є ключовою рушійною силою готельно-ресторанного бізнесу, забезпечуючи покращення досвіду гостей та операційної ефективності. У світі вони представлені креативними форматами та передовими технологіями. В Україні ж акцент робиться на діджиталізації, оптимізації кулінарних процесів, локальності, зворотному зв'язку та здоровому харчуванні. Ці інновації — необхідність для створення унікальної цінності та лояльності клієнтів, дозволяючи закладам, як наш готель у місті Яремче, ефективно конкурувати та дарувати незабутні враження.

1.3 Ресторан локальної кухні при туристичному готелі

Інноваційність спирається на процес удосконалення, відкриття нового, тобто на ефективно засвоєння та впровадження нововведень, спрямованих на оновлення технологій, техніки, організації виробництва та розроблення нової продукції, так і на проведення соціальних інновацій, спрямованих на ефективну зміну поведінки персоналу з метою отримання запланованих результатів. Саме поєднання всіх складових дозволяє системі не тільки вижити в умовах загострення конкуренції, але й досягти необхідного рівня конкурентоспроможності [11].

За умов високої конкуренції готельні підприємства докладають максимум зусиль для того, щоб надавати і реалізовувати унікальні послуги з метою домогтися переваг над конкурентами. Інноваційні методи стимулювання збуту в готельному бізнесі передбачають створення нових каналів збуту, розробку інноваційних процесів і методів, що дозволяють ефективно продавати готельні послуги [12].

Сьогоднішній турист усе частіше змінює орієнтир: від пасивного споживання туристичних послуг він переходить до пошуку унікального досвіду та автентичності. Локальна та національна кухня стає одним із ключових елементів цього досвіду, оскільки вона відображає культуру, історію та ідентичність місця. Готельні підприємства можуть використати це, позиціонуючи свою національну

кухню як конкурентну перевагу, що, своєю чергою, слугує потужним інноваційним методом стимулювання збуту. Такий підхід не лише підвищує привабливість готелю для гостей, які прагнуть гастрономічних вражень, але й підтримує місцевих виробників та популяризує кулінарну спадщину регіону. В Україні цю тенденцію активно просувають такі відомі ресторатори, як Євген Клопотенко, який наголошує на важливості відновлення та модернізації української національної кухні.

Наш майбутній готель буде розташований у м. Яремче, Івано–Франківської області, перлині Прикарпаття, мальовничому місті, що розкинулося серед величних Карпатських гір. Цей регіон відомий своєю неймовірною природою, кришталевим чистим гірським повітрям, бурхливими річками та багатоманітною гуцульською культурою. Яремче приваблює туристів цілий рік: влітку — пішохідними маршрутами та водоспадами, взимку — гірськолижними спусками та засніженими краєвидами. Вибір м. Яремче для розташування готелю та проведення дослідження гастрономічних інновацій не випадковий. Цей регіон є справжньою скарбницею автентичних кулінарних традицій.

Гуцульська кухня, вирізняється використанням локальних, екологічно чистих продуктів: свіжих молочних виробів (бринза, вурда), грибів, ягід, дичини, річкової риби та унікальних трав. Страви, такі як банош, куліш, грибна юшка, гуцульські голубці, книші, мають глибоке коріння та особливий колорит.

Ресторан при готелі буде сфокусований на локальній кухні, яка є більше, ніж просто набір регіональних страв. *Локальна кухня* — це кулінарна філософія, що вимагає використання переважно сезонних інгредієнтів, вирощених або вироблених у межах невеликого географічного регіону. Це забезпечує територіальну прив'язку, підкреслює сезонність та підтримує стійкість місцевої економіки.

Ресторан позиціонуватиметься як осередок Нової Гуцульської Кухні. На відміну від більшості існуючих у Яремче закладів, які лише включають гуцульські страви у традиційне меню, концепція ресторану повністю будуватиметься навколо регіональної ідентичності. Це передбачає пряму співпрацю з місцевими

фермерами та крафтовими виробниками високогірних сіл для постачання ключових продуктів.

Новизна та конкурентні переваги:

Дослідження виявило, що у м. Яремче існує ніша для закладу, який поєднує автентичність з високою гастрономією. Новизна концепції полягає у концептуальному поєднанні:

1. Глибокого коріння Гуцульської кухні (банош, грибна юшка, голубці).
2. Гастрономічних інновацій високої кухні.

Ресторан використовує класичні страви, але подає їх інноваційно: наприклад, створюється Банош з піною бринзи та хрусткими чіпсами, застосовуються експерименти з текстурами (хрустке/кремове) та температурні контрасти. Також використовуються принципи Ароматичного дизайну та Арт-подачі (Edible Art) для перетворення традиційних страв на витвори мистецтва.

Таким чином, ресторан локальної кухні при готелі є потужним конкурентним інструментом. Він забезпечує гостям унікальний, автентичний та інноваційний досвід, перетворюючи готель на справжній Гастрономічний центр регіону, що не просто надає послуги харчування, а залучає туриста до культури Карпат.

У табл. 1.4. наведена характеристика послуг ресторану локальної кухні, в нашому проєктованому туристичному готелі.

Таблиця 1.4 - Характеристика послуг ресторану локальної кухні при туристичному готелі

Назва послуги	Характеристика
Дегустаційні сетів «Смаки Карпат»	Ексклюзивні сети готуватимуться з локальних, сезонних продуктів від місцевих фермерів. Ми поєднуватимемо традиційні рецепти з сучасними кулінарними техніками (як-от су-від), а сети змінюватимуться за сезоном, пропонуючи завжди нові смаки.
Майстер-класи з приготування етнічних кулінарних страв	Майстер-класи проводитимуть досвідчені шеф-кухарі – носії місцевих традицій. Гості активно братимуть участь у процесі, вивчаючи рецепти таких страв, як банош чи вареники. Будуть передбачені також заняття для дітей.
Гастрономічні екскурсії по фермерським господарствам	Будуть організовуватися тури до місцевих фермерських господарств, сироварень та пасік. Екскурсії включатимуть дегустації свіжих продуктів на місці та спілкування з виробниками, а також відвідування місцевих ринків.

Тематичні вечери	Вечори будуть присвячені конкретним продуктам (наприклад, грибам чи бринзі) або стравам. Атмосфера створюватиметься за допомогою живої музики, національних костюмів та традиційного декору, поєднуючи гастрономію з культурною програмою.
Карпатський Food-pairing	Кожна страва гармонійно поєднуватиметься з відповідним місцевим напоєм (вином, пивом, наливкою, трав'яним чаєм). Проводитимуться дегустації з експертним супроводом сомельє/барменів, що навчатимуть гостей розпізнавати та цінувати поєднання смаків.

Джерело: розроблено автором

Характеристика дегустаційних сетів «Смаки Карпат» наведено в табл. 1.5

Таблиця 1.5 – Характеристика дегустаційних сетів "Смаки Карпат"

Назва (приклад)	Опис	Вікова категорія	Місце проведення	Вартість, грн
Сезонний дегустаційний сет «Смак Карпат»	Ексклюзивний сет із 5-7 страв, що включає: Грибна юшка з білих грибів, банош із бринзою та шкварками, форель із гірського потоку, приготована <i>су-від</i> , гуцульські голубці з кукурудзяною крупкою. Поєднання традиційних карпатських рецептів із сучасними техніками (наприклад, <i>су-від</i>). Меню змінюється сезонно, базується виключно на локальних фермерських продуктах.	Дорослі (25+), гурмани, поціновувачі автентичної кухні.	Ресторан готелю (Перший поверх), VIP-зали, тераса.	1200 грн/особа

Джерело: розроблено автором

Отже, дегустаційний сет є ключовою інновацією у продукті, оскільки вони поєднують локальну автентичність із сучасними кулінарними технологіями (*су-від*), пропонуючи гостю унікальний і контрольований гастрономічний досвід. Такий підхід дозволяє не лише ефективно демонструвати розмаїття меню, але й оптимізувати витрати на інгредієнти завдяки точному порційному контролю. Це створює додаткову цінність для клієнта, стимулюючи повторні візити та підвищуючи середній чек ресторанного господарства готелю.

Характеристика майстер-класу наведена в табл. 1.6

Таблиця 1.6 - Майстер-клас – "Доторк до карпатської кулінарії"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Майстер-класи "Доторк до карпатської кулінарії"	Інтерактивні заняття з досвідченими шеф-кухарями. Активне приготування страв (банош, вареники, грибна юшка). Спеціальні програми для дітей.	Широка: Діти (6-12), Підлітки (12-18), Дорослі (18+). Ідеально для сімей та проведення тимблдингів.	1,5 – 3 (включає приготування та дегустацію)	Спеціально обладнана Кулінарна студія на території готелю (з інтерактивними екранами).	Індивідуальний: 800–1200 грн/особа. Груповий (від 5 осіб): 600–900 грн/особа. Дитячий: 500–700 грн/особа

Джерело: розроблено автором

Отже, майстер-клас є інновацією у процесі та соціальною інновацією, оскільки вони забезпечують інтерактивність, залучають гостя до створення продукту та поглиблюють його емоційний зв'язок з карпатською культурою.

Характеристика гастрономічних екскурсій наведено табл. 1.7

Таблиця 1.7 – Характеристика гастрономічної екскурсії "За лаштунками карпатської кухні"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Гастрономічні екскурсії "За лаштунками карпатської кухні"	Виїзні тури до місцевих фермерських господарств, сироварень, пасік. Дегустації свіжих продуктів на місці виробництва, спілкування з виробниками.	Дорослі (18+) та сім'ї з дітьми шкільного віку (8+), еко-туристи.	3 – 6 (залежно від маршруту)	Виїзні локації: Сироварні, пасіки, ферми у Яремче та навколишніх селах.	Індивідуальна екскурсія (1–4 особи): Від 2500 грн/група (без вартості дегустацій). Групова екскурсія (від 5 осіб): 600–950 грн/особа.

Джерело: розроблено автором

Отже, гастрономічні екскурсії — це інновація у сервісі, що створює додаткову цінність для гостя, підкреслює прозорість походження локальних продуктів та сприяє екологічній та соціальній стійкості регіону.

Характеристика тематичної вечері наведено в табл. 1.8

Таблиця 1.8 – Характеристика тематичної вечері "Занурення в атмосферу карпатського застілля"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Тематична вечеря "Занурення в атмосферу карпатського застілля"	Культурно-гастрономічне занурення. Вечори, присвячені продуктам (бринза, гриби, дичина) або традиціям. Жива гуцульська музика, національні костюми, традиційний декор.	Дорослі (18+) – пари, групи, корпоративи.	3 – 4 (гастрономія + розважальна програма)	Основний ресторан або банкетний зал готелю (декорований у гуцульському стилі).	1300 грн/особа

Джерело: розроблено автором

Отже, тематичні вечері є інновацією у створенні атмосфери, що перетворює звичайне харчування на комплексний культурно-гастрономічний івент, посилюючи емоційну пам'ять гостя про перебування в Карпатах.

Характеристика спеціальних дегустацій наведена в табл. 1.9

Таблиця 1.9 - Карпатський Food-pairing "Гармонія смаків"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Карпатський Food-pairing "Гармонія смаків"	Спеціальні дегустації, де кожна страва гармонійно поєднується з локальним напоєм (крафтове пиво, вино, наливки, трав'яні чаї). Супровід сомельє/експерта.	Дорослі (21+) – цінителі винної культури та крафтових напоїв.	1,5 – 2	Виділена зона у ресторані, дегустаційний зал або лаунж-бар готелю.	800 грн

Джерело: розроблено автором

Отже, Карпатський Food-pairing є інновацією у розширенні асортименту, що дозволяє клієнтам по-новому оцінити локальні напої та тонкощі смакових

поєднань, підвищуючи середній чек та репутацію готелю як гастрономічного експерта.

Обрані саме ці гастрономічні інновації, оптимально відповідають концепції готелю та її розташуванню в м. Яремче, дозволяючи:

1. *Підкреслити автентичність та локальність:* Наші дегустаційні сети та гастрономічні екскурсії максимально використовують багату гуцульську кухню та місцеві продукти.
2. *Забезпечити інтерактивний досвід:* Майстер-класи та тематичні вечери активно залучають гостей, перетворюючи прийом їжі на незабутню подію.
3. *Збільшити цінність пропозиції:* Карпатський Food-pairing додає унікальності, а інтеграція сучасних технік (як-от су-від) у традиційні страви підвищує їхню якість.

Ці інновації дозволяють нам створити цілісну, автентичну та інтерактивну гастрономічну подорож, що стане сильною конкурентною перевагою готелю у серці Карпат.

Отже, такий підхід дозволяє готелю не лише пропонувати якісні послуги, а й створювати комплексний та незабутній досвід, максимально використовуючи унікальний потенціал Карпат. Це є запорукою успішного позиціонування та приваблення широкого кола відвідувачів.

1.4 Особливості впровадження гастрономічних інновацій в ресторані локальної кухні при засобі розміщення

Для успішного впровадження будь-якої гастрономічної інновації, включаючи дегустаційні сети, майстер-класи чи гастрономічні екскурсії, необхідний комплексний підхід та наявність певних ресурсів (рис 1.29).

Рис 1.29 Ресурси, необхідні для впровадження ресторану локальної кухні
Джерело: розроблено автором

1. Людські Ресурси:

Досвідчений шеф-кухар: Зі знанням місцевої кухні, здатний до експериментів та впровадження сучасних технік: су-від (Sous Vide), ферментація (контрольована), гелеутворення, емульсифікація, сферифікація (як частина гелеутворення), низькотемпературне копчення (холодне копчення), використання дегідраторів (сушіння), вакуумна технологія (для маринування та зберігання), сучасне порціювання (Fine Dining Presentation).

- Кваліфікований персонал виробничого процесу: Здатний працювати з новими технологіями та технологічними картками на кулінарні страви.
- Кваліфікований обслуговуючий персонал (офіціанти, адміністратори): Які можуть професійно презентувати інновацію, знають склад страв, особливості подачі та можуть відповісти на запитання гостей.
- Маркетолог/PR-менеджер: для ефективного просування інновації.
- Гіди/Експерти: для проведення гастрономічних екскурсій, якщо вони передбачені.

2. Обладнання та інфраструктура:

- Сучасне кухонне обладнання та устаткування: печі для су-віду, пароконвектомати, термомікси, індукційні плити, обладнання для вакуумування тощо, залежно від обраних технік, табл. 1.10

**Таблиця 1.10 - Характеристика інноваційного обладнання в ресторані
локальної кухні**

П/п	Назва обладнання	Габарити, мм × мм	Назва технології	Назва страви (приклад)
1.	Пароконвектомат (Combi Steamer)	550×850 до 1000×850	Контрольоване приготування паром, конвекцією та комбіновано	Гуцульські голубці (приготування на пару), запікання грибною юшки в горщиках, випічка книшів.
2.	Термостат (Sous Vide Circulator)	100×100×300 (занурювальний)	Су-від (Sous Vide) – низькотемпературне приготування у вакуумі	Форель (ніжне, соковите філе), дичина (яловичина, оленина) – розм'якшення жорстких частин.
3.	Вакуумний пакувальник (Vacuum Sealer)	500×400	Вакуумування, швидке маринування, довгострокове зберігання	Пакування порцій для су-від, швидке маринування капусти чи м'яса для шашлику, порціонування бринзи.
4.	Бласт чилер / шокер (Blast Chiller)	700×850	Швидке охолодження / шокове заморожування	Охолодження заготовок (наприклад, баношу), заморожування вареників та пельменів для збереження текстури.
5.	Індукційна плита	400×400 до 800×800	Високоточне нагрівання та швидкість	Приготування баношу (потребує постійної температури та помішування), фінішне приготування грибною юшки.
6.	Дегідратор (Food Dehydrator)	400×500	Сушіння при низькій температурі, концентрація смаку	Створення чіпсів з грибів або овочів для декору, приготування порошоків із диких трав.
7.	Термомікс (Thermomix) або високошвидкісний блендер	300×300	Контрольоване подрібнення, емульсифікація, змішування з нагріванням	Приготування однорідних соусів на основі бринзи/вурди, створення велюте (крем-супів) із сезонних овочів.

Джерело: розроблено автором

- Спеціалізований посуд та інвентар: Для дегустаційних сетів, майстер-класів (індивідуальні робочі місця, інструменти) та тематичних вечерь (автентичний посуд).
- Комфортні приміщення: Ресторанний зал для вечерь, простір для

майстер-класів, зони для дегустацій, табл. 1.11

Таблиця 1.11 – Склад приміщень ресторану локальної кухні

П/п	Назва приміщення	Площа, м ²	Місткість, осіб	Характеристика
1.	Основний ресторанна зала (Зала "Карпатське Застілля")	120 – 150	60 – 80	Дизайн: Теплий гуцульський стиль (дерево, камінь, ткані килими, кераміка). Обладнання: Гнучке планування столів (можливість трансформації для тематичних вечірок), професійне освітлення (для створення атмосфери), зона для живої музики та камін (ватра).
2.	Кулінарна студія / Майстер-класів (Простір для активностей)	60 – 80	15 – 20	Дизайн: Сучасний, функціональний, легко чиститься. Обладнання: Окремі робочі поверхні з індукційними плитами для кожного учасника; центральний острів для шеф-кухаря з витяжкою та відеокамерою; великий інтерактивний екран для трансляції процесу. Використовується для майстер-класів.
3.	Дегустаційна зона / VIP-Кімната (Винний чи Сирний льох)	25 – 35	8 – 12	Дизайн: Камерний, преміальний, стилізований під карпатський льох (акцент на дерево, камінь, приглушене світло). Обладнання: Спеціальні винні шафи для локальних вин та настоянок; великий масивний стіл для подачі дегустаційних сетів («Смак Карпат»); міні-холодильник для зберігання сирів (бринза, вурда).
4.	Літня Панорамна Тераса (Сезонна зона)	50 – 70	30 – 40	Дизайн: Відкритий простір з видом на гори/ліс. Обладнання: Комфортні меблі, захист від сонця/дощу, інфрачервоні обігрівачі (для прохолодних вечорів), зона для гриля (можливо для окремих заходів). Використовується для сезонних дегустацій.

Джерело: розроблено автором

- Транспорт: гастрономічні екскурсії до фермерських господарств – будуть забезпечені комфортабельним повнопривідним мікроавтобусом.
- 3. Фінансові ресурси:**
- Інвестиції в обладнання та навчання: Початкові витрати на закупівлю необхідного обладнання та тренінги для персоналу.
  - Бюджет на закупівлю локальних продуктів: Може вимагати налагодження нових логістичних ланцюжків.
  - Маркетинговий та рекламний бюджет: Для просування інновації серед цільової аудиторії.
  - Фонд оплати праці: Для додаткового персоналу або премій за якісну

роботу.

4. Постачальники та виробники:

○ Надійні місцеві фермери та виробники: Для забезпечення свіжих, високоякісних та автентичних продуктів. Це вимагає налагодження довгострокових відносин:

Таблиця 1.12 – Характеристика виробників локальних продуктів в регіоні

П/п	Виробник (спеціалізація)	Адреса потужностей (приклад локації)	Назва харчового продукту
1.	високогірні Газдівства (молоко/сири)	Верховинський та Яремчанський райони	бринза, вурда, будз, сметана, домашній сир (усі овечі та коров'ячі).
2.	локальні ферми та лісові господарства (м'ясо/дичина)	ферми в радіусі 50–70 км від готелю, ліцензовані лісгоспи	яловичина, телятина, свинина (вирощена на натуральних кормах), дичина (оленина, кабан – за наявності ліцензії).
3.	форелеві господарства (риба)	села Микуличин та Яремче (вздовж річки Прут)	свіжа райдужна та струмкова форель, осетрові (за можливості), ікра.
4.	місцеві збирачі та заготівельники (дикороси)	Карпатський регіон (високогір'я)	дикі гриби (білі, лисички, опеньки), ягоди (чорниця, брусниця, ожина), лікарські та дикорослі трави.
5.	міні-ферми та приватні Пасіки (овочі/мед)	Навколишні села навколо Яремче	Сезонні овочі та коренеплоди (картопля, буряк, гарбуз), Гірський мед (різнотрав'я, липа), продукти бджільництва.

Джерело: розроблено автором

○ Експерти/консультанти: У випадку впровадження складних кулінарних технік або унікальних концепцій.

5. Інформаційні та технологічні ресурси:

○ Система обліку та контролю: Для відстеження запасів, витрат, продажів та рентабельності інновацій.

○ Маркетингові платформи: Вебсайт, соціальні мережі для просування та взаємодії з гостями.

○ Система збору зворотного зв'язку: Для постійного моніторингу задоволеності гостей та швидкого реагування на їхні запити.

Більш стислий опис наведений у табл. 1.10.

Таблиця 1.13 - Особливості впровадження ресторану локальної кухні у засобі розміщення

Категорія	Необхідні елементи
Команда	Досвідчені фахівці: шеф-кухар, кухонний і обслуговуючий персонал, маркетологи, гіді.
Матеріали	Сучасне оснащення: обладнання для кухні, спеціалізований посуд, комфортні зали, транспорт.
Фінанси	Інвестиції: на техніку, навчання, закупівлю локальних продуктів, маркетинг, зарплати.
Партнерства	Надійні зв'язки: місцеві фермери/виробники, профільні експерти та консультанти.
Цифровізація	ІТ-інструменти: системи обліку, онлайн-платформи (веб, соцмережі), механізми зворотного зв'язку.

Джерело: розроблено автором

Отже, впровадження ресторану локальної кухні — це інвестиція в майбутнє готелю, що дозволяє виділитися на ринку та створити унікальний досвід, який приваблюватиме гостей.

РОЗДІЛ 2 МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1 Характеристика регіону, де планується розмістити підприємство та обґрунтування вибору місця будівництва

Місто Яремче, розташоване в серці Українських Карпат, є одним з найпопулярніших туристичних центрів регіону. Його унікальне географічне положення, мальовничі краєвиди, чисте гірське повітря та розвинена туристична інфраструктура роблять його привабливим для відпочинку в будь-яку пору року. Яремче і регіон розташовані в улоговині гір, у межах Горган (гори, які мають асиметричні схили й гострі гребені гір). Місто Яремче розташоване у південно-західній частині Івано-Франківської області та займає центральну частину українських Карпат у межах гірських формувань Горган, Покутсько-Буковинських Карпат та Чорногори. Висоти гір коливаються від 400 м до 1542 м. Яремче оточено горами зусібіч: з півдня і південного заходу хребет Явірник, з заходу – Щивка, Чорногорця, Синячка, зі сходу – Маковиця. Зараз Яремче — найвідоміший туристичний центр Прикарпаття, має понад 40 туристично-рекреаційних закладів і санаторіїв, більше 100 об'єктів зеленого туризму. Для курортної терапії використовуються кліматичне лікування, мінеральні ванни тощо. Доцільність діяльності майбутнього готелю в Яремче залежить, в першу чергу, від наявності попиту на готельні послуги в обраній місцевості, з урахуванням існуючого конкурентного середовища [27].

Вибір Яремче для будівництва готелю обґрунтований такими факторами:

- **Висока туристична привабливість:** Яремче відоме своїми природними пам'ятками, такими як водоспад Пробій, скелі Довбуша, а також близькістю до гірськолижних курортів.

- **Розвинена транспортна інфраструктура:** Місто має зручне залізничне та автобусне сполучення, а також автомобільні дороги, що забезпечує легкий доступ для туристів.

- **Наявність туристичної інфраструктури:** В Яремче є розвинена мережа готелів, ресторанів, магазинів та інших закладів, що забезпечує комфортне перебування туристів.

Яремче є конкурентоспроможним туристичним центром завдяки своїм природним ресурсам та розвиненій інфраструктурі. Однак, існує висока конкуренція серед готельних закладів, що вимагає від нового готелю пропонувати унікальні послуги та високий рівень обслуговування.

Стан туристично-рекреаційної галузі регіону характеризується:

- Зростанням туристичного потоку: З кожним роком кількість туристів, які відвідують Яремче, зростає.
- Розвиток інфраструктури: Будуються нові готелі, ресторани, розважальні комплекси.
- Популяризація активного відпочинку: Зростає попит на пішохідні та велосипедні маршрути, гірськолижний спорт, рафтинг.

Аналіз туристичних потоків показує, що найбільша кількість туристів відвідує Яремче взимку (гірськолижний сезон) та влітку (відпочинок на природі). Динаміка кількості споживачів готельних послуг свідчить про стабільне зростання попиту.

Основні показники готельних закладів:

- Кількість готелів: У Яремче є велика кількість готелів різної категорії.
- Місткість: Загальна місткість готельних закладів дозволяє розмістити значну кількість туристів.
- Коефіцієнт використання: В період високого сезону коефіцієнт використання готельних закладів досягає 90-100%.

Після всебічного аналізу всіх показників, вибір Яремче для будівництва готелю є обґрунтованим. Місто має високий туристичний потенціал, розвинену інфраструктуру та стабільний попит на готельні послуги.

2.2 Аналіз існуючого ринку готельних послуг

Для визначення типу, категорії та перспектив розвитку готелю проводимо аналіз найближчої до нашого проєктованого готелю існуючої мережі підприємств гостинності у місті Яремче в радіусі 2-3 км від місця проєктування мого готелю. (таблиця 2.1)

Таблиця 2.1 - Забезпеченість досліджуваного регіону готелями

Діючі засоби розміщення	Адреса	Тип	Категорія	Номерний фонд та цінова політика	Інфраструктура та послуги	Середньорічне завантаження, %
Romantik Spa Hotel	Вул. Івана Франка, 12	Спа-готель	4*	100+ номерів, від 3000 грн	Спа-центр, басейни, ресторани, дитяча кімната, конференц-зал	60-70%
Яремче Club Hotel	Вул. І. Петраша, 6	Готель	4*	26 номерів, від 2000 грн	Ресторан, басейн, дитячий майданчик, парковка	50-60%
Готель «Ведмежа гора»	Вул. Грушевського, 29	Готель	3*	27 номерів, від 1500 грн	Ресторан, сауна, парковка, дитячий майданчик	45-55%
Готель «Водоспад»	Вул. Свободи, 363	Готель	3*	56 номерів, від 1200 грн	Ресторан, бар, парковка	40-50%
Готель «Карпатські зорі»	Вул. Дачна, 1	Спа-готель	4*	74 номери, від 2500 грн	Спа послуги, басейн, ресторан, парковка.	55-65%
Готель «Рубель»	Вул. Свободи, 341	Готель	3*	24 номери, від 900 грн	Ресторан, бар, парковка	35-45%

Джерело: сформовано автором на основі [36 -40]

Аналіз таблиці демонструє високий потенціал для розвитку готельного бізнесу в регіоні. Стабільна завантаженість існуючих закладів (40-70%) свідчить про стійкий попит. Різноманіття категорій готелів (3-4*) та цін дозволяє охопити різні сегменти туристів. Проте, обмежений спектр послуг у багатьох готелях відкриває можливості для нового закладу з розширеним сервісом (спа, фітнес, дитячі кімнати, екскурсії). Туристична привабливість м. Яремче та можливість впровадження інновацій (гастрономічні тури, еко-туризм) підтверджують доцільність проектування нового туристичного готелю за адресою вул. Свободи 59/1.

2.3 Дослідження контингенту потенційних споживачів

Дослідження контингенту потенційних споживачів готельних послуг у м. Яремче є ключовим етапом для успішного проектування та функціонування будь-якого готельного підприємства в цьому регіоні. Яремче, як відомий туристичний

центр Карпат, приваблює різноманітну аудиторію, і розуміння її потреб та очікувань є критично важливим.

Споживачі за метою подорожі

Цей критерій сегментування визначає, які послуги мають бути пріоритетними для готелю. У Яремче переважають такі групи:

1. **Рекреаційний/оздоровчий туризм (45%):** Гості, які прибувають для відпочинку, відновлення сил, насолоди природою, піших прогулянок та оздоровчих процедур. Це основна група для будь-якого готелю в Карпатах.

2. **Спортивний/активний туризм (30%):** Туристи, які приїжджають для катання на лижах/сноубордах (в зимовий сезон), рафтингу, велоспорту або гірського туризму. Ця група вимагає наявності інфраструктури для зберігання та оренди спорядження.

3. **Екскурсійний/культурний туризм (20%):** Гості, які відвідують місцеві пам'ятки, ярмарки, музеї та етнографічні об'єкти.

4. **Діловий/МІСЕ-туризм (5%):** Хоча це не є домінуючою групою, невеликі готелі можуть обслуговувати корпоративні тренінги та невеликі семінари. Діаграма наведена на рис.2.1

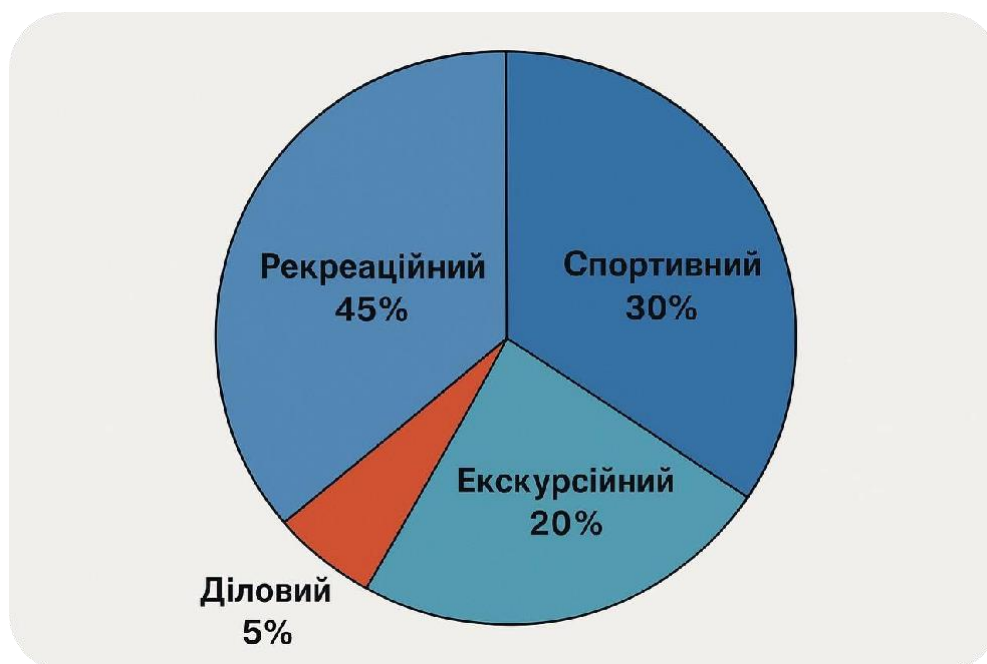

Рис. 2.1 Туристи за метою подорожі досліджуваного регіону

Джерело: розроблено автором

Вікова категорія туристів

Віковий розподіл впливає на вибір форматів харчування, розваг та додаткових послуг.

1. **35–55 років (40%):** Найбільша платоспроможна категорія, яка подорожує сім'ями або парами. Очікують високого рівня комфорту, якісного F&B та оздоровчих послуг (SPA, сауни).

2. **25–35 років (35%):** Молоді активні туристи, які часто обирають спортивний та екскурсійний відпочинок. Зацікавлені у співвідношенні ціни та якості та активних розвагах.

3. **Понад 55 років (15%):** Відпочивальники, які шукають спокій, медичні або оздоровчі програми. Вимагають високого рівня безпеки та зручного доступу до інфраструктури.

4. **До 25 років (10%):** Студенти та молодь, які зазвичай обирають бюджетне розміщення. Діаграма наведена на рис.2.2

Рис. 2.2 Вікова категорія туристів досліджуваного регіону

Джерело: розроблено автором

Тип туристів

Цей розподіл показує формат подорожей:

1. **Сім'ї з дітьми (35%):** Потребують сімейних номерів, дитячих кімнат, анімації та спеціального дитячого меню.
2. **Пари/Одиничні мандрівники (40%):** Найбільший сегмент, який цінує приватність, романтичну атмосферу та якісне харчування.
3. **Організовані групи/Корпоративні клієнти (25%):** Групові заїзди, які вимагають гнучких тарифів, можливості оренди конференц-залів та швидкого групового обслуговування. Діаграма наведена на рис.2.3

Рис. 2.3. Тип туристів досліджуваного регіону

Джерело: розроблено автором

Туристичний потік у Яремче має яскраво виражену сезонність, концентруючись навколо двох пікових періодів, які сумарно генерують понад 85% річної кількості відвідувачів (рис. 2.4).

1. **Літо (червень – вересень):** Це основний сезон, який охоплює приблизно **50%** річного туристичного потоку. Мотивація – піший туризм, трекінг, відпочинок біля водоспадів та активності на природі.

2. **Зима (грудень – березень):** Це другий, але дуже інтенсивний пік, що становить близько 35% потоку. Пік активності припадає на святковий період. Мотивація – новорічні свята та гірськолижний відпочинок (завдяки близькості до Буковеля).

3. **Міжсезоння (весна/осінь):** На ці періоди припадає лише близько 15% відвідувачів через менш сприятливі погодні умови.

Рис. 2.4 Зміна туристичного потоку від сезону досліджуваного регіону

Джерело: розроблено автором

Проаналізувавши територію та конкурентів, дослідивши туристичний потік та інше, можна сказати, що буде доцільно проектувати готель в даному регіоні. Місце проектування готелю: **48°28'43.0"N 24°35'16.4"E, м. Яремче вул. Свободи 59/1**

Загалом, аналіз конкурентного середовища показує, що проектування готелю з сучасним дизайном, широким спектром послуг, включаючи спа-послуги та розваги, а також з акцентом на гастрономічні інновації, є перспективним напрямком розвитку в Яремче.

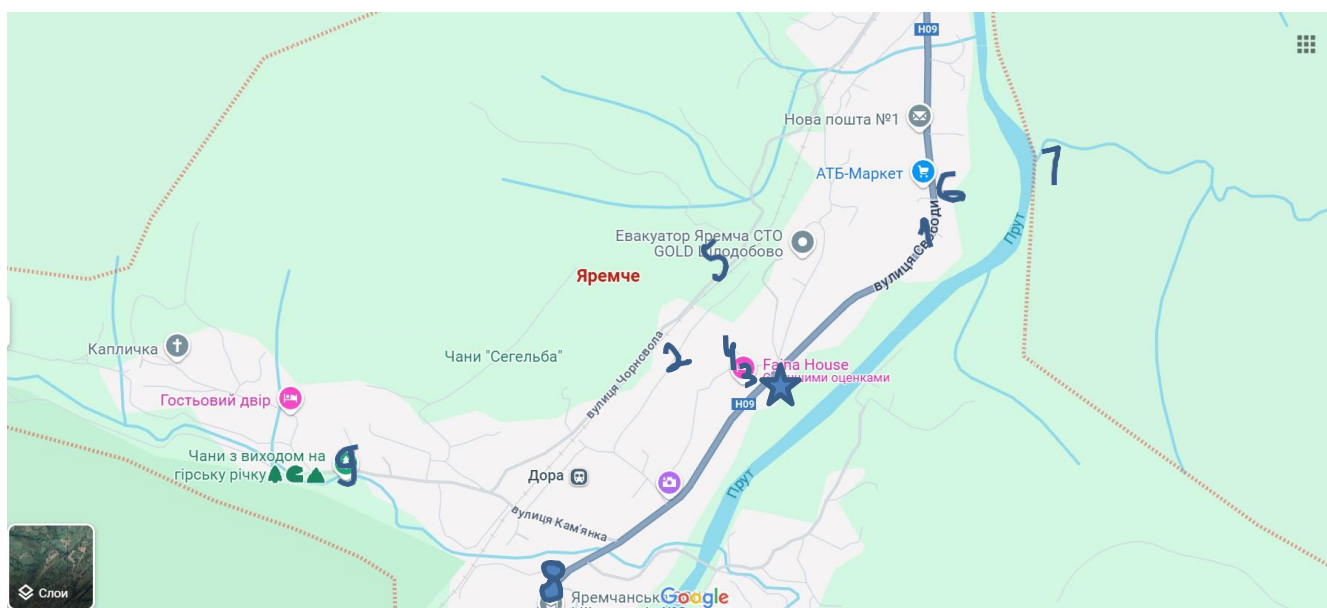
Отже, потенційний контингент споживачів готельних послуг у Яремче є змішаним, але чітко орієнтований на рекреаційний (45%) та сімейний туризм. Домінуюча цільова аудиторія – це пари та сім'ї (75%) у віці 35–55 років, які вимагають високого рівня комфорту та якісних SPA-послуг.

Для забезпечення фінансової стійкості, ефективного покриття високих постійних витрат у регіоні з вираженою сезонністю та обслуговування платоспроможного сегменту, оптимальна місткість підприємства гостинності визначена у розмірі 110 місць. Ця місткість є достатньою для:

1. Ефективного завантаження супутньої інфраструктури (SPA, F&B) у пікові сезони.

2. Підтримання преміального іміджу та індивідуалізованого сервісу, що є критичним для успіху на висококонкурентному карпатському ринку.

Для проектування готелю у місті Яремче, був розроблений ситуаційний план(рис. 2.5), який показав хто є найближчими конкурентами проєктованого готелю, також наведена експлікація будівель та споруд, (рис. 2.5).

Експлікація будівель та споруд

№	Найменування об'єкта	Характеристика
★	I. Засіб розміщення, який проєктується	категорія 4*, 55 номерів
	II. Конкуренти	
1.	Садиба «Ліра»[29]	4 номери
2.	Гостювий комплекс «Pavloss»[30]	12 номерів
3.	Приватна садиба «Faina House»[31]	6 номерів
4.	Садиба «Даруночок»[32]	4 номери
5.	Смерековий двір[33]	2 номери
6.	Котедж «Карпатська казка»[34]	Будинок з 4 спальнями
	III. Місця зосередження туристів	
7.	Черепахові скелі	80-110 осіб/день
8.	Пам'ятник Тарасу Шевченко	30-40 осіб/день
9.	Чани з виходом на гірську річку	20-40 осіб/день

Рис 2.5 Ситуаційний план

Джерело: сформовано автором на основі [29-34]

Отже, проєктований засіб розміщення має чітку нішу, сильну інфраструктуру та інноваційну перевагу, що гарантує його успіх на висококонкурентному ринку Карпат.

2.4 Визначення концептуальних засад діяльності готелю

Для успішного позиціювання майбутнього готелю на конкурентному ринку готельних послуг необхідно розробити чітку концепцію та визначити основну ідею його функціонування, враховуючи потреби та очікування обраних сегментів споживчого ринку. Концепція готелю є фундаментом для формування його унікального образу, який дозволить виділитися серед конкурентів та залучити цільову аудиторію. Характеристика обраних ознак концепції функціонування підприємства гостинності надана у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Концепція діяльності проєктованого засобу розміщення

Ознаки концепції	Характеристика ознак
Тип готелю	Готель
Спеціалізація	Туристичний
Категорія	4*
Номерний фонд	55 номерів, 105 місць
Місце знаходження - фактичне	м. Яремче, вул. Свободи 59/1
- знакове	м. Яремче, в мальовничій локації з видом на Карпати, біля відомих туристичних маршрутів та неподалік пам'ятки природи, «Черепашові скелі»
Форма власності	Приватна
Організаційна структура управління	Лінійно-функціональна
Споруда готелю	Нова, з використанням екологічних матеріалів
Стиль дизайну	Сучасний мінімалізм
Контингент споживачів	Сім'ї з дітьми, туристи, які шукають спокійний відпочинок на природі, гастро туристи
Основні послуги	Проживання, харчування
Додаткові послуги	Трансфер з вокзалу, організація екскурсій, прокат гірськолижного спорядження (взимку), дитячий майданчик, Wi-Fi, парковка, організація гастрономічних майстер-класів та екскурсій, харчові продукти від регіонального виробника
Інфраструктура	Будівля готелю з рестораном локальної кухні: (55 номерів, рецепція, лобі, пральня, скі-рум), ресторан при готелі, закрита теплиця/міні-ферма (для інновації), дитячий майданчик, парковка.
Режим роботи	Цілодобово
Площа земельної ділянки	3150 м ² .

Джерело: розроблено автором

Необхідна площа земельної ділянки для окремих будівель готелю, S_0 м²,

розраховується відповідно нормативу за формулою [41]:

$$S_{\partial} = n_3 * N$$

де n_3 – норматив площі земельної ділянки, $m^2/місце$;

N – місткість готелю, місць.

$$S_{\partial} = 30 * 105 = 3150 \text{ м}^2$$

РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

3.1 Моделювання сервісно-виробничого процесу готельного підприємства

Моделювання сервісно-виробничого процесу готельного підприємства є критично важливим для оптимізації діяльності, покращення якості обслуговування та підвищення економічної ефективності. Цей процес охоплює всю сукупність взаємопов'язаних операцій, що призводять до створення та надання кінцевого готельного продукту (комплексу послуг).

Основні служби готелю, персонал, який входять до організаційно-функціональної структури готелю та їхні обов'язки подані у вигляді таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Основні служби проектованого готелю

№	Назва Служби	Обов'язки	Працівники
1	Служба прийому та розміщення (Front Office)	– Бронювання, зустріч, реєстрація, поселення та виписка гостей (24/7). – Надання інформаційних послуг, включаючи консультації по гастрономічних турах та місцевих маршрутах. – Ведення касових операцій, робота із скаргами.	Менеджер служби прийому; Адміністратор / Ресепшійоніст (позмінно); Носій багажу / Консьєрж.
2	Служба управління номерним фондом (Housekeeping)	– Підтримання чистоти та порядку у всіх житлових та громадських зонах. – Контроль за станом інвентарю, білизни, використання екологічних мийних засобів.	Керівник Housekeeping / старша покоївка; покоївки; прибиральники громадських зон; працівник пральні.
3	Служба по роботі з персоналом (Human Resources, HR)	– Пошук та найм кваліфікованого персоналу (особливо шеф-кухарів та фахівців SPA). – Організація навчання та підвищення кваліфікації. – Ведення кадрової документації та формування корпоративної культури.	HR-менеджер (може бути суміщена посада з менеджером адміністративної служби).
4	Служба ресторанного господарства (Food & Beverage, F&B)	– Організація харчування (ресторан, бар, Room Service). – Розробка та впровадження інноваційного меню локальної кухні. – Контроль якості сировини від місцевих виробників та дотримання технологічних карток.	Менеджер F&B; шеф-кухар; сушеф; кухарі (різних цехів); офіціанти; бармен; посудомийник.
5	Служба культурно-дозвілльового призначення (Leisure & Wellness)	– Організація гастрономічних екскурсій та майстер-класів. – Надання SPA/оздоровчих послуг (масаж, сауна, басейн). –, анімаційні програми для дітей.	Менеджер з дозвілля; гід-організатор (гастро-тури); інструктор / аніматор; масажист;

6	Інженерно-технічна служба (Technical & Maintenance)	– Обслуговування та ремонт інженерних систем (особливо обладнання на кухні: пароконвектомати, шокери). – Обслуговування SPA-зони та басейну. – Догляд за територією готелю та міні-фермою/теплицею.	Інженер/головний технік; технік-різноробочий; сантехнік/електрик; двірник/садівник.
7	Адміністративна служба (Executive Management)	– Загальне керівництво готелем, стратегічне планування. – Маркетинг, просування бренду та зовнішні комунікації (з акцентом на гастротуризм). – Юридичний контроль.	Генеральний директор / керуючий готелем; менеджер з маркетингу / продажів.
8	Служба безпеки (Security)	– Забезпечення безпеки гостей, персоналу та майна готелю (24/7). – Контроль доступу, відеоспостереження та протипожежна безпека. – Проведення інструктажів для персоналу.	Начальник служби безпеки; охоронники (позмінно).
9	Фінансово-комерційна служба (Finance & Procurement)	– Фінансовий та бухгалтерський облік, складання бюджетів. – Управління закупівлями (зокрема, укладання довгострокових контрактів з місцевими фермерами). – Контроль комерційних договорів та рентабельності.	Фінансовий менеджер / головний бухгалтер; бухгалтер; менеджер із закупівель / комірник.

Джерело: розроблено автором

Для того, щоб проєктований готель працював ефективно і досягав своїх цілей, потрібна структура управління, вона має бути не випадковою, а стратегічно продуманою. Ця структура повинна ідеально відповідати його розміру, спектру послуг та бути гнучкою до змін на ринку (конкуренція, сезонність, законодавство). Отже, в проєктованому готелі доцільно впровадити лінійно-функціональний тип організаційної структури. (Додаток А).

З метою деталізації сервісно-виробничих процесів та відображення особливостей функціонування об'єкта розміщення, який активно використовує інноваційні технології, розроблено та представлено на рисунку 3.1 функціональну схему підприємства гостинності.

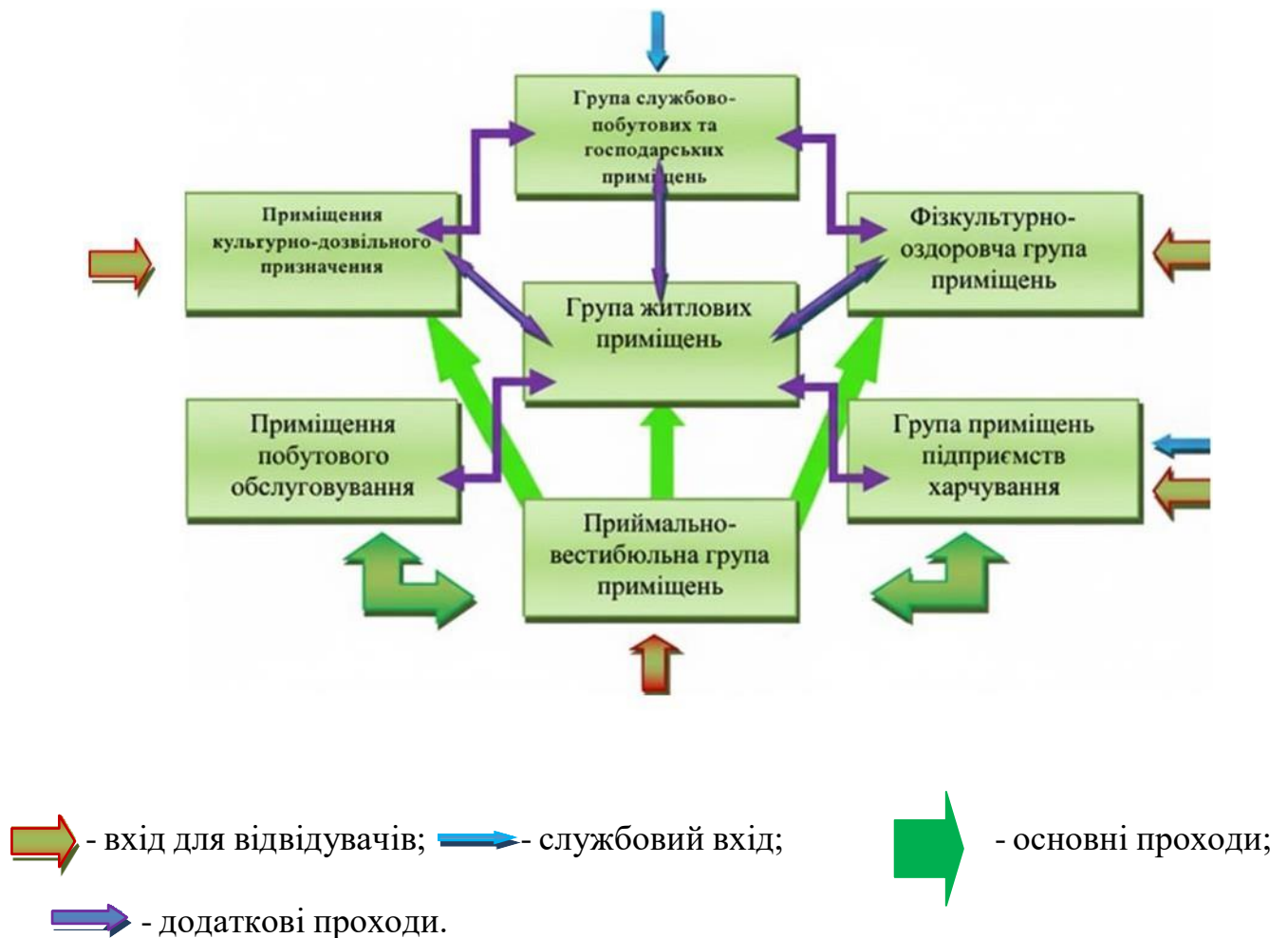

Рис. 3.1 Функціональна схема проєктованого готелю

Розроблена функціонально-просторова структура готелю в Яремче демонструє оптимальне зонування та ефективні потоки для об'єкта середнього розміру з акцентом на рекреацію та гастрономію.

1. Централізація прийому: Приймально-вестибюльна група є ключовим вузлом, з якого гості отримують доступ до всіх основних зон: проживання, харчування, дозвілля та рекреації, що забезпечує зручність навігації.

2. Пріоритет спеціалізації: Чітко виділені Група приміщень інноваційного харчування та Фізкультурно-оздоровча група, що відповідає концепції готелю як гірського курорту з унікальними послугами.

3. Ефективність службових потоків: Службово-побутові та Інженерно-технічні приміщення ізольовані від гостьових зон, але мають прямий зв'язок із Групою житлових приміщень та Харчуванням, що мінімізує перетин потоків персоналу та гостей і підвищує якість сервісу.

4. Збалансованість: Структура є збалансованою, оскільки поєднує основну функцію (проживання) з додатковими послугами (харчування, SPA, культурне дозвілля), необхідними для забезпечення високого рівня комфорту на курорті.

3.2. Характеристика приймально-вестибюльної групи приміщень

Відповідно до будівельних норм (ДБН В:2.2-20:2008) та виходячи з категорії і місткості готелю, слід визначити та обґрунтувати функціональний склад приймально-вестибюльної групи приміщень. Розрахунок площі, зайнятої необхідним обладнанням і меблями, детально представлено в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 - Перелік обладнання і розрахунок корисної площі приміщень приймально-вестибюльної групи

Найменування обладнання	Марка	Кількість одиниць, шт	Габаритні розміри, мм	Площа обладнання, м ²
Вестибюль				
Диван (3-місний)	Скандинавія М-А	3	2400×950×900	6,84
Крісло лаунж	Tivoli Wood	10	800×700×800	5,6
Стіл журнальний	Loft Base	6	900×700×300	3,78
Інфостенд сенсорний	Digital Touch	2	650×550×1800	0,72
Всього у вестибюлі				16,94
Бюро прийому і реєстрації				
Стійка рецепції	Art Line Duo	1	4000×1200×850	4,8
Крісло офісне	Hator Eos Fabric	2	650×600×1200	0,78
Шафа для зберігання ключів	KeySafe Pro	1	700×300×2000	0,21
Комп'ютер (моноблок)	Dell OptiPlex 7000	2	500×300×500	0,3
Телефон (стаціонарний)	Cisco CP-6825	2	200×150×100	0,06
Термінал (POS)	Ingenico Desk/5000	1	200×150×100	0,03
Сейф (для цінностей)	Lukas ML III	1	600×550×700	0,33
Всього у бюро прийому				6,51

Кімната чергового адміністратора				
Робочий стіл з тумбою	Delta Pro	1	1800×1600×750	2,88
Шафа для документів	Jysk Tversted	1	900×400×2000	0,36
Крісло офісне	Hator Eos Fabric	2	650×600×1200	0,78
Сейф	Lukas ML III	1	600×550×700	0,33
Всього у кімнаті адміністратора				4,35
Приміщення охорони				
Стіл робочий	Signal Flex	1	1500×800×750	1,2
Шафа для форменого одягу	Металіст ШО-300	1	600×500×1800	0,3
Крісло офісне	Hator Eos Fabric	2	650×600×1200	0,78
Монітор (для відеоспостереження)	Dahua L55-A350	1	500×300×400	0,15
Диван	Comfy Rest	1	2000×850×850	1,7
Всього у приміщенні охорони				4,13
Гардероб				
Стойка гардеробна відкрита	Гардероб-М	3	2000×500×1600	3
Крісло (для обслуговування)	Hator Eos Fabric	1	650×600×1200	0,39
Всього у гардеробі				3,39
Приміщення носіїв багажу				
Крісло офісне	Hator Eos Fabric	1	650×600×1200	0,39
Диван для відпочинку	Comfy Rest	1	1500×400×450	0,6
Візок готельний для багажу	Royal Wagon	3	1100×650×950	2,15
Всього у приміщенні носіїв				3,14
Камера схову				
Стелаж металевий	Промтех СМ-250	5	800×400×2500	1,6
Стіл приймача багажу	Signal Simple	1	1200×600×750	0,72
Всього у камері схову				2,32
Санвузол чоловічий				
Унітаз	Villeroy & Boch O.novo	2	700×400×750	0,56
Умивальник	Devit Comfort	2	400×300×150	0,24
Пісуар	Cersanit CleanOn	2	350×300×400	0,21
Дзеркало	AquaForm	2	800×20×1000	0,02
Сушарка для рук	Dyson Airblade	2	300×200×600	0,02
Всього у вбиральні чоловічій				1,05
Санвузол жіночий				
Унітаз	Villeroy & Boch O.novo	4	700×400×750	1,12
Раковина	Devit Comfort	2	400×300×150	0,24
Дзеркало	AquaForm	2	800×20×1000	0,02
Сушарка для рук	Dyson Airblade	2	300×200×600	0,02
Всього у вбиральні жіночій				1,4

Службовий санітарно-технічний блок				
Унітаз	Kolo Nova Pro	2	650×380×700	0,49
Раковина	Kolo Nova Pro	1	450×320×150	0,14
Всього у вбиральні службовій				0,63
Санвузол для маломобільної групи населення (МГН)				
Раковина інклюзивна	Geberit AquaClean	1	700×600×150	0,42
Унітаз інклюзивний	Laufen Pro	1	400×700×900	0,28
Дзеркало	AquaForm	1	800×20×1000	0,01
Сушарка для рук	Dyson Airblade	1	300×200×600	0,01
Всього у вбиральні для МГН				0,72
Комора прибирального інвентарю				
Раковина	Техно-Раковина	1	400×300×150	0,12
Стелаж	Промтех СМ-250	2	800×400×2500	0,64
Всього у коморі				0,76
Всього				45,34 м²

Базуючись на визначеній корисній площі, ми обчислюємо орієнтовну загальну площу кожного приміщення. Отримані розрахункові значення далі порівнюються з відповідними нормативними показниками, наведеними у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 - Розрахункові та нормативні значення площ приміщень приймально-вестибюльної групи

Приміщення)	Розрахована орієнтована загальна площа приміщень, м ² (Площа обладнання)	Нормативна площа приміщень, м ²
Вестибюль	16,94	173
Бюро прийому і реєстрації	6,51	12
Кімната чергового адміністратора	4,35	12
Приміщення охорони	4,13	2
Гардероб	3,39	6
Приміщення носіїв багажу	3,14	4
Камера схову	2,32	10,73
Санвузол чоловічий	1,05	8
Санвузол жіночий	1,4	8

продовж. табл. 3.3

Службовий санітарно-технічний блок	0,63	8
Вбиральня для маломобільних груп населення (МГН)	0,72	9,6
Комора прибирального інвентарю	0,76	2
Всього	45,34	255,33

У випадку коли розрахована загальна площа менша за нормативну, для подальших розрахунків приймається нормативна. Остаточні площі приміщень приймально-вестибюльної групи наведені у вигляді табл. 3.4.

Таблиця 3.4 - Склад і площі приміщень приймально-вестибюльної групи

Приміщення	площа, м ²
Вестибюль	173
Бюро прийому і реєстрації	12
Кімната чергового адміністратора	12
Приміщення охорони	4,13
Гардероб	6
Приміщення носіїв багажу	4
Камера схову	10,73
Санвузол чоловічий	8
Санвузол жіночий	8
Службовий санітарно-технічний блок	8
Вбиральня для маломобільних груп населення (МГН)	9,6
Комора прибирального інвентарю	2
Всього	257,46

Отже, аналіз остаточних площ приміщень приймально-вестибюльної групи підтверджує, що для подальшого проектування прийнято **нормативне значення 257,46 м²**.

3.3 Характеристика житлової групи приміщень

Номерний фонд готельного підприємства потрібно сформувати відповідно до обраної категорії та рекомендованих вимог ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі». Дані наведені у вигляді табл. 3.5.

Таблиця 3.5 – Розрахунок номерного фонду туристичного готелю категорії 4* на 55 номерів

Категорія номерів	Кількість кімнат, шт.	Кількість місць у кімнаті, шт.	Кількість номерів даного типу, шт.	Кількість місць в номерах даного типу, шт.
Апартаменти	3	2	2	4
Люкс	2	2	3	6
Напівлюкс	1	2	3	6
Номер I категорії (Двомісний)	1	2	37	74
Номер I категорії (Одномісний)	1	1	5	5
Номер для маломобільних груп населення (МГН)	1	2	5	10
Разом			55	105

Площа кожного номера визначається на підставі переліку необхідного обладнання та меблів. Корисна площа номера (Скор), виражена у квадратних метрах, обчислюється як сума площ, які займає все встановлене в ньому устаткування (згідно з формулою 3.1). Результати розрахунку площ для всіх категорій номерів представлені у таблиці 3.6

Таблиця 3.6 – Перелік обладнання і розрахунок корисної площі

Найменування обладнання	Марка	Кількість одиниць, шт	Габаритні розміри, мм	Площа обладнання, м ²
АПАРТАМЕНТИ				
Житлова кімната №1				
Ліжко King Size	Veneto "Royal"	1	2000×2200×1200	4,4
Тумбочка приліжкова	Nordic Line	2	500×400×500	0,4
Крісло лаунж	Eames Lounge	2	850×900×850	1,53
Шафа для одягу (вбудована)	Modular King	1	2500×600×2700	1,5
Міні-сейф (вбудований)	Technomax MT	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Телевізор (настінний)	Samsung QLED 55"	1	1230×30×700	0,01
Всього				7,99

Житлова кімната №2 (Вітальня)				
Диван модульний	Blest "City"	1	2800×1000×900	2,8
Стіл робочий (скло)	Saga Desk	1	1500×800×750	1,2
Міні-бар (холодильник)	Liebherr Comfort	1	500×500×850	0,25
Всього				4,25
Вітальня з кухонною нішою				
Кухня-ніша (вбуд. модуль)	Minimal Кухня	1	2500×600×2400	1,5
Стіл обідній (склад.)	Ikea Skogsta	1	1800×900×740	1,62
Всього				3,12
Шафа-гардероб	Modular Loft	1	2000×600×2700	1,2
Дзеркало підлогове	Mirror XL	1	600×50×1800	0,03
Всього у передпокої				1,23
Санвузол №1 (Основний)				
Ванна окремостояча	Devit Goccia	1	1750×800×600	1,4
Душова зона (без піддону)	Walk-in	1	1200×900×2200	1,08
Умивальник (подвійний)	Villeroy & Boch	1	1200×500×150	0,6
Фен (настінний)	Babyliss Pro	1	200×100×250	0,01
Дзеркало (з підсвічуванням)	AquaForm	1	1200×20×800	0,01
Всього				3,1
Санвузол №2 (Додатковий)				
Унітаз підвісний	Geberit Aqua	1	380×650×820	0,25
Умивальник-міні	Roca Inspira	1	400×300×120	0,12
Всього				0,37
Передпокій				
Шафа-купе	Komfort 180	1	1800×600×2700	1,08
Банкетка	Loft Bench	1	800×400×450	0,32
Всього				1,4
Всього по номеру				21,56
ЛЮКС				
Житлова кімната				
Ліжко Queen Size	MatroLuxe "Prime"	1	1600×2050×1100	3,28
Тумбочка приліжкова	Ikea Hemnes	2	450×350×600	0,32
Шафа для одягу (вбудована)	Komfort 180	1	1800×600×2400	1,08
Міні-сейф (вбудований)	Technomax МТ	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Телевізор (настінний)	Samsung QLED 43"	1	960×30×600	0,01
Всього				4,84

продовж. табл. 3.6

Вітальня				
Диван	Interia Style	1	2300×950×800	2,19
Стіл журнальний	Loft Glass	1	1000×600×350	0,6
Міні-бар	Liebherr Mini	1	500×450×600	0,23
Всього				3,02
Передпокій				
Шафа-купе	Komfort 150	1	1500×550×2200	0,83
Всього				0,83
Санітарний вузол				
Ванна	Koller Pool	1	1700×750×400	1,28
Унітаз	Geberit Aqua	1	380×650×820	0,25
Умивальник з тумбою	Duravit D-Neo	1	900×500×500	0,45
Дзеркало	AquaForm	1	800×20×800	0,01
Фен (настінний)	Babylliss Pro	1	200×100×250	0,01
Всього				2
Всього по номеру				10,69
НАПІВЛЮКС				
Житлова кімната				
Ліжко двомісне	MatroLuxe "Lux"	1	1600×2100×1000	3,36
Стіл робочий	Work Desk	1	1200×600×750	0,72
Крісло гостьове	Hag Capisco	1	700×700×800	0,49
Шафа для одягу	Komfort 120	1	1200×550×2200	0,66
Телевізор (настінний)	Samsung QLED 43"	1	960×30×600	0,01
Міні-сейф (вбудований)	Technomax MT	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Всього				5,39
Санвузол				
Душова кабіна	Ravak Supernova	1	1000×800×1950	0,8
Унітаз	Kolo Nova	1	370×600×800	0,22
Умивальник	Ravak Chrome	1	600×450×150	0,27
Дзеркало	AquaForm	1	600×20×800	0,01
Фен (настінний)	Babylliss Pro	1	200×100×250	0,01
Всього				1,31
Передпокій				
Шафа-купе	Komfort 120	1	1200×550×2200	0,66
Банкетка	Nordic Stool	1	500×350×450	0,18
Всього				0,84
Всього по номеру				1,68
НОМЕР І КАТЕГОРІЇ (двомісний)				
Житлова кімната				
Ліжка Single	Сонлайн "Base"	2	900×2000×900	3,6
Тумбочка приліжкова	Ikea Malm	2	400×300×550	0,24
Стіл-консоль	Mini Desk	1	800×400×750	0,32

продовж. табл. 3.6

Шафа для одягу	Komfort 100	1	1000×500×2000	0,5
Телевізор (настінний)	Samsung LED 32"	1	720×30×450	0,01
Міні-сейф (вбудований)	Technomax MT	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Всього				4,82
Санвузол				
Душова кабіна	Huppe Alpha	1	800×800×1900	0,64
Унітаз	Kolo Nova	1	370×600×800	0,22
Умивальник	Cersanit Mini	1	450×350×150	0,16
Дзеркало	AquaForm	1	500×20×700	0,01
Фен (настінний)	Babyliss Pro	1	200×100×250	0,01
Всього				1,04
Передпокій				
Шафа-купе	Komfort 100	1	1000×500×2000	0,5
Банкетка	Small Bench	1	600×300×400	0,18
Всього				0,68
Всього по номеру				1,36
НОМЕР І КАТЕГОРІЇ (одномісний)				
Житлова кімната				
Ліжко Single	Сонлайн "Base"	1	900×2000×900	1,8
Тумбочка приліжкова	Ikea Malm	1	400×300×550	0,12
Шафа для одягу	Komfort 80	1	800×500×2000	0,4
Телевізор (настінний)	Samsung LED 32"	1	720×30×450	0,01
Міні-сейф (вбудований)	Technomax MT	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Всього				2,48
Санвузол				
Душова кабіна	Huppe Alpha	1	800×800×1900	0,64
Унітаз	Cersanit Mini	1	370×600×800	0,22
Умивальник	Cersanit Mini	1	450×350×150	0,16
Дзеркало	AquaForm	1	500×20×700	0,01
Фен (настінний)	Babyliss Pro	1	200×100×250	0,01
Всього				1,04
Передпокій				
Шафа-купе	Komfort 80	1	800×500×2000	0,4
Банкетка	Small Bench	1	500×300×400	0,15
Всього				0,55
Всього по номеру				1,1
НОМЕР ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНОЇ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ (двомісний)				
Житлова кімната				
Ліжко одномісне (інклюзивне)	Medisleep H90	1	1000×2100×900	2,1

продовж. табл. 3.6

Ліжко одномісне (стандарт)	Сонлайн "Base"	1	900×2000×900	1,8
Приліжкова тумба (настінна)	Nova Wall	1	400×300×400	0,12
Стіл робочий (регульований)	FlexiDesk XL	1	1200×700×750	0,84
Шафа для одягу (з низькою штангою)	Adapt Closet 100	1	1000×500×2000	0,5
Телевізор (настінний)	Samsung LED 32"	1	720×30×450	0,01
Міні-сейф (вбудований)	Technomax MT	1	400×300×200	0,12
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Всього				5,52
Передпокій				
Шафа для одягу (неглибока)	Minimal Entry 40	1	1000×400×2000	0,4
Вішалка настінна	Loft Hook	1	800×50×1500	0,04
Всього				0,44
Санвузол				
Унітаз подовжений (з поручнями)	Grohe Bau 700	1	400×750×850	0,3
Раковина інклюзивна (без тумби)	Ideal Standard MGH	1	650×550×150	0,36
Душова зона (без піддону, з сидінням)	Barrier-Free Shower	1	1400×1200×2200	1,68
Дзеркало (нахил)	AquaForm Tilt	1	800×20×1000	0,01
Фен (настінний)	Babyliss Pro	1	200×100×250	0,01
Телефон	Cisco CP-6825	1	200×150×100	0,03
Всього				2,39
Всього номеру				8,35

На підставі розрахованої корисної площі ($S_{кор}$), за допомогою формули 3.2, визначається орієнтовна загальна площа номерів ($S_{заг}$). Розраховане значення загальної площі порівнюється з нормативним показником. Для подальшого проектування приймається нормативна площа, якщо вона виявляється більшою за розраховану. Остаточні площі номерів фіксуються у таблиці 3.7.

Таблиця 3.7 - Загальна площа номерів туристичного готелю категорії 4* на 55 номерів

Тип номера	Площа Житлова м ²	Площа Санвузлів (основного), м ²	Площа Санвузлів (додаткового), м ²	Площа передпокою, м ²	Загальна площа номера (сума обладнання), м ²
Апартаменти	15,36	3,1	0,37	1,23	20,06

продовж. табл.

Люкс	7,86	2	—	0,83	10,69
Напівлюкс	5,39	1,31	—	1,68	8,38
Номер I категорії (Двомісний)	4,82	1,04	—	1,36	7,22
Номер I категорії (Одномісний)	2,48	1,04	—	1,1	4,62
Номер для МГН (Двомісний)	5,52	2,39	—	0,44	8,35

У відповідності до обраної категорії та місткості готельного підприємства необхідно визначитися зі складом і площею приміщень поповерхового обслуговування. Підбір обладнання та визначення корисної площі приміщень поповерхового обслуговування наведено у вигляді табл. 3.8.

Таблиця 3.8 – Перелік обладнання і розрахунок корисної площі приміщень поповерхового обслуговування

Найменування обладнання	Марка	Кількість одиниць, шт	Габаритні розміри, мм	Площа обладнання, м ²
Хол				
Диван	Interia Loft	3	2000×850×800	5,1
Крісло	Scandy Wood	4	750×700×800	2,1
Стіл	Glass Sphere	3	900×900×350	2,43
Всього у Холі				9,63
Кімната чергового персоналу				
Стіл офісний	Signal Master	1	1400×700×750	0,98
Крісло офісне	Bonro Ergo	1	600×550×1100	0,33
Шафа (для чистої білизни)	Jysk Tversted	2	1000×400×2000	0,8
Всього у кімнаті персоналу				2,11
Приміщення для старшої покоївки				
Робочий стіл (для планування)	Manager Desk 140	1	1400×700×750	0,98
Ергономічне крісло	Ergo Seating	1	600×600×1200	0,36

продовж. табл. 3.8

Шафа для ключів та інвентарю	Key Cabinet 60	1	600×400×1800	0,24
Дошка для оголошень (настінна)	Whiteboard 90	1	900×20×600	0,02
Всього по Кімнаті старшої покоївки				1,6
Приміщення для складання брудної білизни				
Контейнер (великий)	Plastic Bins XL	3	1000×600×900	1,8
Шафа (для мішків)	Jysk Tversted	1	900×400×2000	0,36
Всього у приміщенні брудної білизни				2,16
Комора прибирального інвентарю				
Стелаж металевий	Промтех СМ-180	1	1000×500×1800	0,5
Раковина (господарська)	Техно-Керамік	1	400×300×150	0,12
Всього у коморі інвентарю				0,62
Майданчик розбирання білизни при білизнопроводі				
Стелаж металевий	Промтех СМ-180	1	1000×500×1800	0,5
Візок для транспортування	Ногеса Trolley	1	1200×600×900	0,72
Всього на майданчику				1,22
Кімната побутового обслуговування				
Прасувальний комплекс	Tefal Ironing	1	1200×400×1600	0,48
Раковина	Техно-Керамік	1	400×300×150	0,12
Бак сортувальний	Recycle Bin	1	1000×500×1100	0,5
Всього у кімнаті побутового обслуговування				1,1
Приміщення для зберігання візків покіївок				
Візок прибиральний	Vileda Origo 2		1500×500×1000	1,5
Стелаж металевий	Промтех СМ-180	1	1000×500×1800	0,5
Всього у приміщенні візків				2
Приміщення для чистки взуття				
Крісло для клієнта	Comfy Seat	1	650×700×850	0,46

продовж. табл.

Стіл робочий	Signal Master	1	1400×700×750	0,98
Стелаж для хімії та інструментів	Промтех СМ-180	2	1000×500×1800	1
Всього у приміщенні чистки взуття				2,44
Санвузол для персоналу				
Унітаз підлоговий	Kolo Nova Pro	1	400×700×800	0,28
Умивальник	Cersanit City	1	500×400×150	0,2
Всього у Санвузлі				0,48
ВСЬОГО				23,36 м²

На основі проведених розрахунків визначається орієнтовна загальна площа кожного приміщення поповерхового обслуговування. Це розрахункове значення потім зіставляється з відповідними нормативними показниками, що містяться у таблиці 3.9.

Таблиця 3.9 – Розрахункові та нормативні значення площ приміщення поповерхового обслуговування

Приміщення	Розрахована орієнтовна загальна площа приміщень, м ²	Нормативна площа приміщень, м ²
Хол	9,63	30
Кімната чергового персоналу	2,11	12
Приміщення для старшої покоївки	1,6	4
Приміщення для складання брудної білизни	2,16	6
Комора прибирального інвентарю	0,62	4
Площадка розбирання брудної білизни	1,22	4
Кімната побутового обслуговування	1,1	6
Приміщення для зберігання візків покоївок	2	12
Приміщення для чистки взуття	2,44	6
Санвузол персоналу	0,48	4
Всього	23,36	88

Зведені результати розрахунку площ приміщень, призначених для поповерхового обслуговування, представлено в узагальненому вигляді у таблиці 3.10.

Таблиця 3.10 – Склад і площі приміщень поповерхового обслуговування

Приміщення	Площа, м ²
Хол	30
Кімната чергового персоналу	12
Приміщення для старшої покоївки	4
Приміщення для складання брудної білизни	6
Комора прибирального інвентарю	4
Площадка розбирання брудної білизни	4
Кімната побутового обслуговування	6
Приміщення для зберігання візків покоївок	12
Приміщення для чистки взуття	6
Санвузол персоналу	4
Всього	88

Отже, проведений розрахунок площ підтверджує раціональне та достатнє виділення **88 м²** для приміщень поповерхового обслуговування. Ця площа критично важлива для підтримки 4-зіркового стандарту, оскільки вона охоплює як робочі зони для персоналу (кімнати чергового та старшої покоївки), так і спеціалізовані технічні приміщення.

3.4 Організація харчування споживачів готельних послуг в закладах ресторанного господарства засобу розміщення

3.4.1 Структура та характеристика закладів ресторанного господарства засобу розміщення

Проектом готелю категорії 4 зірки передбачено функціонування трьох основних закладів ресторанного господарства із загальною місткістю 160 посадкових місць, що повністю відповідає високому рівню обслуговування, який очікується в закладах даної категорії. Готель застосовує стаціонарну форму організації харчування, пропонуючи гостям гнучкий тарифний план: від RO (лише проживання) до найбільш популярного ВВ (проживання зі сніданком).

Головним закладом є ресторан на 90 місць. Подача обов'язкового для 4* сніданку, який організовується у форматі обслуговування "шведський стіл" з

елементами обслуговування офіціантами. В обідній та вечірній час ресторан пропонує страви української кухні за системою à la carte з повним обслуговуванням офіціантами. Додатковою зоною відпочинку та неформального спілкування є Лобі-бар на 40 місць. Цей заклад працює переважно в режимі барного обслуговування, пропонуючи гостям широкий асортимент напоїв, каву та легкі закуски протягом дня. Крім того, для забезпечення високих соціальних стандартів та ефективної роботи персоналу передбачена окрема Їдальня для персоналу на 30 місць, де застосовується швидкий та економічний вид обслуговування — самообслуговування через лінію роздачі комплексних обідів. Така диверсифікована структура ЗРГ дозволяє задовольнити всі потреби гостей готелю та його співробітників.

Загальна характеристика закладів ресторанного господарства, що функціонуватимуть у складі туристичного готелю, наведена у таблиці 3.11.

Таблиця 3.11 – Характеристика закладів ресторанного господарства засобу розміщення

Тип закладу ресторанного господарства	Клас	Міст - кість	Контингент споживачів	Вид обслуговування	Метод обслуговування	Особливості послуг (кулінарне спрямування)	Режим роботи
Ресторан	Вищій	90	Мешканці готелю	Сніданок, - «шведський стіл», обід та вечеря – «аля карт»	Офіціантами, повне	Українська кухня	Сніданок:08.00- 11.00; обід– 13.00- 15.00; вечеря - 19.00- 22.00)
Лобі-бар	Вищій	40	Мешканці готелю	А ля карт	Барменами, повне	-	Цілодобово
Їдальня для персоналу	-	30	Персонал готелю	-	Самообслуговування	Комплексне меню	06.00-22.00

3.4.2 Виробнича програма підприємств харчування

Виробнича програма закладу ресторанного господарства — це комплекс асортименту та номенклатури продукції, запланованої до виготовлення на певний період. Вона формується на основі спеціалізації закладу та його виробничої

потужності, яка безпосередньо залежить від кількості посадкових місць. Розробка денної програми включає кілька послідовних кроків: складання меню, прогнозування кількості відвідувачів, розрахунок загальної кількості страв та їх розподіл за групами. Деталізовані меню представлені в таблицях 3.12–3.16.

Таблиця 3.12 - Меню сніданку для ресторану в засобі розміщення

№ рецептури	Назва страви	Вихід страви, г (мл)
Сніданок – континентальний		
Холодні страви та закуски		
згідно ТК	Рибна тарілка (Копчена форель, Лосось)	50/50
згідно ТК	М'ясне асорті (Домашня шинка, Карпатський балик)	25/25/25
згідно ТК	Сирне плато (Будз, Бринза, Вурда)	30/30/30
згідно ТК	Нарізка свіжих овочів / Квашені карпатські огірки	75
згідно ТК	Салат зі свіжої капусти з морквою	75
	Вершки «President», 10 %	10
Основні страви		
згідно ТК	Банош з білими грибами (або Бринзою)	100
згідно ТК	Деруни зі сметаною	100
згідно ТК	Вареники з картоплею та шкварками	100
згідно ТК	Каша гречана на молоці	100
згідно ТК	Ячня з беконом	80
Солодкі страви (десерти)		
згідно ТК	Налисники з кисломолочним сиром та родзинками	100
згідно ТК	Салат зі свіжих фруктів	100
згідно ТК	Фруктове желе з ванільним соусом	100
Гарячі напої власного виробництва		
згідно ТК	Чай зелений «Tess»	200
згідно ТК	Кава «Американо»	150
Згідно ТК	Чай карпатський трав'яний	200
згідно ТК	Гарячий шоколад	200
Холодні напої		
згідно ТК	Молочний коктейль	200
згідно ТК	Апельсиновий фреш	200
	Мінеральна вода сильногазована «Моршинська»	200
	Сік яблучний «Sandora»	200
Хліб, хлібобулочні, кондитерські вироби		
	Хліб пшеничний	30
	Домашній Кекс з карпатськими ягодами	100
	Круасан з шоколадом, згущеним молоком, вишневим джемом	100
	Торт «Вишиванка»	100
	Яблучний штрудель	100

Таблиця 3.13 – Меню вільного вибору страв для ресторану в засобі розміщення

№ рецептури	Назва страви	Вихід страви, г (мл)
Фірмові страви		
згідно ТК	Деруни з грибною підливою (білі гриби)	200/50
згідно ТК	Грибна юшка по-карпатськи (з сушених білих грибів)	350
згідно ТК	Крученики зі свинини з чорносливом	280
Холодні закуски та салати		
згідно ТК	Карпатське м'ясне плато (Домашня буженина, балик, сало)	150
згідно ТК	Сирне асорті "Яремчанське" (Бринза, Будз, Вурда)	120
згідно ТК	Оселедець пряного посолу з теплою картоплею	150
згідно ТК	Тартар з оселедця на чорному хлібі	120
згідно ТК	Салат із копченої бринзи та печеного перцю	200
згідно ТК	Салат "Овочевий" (з олійною заправкою)	180
Гарячі закуски		
згідно ТК	Млинці з ікрою форелі	100/50
згідно ТК	Вареники на парі з м'ясом (зі шкварками)	150
Супи		
згідно ТК	Борщ "Гетьманський" із сметаною та пампушками	350
згідно ТК	Холодник (Буряковий холодний суп)	300
Основні страви		
згідно ТК	Банаш з бринзою	300
згідно ТК	Форель, запечена в травах (місцевого вилову)	250
згідно ТК	Картопляні кнедли зі шкварками	250
згідно ТК	Котлета по-київськи	250
Гарніри		
згідно ТК	Картопляне пюре / Печена картопля	150
згідно ТК	Овочі-гриль (сезонні)	150
Солодкі страви		
згідно ТК	Сирники зі сметаною та варенням з лісових ягід	200
згідно ТК	Яблука, запечені з медом та горіхами	150
Гарячі напої власного виробництва		
згідно ТК	Чай зелений «Tess»	200
згідно ТК	Кава «Американо»	150
згідно ТК	Чай карпатський трав'яний	200
згідно ТК	Гарячий шоколад	200
Холодні напої власного виробництва		
згідно ТК	Молочний коктейль(банан, морозиво)	200
згідно ТК	Фореш(апельсин, яблуко)	200
згідно ТК	Узвар	200
Хліб, хлібобулочні вироби		
	Хліб пшеничний	30

продовж. табл. 3.13

	Домашній Кекс з карпатськими ягодами	100
	Круасан з шоколадом, згущеним молоком, вишневим джемом	100
	Торт «Вишиванка»	100
	Яблучний штрудель	100

Якщо в закладі ресторанного господарства реалізуються винно-горілчані вироби, слабоалкогольних і безалкогольних напоїв складається *карта напоїв* (табл. 3.14).

Таблиця 3.14 – Карта напоїв ресторану

Назва напою	Ємність пляшки/величина порції, л (мл)
Горілка і горілчані вироби	
Горілка «Nemiroff De Luxe», Україна	0,7/0,05
Горілка «Хортиця De Luxe», Україна	0,7/0,05
Медовуха «Дід пасічник», Україна	0,7/0,05
Настоянка "Спотикач" (вишня на коньяку), Україна	0,5/0,05
Карпатські настоянки (хріновуха, кедрівка)	0,5/0,05
Віскі	
Віскі Шотландське односолодове (Single Malt)	0,7/0,05
Ром	
Ром темний преміум-класу (Premium Dark Rum)	0,7/0,05
Джин	
Джин Лондонський сухий (London Dry Gin)	1,0/0,05
Вина(червоні)	
Вино червоне, сухе, Терруар» / Terroir, Цвайгельт, Україна, 12%	0,75/0,15
Білі	
Вино біле, сухе, Chateau Chizay Чизай Мушкотай, Україна, 12,5%	0,75/0,15
Вино ігристе брют (Україна, Франція)	0,75/0,15
Мінеральні води	
Вода мінеральна лікувально-столова «Лужанська» (Закарпаття)	0,5
Вода мінеральна «Поляна Квасова» (Закарпаття)	0,5
Вода негазована Premium Still Water (Італія)	0,75
Пиво	
Пиво пляшкове, Kronenbourg 1664 Blanc світле фільтроване, Україна 4.8%	0,5
Пиво пляшкове, Oettinger Schwarz темне фільтроване, Чехія, 4.9%	0,5
Соки та фруктові води	
Соки натуральні прямого віджиму (яблуко, морква), Galicia	1,0/0,2

продовж. табл. 3.14

Сік «Сандора» (апельсин, томат)	1,0/0,2
Напій безалкогольний сильногазований «Живчик»	0,5
Холодні напої власного виробництва	
Узвар (традиційний український компот)	0,5/0,25
Карпатський лимонад (обліпіха, мед, м'ята)	0,5/0,25
Гарячі напої власного виробництва	
Кава зернова (Арабіка, Еспресо)	0,03/0,15
Чай Трав'яний Карпатський (збір гірських трав)	0,25
Чай чорний/зелений преміум-класу	0,25

Таблиця 3.15 – Меню бару при вестибюлі готелю категорії 4*

№ рецептури	Назва напою, страви	Вихід страви, г / Величина порції, мл
Коктейлі		
Безалкогольні		
згідно ТК	Коктейль «Мохіто» (безалкогольний)	310
згідно ТК	Карпатський лимонад (обліпіха, мед, м'ята)	300
згідно ТК	Мілкшейк (банан, морозиво, молоко)	350
Алкогольні		
згідно ТК	Коктейль «Мохіто» (з ромом)	310
згідно ТК	Коктейль «Aperol Spritz»	200
згідно ТК	Настоянка "Спотикач" (вишня на коньяку) – шот	50
згідно ТК	Коктейль "Карпатський Глінтвейн" (зимове меню)	250
Міцні алкогольні напої (горілка)		
	Горілка «Козацька» (Україна)	50
	Самогон "Оковита" (Місцевий, чистий)	50
	Горілка "Журавлина" (Ягідна настоянка, Україна)	50
Коньяки		
	Коньяк Aznauri, 40 %, (Україна)	50
Пиво		
	Пиво пляшкове, Stella Artois світле фільтроване, Україна, 4.8%	330 / 500
Вина(червоні)		
	Вино червоне, сухе, Chateau Chizay Cabernet, Україна, 12,5%	150/750
Білі		
	Вино біле, сухе, Chateau Chizay Sauvignon, Україна, 12,5%	150/750
Гарячі напої власного виробництва		
згідно ТК	Американо	150

продовж. табл. 3.15

згідно ТК	Чай Трав'яний Карпатський (збір гірських трав)	250
згідно ТК	Чай чорний з бергамотом «Граф Грей»	250
Холодні напої власного виробництва		
згідно ТК	Фреш Апельсиновий	250
згідно ТК	Узвар	250
Мінеральна вода		
	Вода мінеральна сильногазована «Карпатська джерельна»	500
Солодкі газовані напої, сік		
	Сік в асортименті Sandora (яблучний, томатний)	200
Холодні закуски		
згідно ТК	Брускетта з хумусом, кропом і маслинами	60/20/10/20
згідно ТК	Сало солоне з часниковими грінками	50/80
згідно ТК	Асорті карпатських сирів (Будз, Бринза)	100
згідно ТК	Закуска "По-гуцульськи" (свіжі овочі, зелень та овечий сир)	150
Солодкі страви		
згідно ТК	Міні-штрудель з вишнею	100
згідно ТК	Міні-кекси з карпатськими ягодами	100
згідно ТК	Тірамісу (порційно)	100

Таблиця 3.16 – Приклад скомплектованого одноденного меню сніданків, обідів, вечерь для персоналу

№ рецептури	Назва страви	Вихід страви,г (мл)
1	2	3
Сніданок		
Згідно ТК	Салат із буряка з сиром і часником	100
Згідно ТК	Риба смажена в клярі(хек)	150
Згідно ТК	Желе з плодово-ягідного соку(смородина, вишня)	100
Згідно ТК	Чай чорний пакетований «Curtis»	200
	Хліб пшеничний	30
Обід		
Згідно ТК	Салат із свіжої капусти і огірків з олією	150
Згідно ТК	Борщ український із сметаною(цибуля зелена) з пампушками	350/70
Згідно ТК	Котлета „По-київськи”	200
Згідно ТК	Млинці з сиром	200

продовж. табл. 3.16

Згідно ТК	Компот із сухофруктів(яблука, груші, абрикоси)	200
	Хліб пшеничний	30
Вечеря		
Згідно ТК	Вінегрет (картопля, буряк, морква, ріпчаста цибуля)	100
Згідно ТК	Суп гороховий	200
Згідно ТК	Тефтелі із яловичини	100
Згідно ТК	Сирна запіканка з родзинками	100
Згідно ТК	Чай чорний пакетований «Curtis»	200
	Хліб пшеничний	30

На основі методології та формули, а також з урахуванням характеристик проєктованого готелю та ресторану, зроблено графік завантаження обідньої зали ресторану на 90 місць.

Формула розрахунку погодинної кількості споживачів:

$$n = \frac{N \cdot \eta \cdot k}{100}$$

де N - кількість місць в обідній залі закладу, шт.;

η – оборотність місця за 1 годину, раз

k – середнє завантаження зали, %

Таблиця 3.17 – Графік завантаження обідньої зали ресторану на 90 місць

Години роботи	Оборотність місця за 1 годину, η , раз	Середнє завантаження зали, k, %	Кількість споживачів, n, осіб
08:00 – 11:00	Сніданок		105
11-12	1,5	40	36
12-13	1,5	50	45
13-14	1,5	70	63
14-15	1,5	60	54
15-16	1,5	50	45
16-17	1,5	30	27
17-18	1,5	40	36

18-19	0,6	70	25
19-20	0,6	100	36
20-21	0,6	80	29
21-22	0,6	70	25
22-23	0,6	60	22
ВСЬОГО відвідувачів за день (пзаг)			548
Денна оборотність місяця $\eta = \text{пзаг}/N$, раз			5,2

Я визначив прогнозований обсяг реалізації кулінарної продукції, виходячи з графіку завантаження обідньої зали (Таблиця 3.17) та встановлених коефіцієнтів споживання страв для готелю категорії 4*, що спеціалізується на українській кухні.

Вихідні дані для розрахунку:

- Кількість відвідувачів, які споживають сніданок $n_{\text{снід}}$: 105 осіб.
- Загальна кількість відвідувачів обідньої зали протягом дня $n_{\text{заг}}$: 548 осіб.
- Коефіцієнт споживання страв за сніданком: 7
- Коефіцієнт споживання страв за день: 3,5.

Розрахунок очікуваної кількості реалізованих страв за день ($N_{\text{стр}}$, шт.) здійснюється за формулою:

$$N_{\text{стр}} = n_{\text{снід}} * k_{\text{снід}} + n_{\text{заг}} * k,$$

де: $n_{\text{снід}}$ – кількість відвідувачів, які споживають сніданок

$n_{\text{заг}}$ – загальна кількість відвідувачів обідньої зали протягом дня

$k_{\text{снід}}$, k – коефіцієнти споживання страв, визначені на основі нормативних даних.

$$N_{\text{стр}} = 105 * 7 + 548 * 3,5 = 735 + 1918 = 2653$$

Розбивка сумарної кількості страв на окремі групи (холодні та гарячі закуски, перші, другі та солодкі страви) та їх розподіл за основними

продуктами (рибні, м'ясні, овочеві і т.д.) виконується з урахуванням процентного поділу страв в асортименті продукції. Результати даних розрахунків наведено у вигляді табл. 3.18 та 3.19.

Таблиця 3.18 – Асортиментний склад продукції ресторану, реалізованої під час сніданків

Група страв	Відсоткове співвідношення, %		Кількість страв, шт.
	від загальної кількості	від даної групи	
Холодні страви та закуски:	35		258
рибні		20	52
м'ясні (Домашня шинка, балик)		35	90
овочеві		25	64
молоко і кисломолочні (Бринза, Будз)		20	52
Гарячі страви:	45		329
м'ясні, рибні		20	66
круп'яні (Банош), овочеві		30	99
ячні, сирні (Деруни, Вареники, Ячня)		50	164
Солодкі страви (включаючи випічку)	20		148
Всього	100		735

Таблиця 3.19 – Асортиментний склад продукції ресторану, реалізованої за день

Група страв	Відсоткове співвідношення, %		Кількість страв, шт.
	Від загальної кількості	Від даної групи	
1	2	3	4
Фірмові страви	5		96
Холодні страви і закуски	30		675
Рибні		15	86
М'ясні		35	201
Салати		40	230
Овочеві		0	0
Кисломолочні		10	58
Гарячі закуски	5		96
Супи	20		384
Прозорі		35	134
Заправочні		50	192
Холодні		15	58

продовж. табл. 3.79

Другі гарячі страви	30		575
Рибні		10	58
М'ясні		70	402
Круп'яні, борошняні		20	115
Солодкі страви	10		192
Всього	100		1918

Обсяг необхідних закупівель товарів (напоїв, кондитерських виробів, хліба, фруктів тощо) для підприємств харчування визначається шляхом розрахунку, що базується на орієнтовних нормах споживання на одну особу. Результати цих розрахунків представлені в таблицях 3.20–3.21.

Таблиця 3.20 – Розрахунок закупівельної продукції для ресторану, реалізованої під час сніданку

Назва продукту	Одиниця виміру	Норма споживання на 1 відвідувача	Загальна кількість на 105 відвідувачів
Гарячі напої	л	0,25	$0,25 \times 105 = 26,25$
Холодні напої	л	0,24	$0,24 \times 105 = 25,20$
Мінеральна вода	л	0,078	$0,078 \times 105 = 8,19$
Сік	л	0,079	$0,079 \times 105 = 8,30$
Власного виробництва	л	0,079	$0,079 \times 105 = 8,30$
Хліб та хлібобулочні вироби	кг	0,09	$0,09 \times 105 = 9,45$
Житній	кг	0,03	$0,03 \times 105 = 3,15$
Висівковий	кг	0,03	$0,03 \times 105 = 3,15$
Пшеничний	кг	0,03	$0,03 \times 105 = 3,15$
Кукурудзяний	кг	0,03	$0,03 \times 105 = 3,15$
Борошняні кондитерські вироби	шт	0,7	$0,7 \times 105 = 73,5 \approx 74$

Таблиця 3.21 - Розрахунок закупівельної продукції для ресторану, реалізованої протягом дня

Назва продукту	Одиниця виміру	Норма споживання на 1 відвідувача	Загальна кількість на 548 відвідувачів
Гарячі напої	л	0,05	$0,05 \times 548 = 27,4$
Холодні напої	л	—	—

продовж. табл. 3.21

Фруктова вода	л	0,05	$0,05 \times 548 = 27,4$
Мінеральна вода	л	0,08	$0,08 \times 548 = 43,84$
Сік	л	0,02	$0,02 \times 548 = 10,96$
Власного виробництва	л	0,1	$0,1 \times 548 = 54,8$
Хліб та хлібобулочні вироби	кг	—	—
Хліб пшеничний	кг	0,05	$0,05 \times 548 = 27,4$
Вино-горілчані вироби	л	0,099	$0,099 \times 548 = 54,2$
Пиво	л	0,025	$0,025 \times 548 = 13,7$

Відповідно до розробленого меню та на основі даних, поданих у таблицях 3.18–3.21, було сформовано денну виробничу програму для проєктованого закладу ресторанного господарства, що відображено в таблицях 3.22–3.24

Таблиця 3.22 – Денна виробнича програма сніданку

№ рецептури	Назва страви	Кількість порцій, шт	Вихід страви, г (мл)
Сніданок – Шведський стіл			
Холодні страви та закуски			
згідно ТК	Рибна тарілка (Копчена форель, Лосось)	80	50/50
згідно ТК	М'ясне асорті (Домашня шинка, Карпатський балик)	90	25/25/25
згідно ТК	Сирне плато (Будз, Бринза, Вурда)	80	30/30/30
згідно ТК	Нарізка свіжих овочів / Квашені карпатські огірки	60	75
згідно ТК	Салат зі свіжої капусти з морквою	50	75
	Вершки «President», 10 %	8	10
Основні страви			
згідно ТК	Банаш з білими грибами (або Бринзою)	75	100
згідно ТК	Деруни зі сметаною	80	100
згідно ТК	Вареники з картоплею та шкварками	70	100
згідно ТК	Каша гречана на молоці	60	100
згідно ТК	Ячня з беконом	80	80
Солодкі страви			
згідно ТК	Налисники з кисломолочним сиром та родзинками	40	100
згідно ТК	Салат зі свіжих фруктів	50	100
згідно ТК	Фруктове желе з ванільним соусом	40	100

Гарячі напої власного виробництва			
згідно ТК	Чай зелений «Tess»	60	200
згідно ТК	Кава «Американо»	100	150
згідно ТК	Гарячий шоколад	20	200
Холодні напої			
згідно ТК	Молочний коктейль	30	200
згідно ТК	Апельсиновий фреш	40	200
	Мінеральна вода сильногазована «Моршинська»	40	200
	Сік яблучний «Sandora»	30	200
Хліб, хлібобулочні, кондитерські вироби			
	Хліб пшеничний	315	30
	Домашній Кекс з карпатськими ягодами	30	100
	Круасан з шоколадом, згущеним молоком, вишневим джемом	49	100
	Торт «Вишиванка»	25	100
	Яблучний штрудель	20	100

Таблиця 3.23 – Денна виробнича програма ресторану на 90 місць

№ рецептури	Назва страви	Кількість порцій, шт.	Вихід страви, г (мл)
Холодні закуски			
згідно ТК	Карпатське м'ясне плато (Домашня буженина, балик, сало)	160	150
згідно ТК	Сирне асорті "Яремчанське" (Бринза, Будз, Вурда)	125	120
згідно ТК	Оселедець пряного посолу з теплою картоплею	140	150
згідно ТК	Тартар з оселедця на чорному хлібі	150	120
згідно ТК	Салат із копченої бринзи та печеного перцю	100	200
згідно ТК	Салат "Овочевий" (з олійною заправкою)	100	180
Гарячі закуски			
згідно ТК	Деруни з грибною підливою (білі гриби)	45	250
згідно ТК	Млинці з ікрою форелі	25	100/50
згідно ТК	Вареники на парі з м'ясом (зі шкварками)	26	200
Супи			
згідно ТК	Борщ "Гетьманський" із сметаною та пампушками	180	350
згідно ТК	Грибна юшка по-карпатськи (з сушених білих грибів)	180	350
згідно ТК	Холодник (Буряковий холодний суп)	120	300

продовж. табл. 3.23

Основні страви			
згідно ТК	Банош з бринзою	100	300
згідно ТК	Крученики зі свинини з чорносливом	120	280
згідно ТК	Форель, запечена в травах (місцевого вилову)	110	250
згідно ТК	Картопляні кнедли зі шкварками	120	250
згідно ТК	Котлета по-київськи	125	250
Гарніри			
згідно ТК	Картопляне пюре / Печена картопля	180	150
згідно ТК	Овочі-гриль (сезонні)	120	150
Солодкі страви			
згідно ТК	Сирники зі сметаною та варенням з лісових ягід	70	200
згідно ТК	Яблука, запечені з медом та горіхами	60	150
згідно ТК	Торт "Київський"	62	120

Таблиця 3.24 – Денна виробнича програма ресторану на 90 місць (напої)

Назва напою	Кількість пляшок/порцій, шт	Ємність пляшки/величина порції, л (мл)
Горілка і горілчані вироби		
Горілка «Nemiroff De Luxe», Україна	20 (0,7 л)	0,7/0,05
Горілка «Хортиця De Luxe», Україна	20 (0,7 л)	0,7/0,05
Медовуха «Дід пасічник», Україна	10 (0,7 л)	0,7/0,05
Настоянка "Спотикач" (вишня на коньяку), Україна	15 (0,5 л)	0,5/0,05
Місцеві/Карпатські настоянки (хріновуха, кедрівка)	20 (0,5 л)	0,5/0,05
Віскі, Ром, Джин		
Віскі Шотландське односолодове (Single Malt)	10 (0,7 л)	0,7/0,05
Ром темний преміум-класу (Premium Dark Rum)	10 (0,7 л)	0,7/0,05
Джин Лондонський сухий (London Dry Gin)	8 (1,0 л)	1,0/0,05
Вина		
Вино червоне, сухе, Терруар» / Terroir, Цвайгельт, Україна, 12%	15 (0,75 л)	0,75/0,15
Вино біле, сухе, Chateau Chizay Чизай Мушкотай, Україна, 12,5%	10 (0,75 л)	0,75/0,15
Вино ігристе брют (Україна, Франція)	5 (0,75 л)	0,75/0,15

Мінеральні води		
Вода мінеральна лікувально-столова «Лужанська» (Закарпаття)	50 (0,5 л)	0,5
Вода мінеральна «Поляна Квасова» (Закарпаття)	30 (0,5 л)	0,5
Вода негазована (Premium Still Water), (Італія)	25 (0,75 л)	0,75
Пиво		
Пиво пляшкове, Kronenbourg 1664 Blanc світле фільтроване, Україна 4.8%	20 (0,5 л)	0,5
Пиво пляшкове, Oettinger Schwarz темне фільтроване, Чехія, 4.9%	8 (0,5 л)	0,5
Соки та Фруктові води		
Соки натуральні прямого віджиму (яблуко, морква), Galicia	15 (1,0 л)	1,0/0,2
Сік «Сандора» (апельсин, томат)	20 (1,0 л)	1,0/0,2
Напій безалкогольний сильногазований «Живчик»	40 (0,5 л)	0,5
Холодні напої власного виробництва		
Узвар	150 (порц.)	0,5/0,25
Карпатський лимонад (обліпіха, мед, м'ята)	100 (порц.)	0,5/0,25
Кава та Чай		
Кава зернова (Арабіка, Еспресо)	200 (порц.)	0,03/0,15
Чай Трав'яний Карпатський (збір гірських трав)	80 (порц.)	0,25
Чай чорний/зелений преміум-класу	100 (порц.)	0,25

Отже, розроблена виробнича програма закладу ресторанного господарства є цілком реалістичною і тісно пов'язана зі спеціалізацією готельного комплексу. Асортимент страв та напоїв глибоко спрямований на регіональну специфіку, що підкреслює автентичність і привабливість для гостей.

3.4.3. Організація технологічного процесу виробництва кулінарної продукції

Структурно-технологічна схема (унікальна для кожного підприємства) є важливим інструментом, який візуалізує особливості виробництва та реалізації кулінарної продукції в закладі ресторанного господарства. Ця схема забезпечує

раціональну організацію виробничого процесу, визначаючи оптимальну послідовність технологічних операцій. Послідовність охоплює весь цикл: від надходження та зберігання сировини, напівфабрикатів і готової продукції – до приготування страв та обслуговування споживачів. Для її розробки необхідно спочатку визначити асортиментну потребу підприємства в сировині, напівфабрикатах та продовольчих товарах. Ця потреба встановлюється на основі затвердженого меню та фіксується у таблиці 3.25 (без кількісних розрахунків).

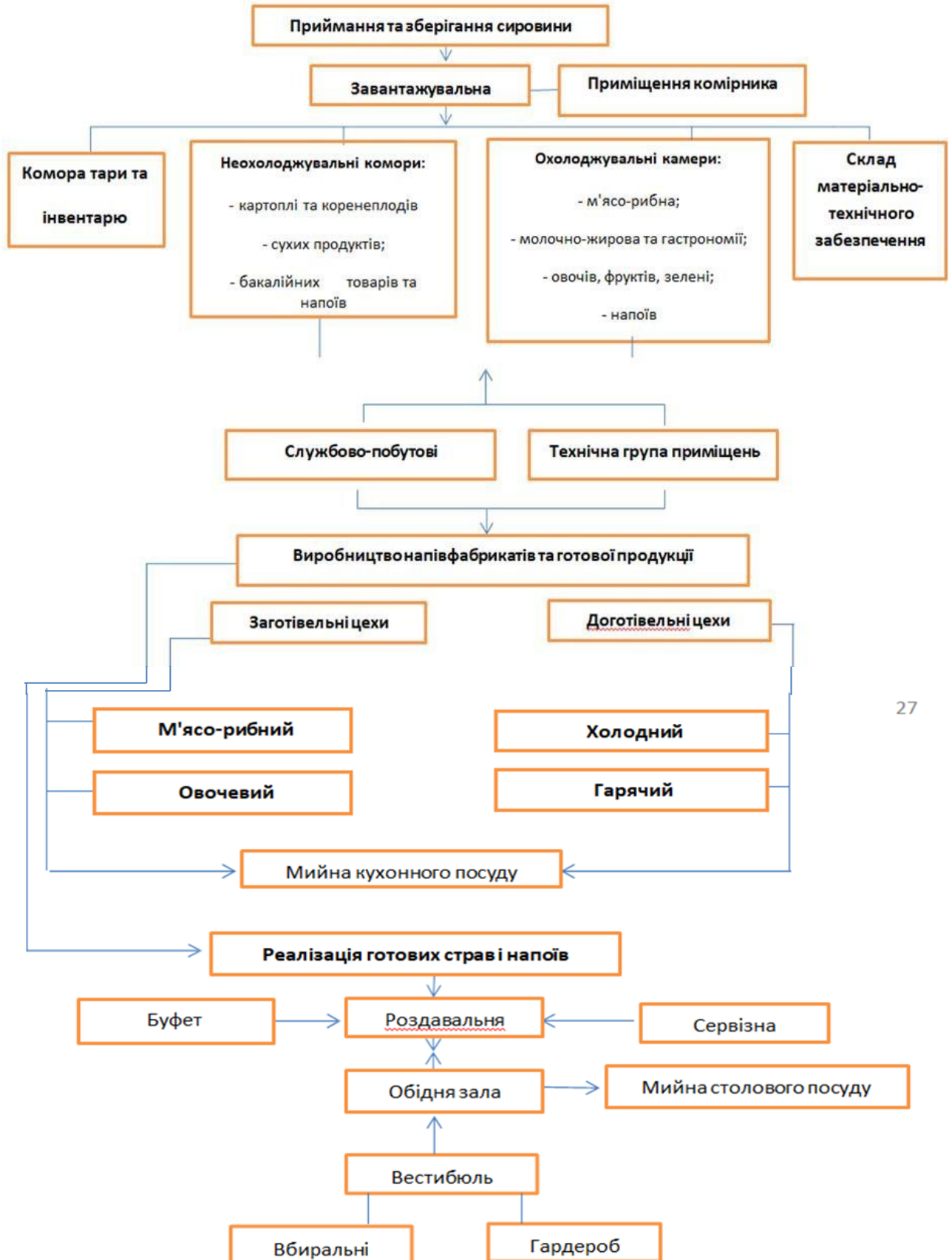
Таблиця 3.25 – Потреба закладу у сировині, напівфабрикатах, продовольчих товарах за товарними групами

Товарна група	Найменування сировини, продукту, напівфабрикату	Гатунок, термічний стан, пакування
М'ясо, птиця, субпродукти	свинина - півтушки	охолоджена, 1-й гатунок
	філе куряче	охолоджене
	печінка яловича	охолоджена
	яловичина (задня частина)	охолоджена, 1-й гатунок
	сало/бекон	солоне, охолоджене
Риба та морепродукти	судак	охолоджений
	форель	місцевого вилову, охолоджена
	лосось	слабосолений, філе
	ікра форелі	охолоджена, фасована
М'ясна та рибна гастрономія	салямі «Польська»	фасована, в/г
	шинка, балик	вакуумна упаковка
	ковбаса домашня	копчено-варена, вакуумна
Молоко, молочні та жирові продукти	молоко	пакетоване, 2,5%
	сметана, вершки	пакетована, 20%/10%
	масло вершкове	фасоване, 82,5%
	сир кисломолочний	фасований, 9%
	Сирне плато (Бринза, Будз, Вурда)	місцеве виробництво, охолоджене
Овочі та зелень	картопля, помідори, огірки	свіжі
	зелень петрушки, кріп, базилік	свіжа
	капуста, морква, буряк	свіжі
	м'ята	свіжа
	гриби білі	свіжі / сушені
Фрукти та ягоди	лимон, апельсин	свіжий (для фрешів, напоїв)
	яблука	свіжі, тверді сорти
	ягоди (обліпіха, лісові ягоди)	свіжі / заморожені

продовж. табл. 3.85

Бакалійні товари	огірок, помідори	маринований / консервований
	маслини, оливки	консервовані
	олія соняшникова / оливкова	рафінована / Extra Virgin
Сипучі продукти	крупа гречана, рис, вівсянка	фасована, в/г
	борошно	пакетоване, в/г
	цукор, сіль	пакетований
	кава зернова	фасована
	чай листовий	фасований
Хліб, хлібобулочні та борошняні кондитерські вироби	хліб пшеничний	фасований
	борошняні вироби (кекси, круасани, штрудель)	готові / заморожені н/ф
Напої алкогольні	Горілка «Nemiroff De Luxe», «Хортиця De Luxe»	пляшкова, 0,7 л
	Горілка «Nemiroff з перцем»	пляшкова
	Медовуха «Дід пасічник»	пляшкова, 0,7 л
	Настоянка "Спотикач" / Місцеві настоянки	пляшкова, 0,5 л
	Віскі Шотландське односолодове	пляшкове, 0,7 л
	Ром темний преміум-класу	пляшкове, 0,7 л
	Джин Лондонський сухий	пляшковий, 1,0 л
	Вино червоне, сухе, Терруар» / Terroir, Цвайгельт, Україна, 12%	пляшкове, 0,75 л
	Вино біле, сухе, Chateau Chizay Чизай Мушкотай, Україна, 12,5%	пляшкове, 0,75 л
	Вино ігристе брют	пляшкове, 0,75 л
	Пиво пляшкове, Kronenbourg 1664 Blanc світле фільтроване, Україна 4.8%	пляшкове 0,5 л
	Пиво пляшкове, Oettinger Schwarz темне фільтроване, Чехія, 4.9%	пляшкове 0,5 л
	Напої безалкогольні	Вода мінеральна «Лужанська», «Поляна Квасова»
Вода негазована імпортна (Premium Still Water)		пляшкова, 0,75 л
Сік «Сандора» (апельсин, томат)		пакетований, 1,0 л
Соки натуральні прямого віджиму (яблуко, морква)		пляшкові, 1,0 л
Напій безалкогольний «Живчик»		пляшковий, 0,5 л

Після того, як визначено асортиментну потребу закладу в сировині, напівфабрикатах та продовольчих товарах (на основі меню), наступним кроком є розробка та детальний опис структурно-технологічної схеми виробництва підприємства ресторанного господарства. Ця схема візуалізована на рисунку 3.2.

27

Рис. 3.2 – Структурно-технологічна схема організації виробництва ресторану в засобі розміщення

Отже, розробка структурно-технологічної схеми завершує планування асортименту та починає етап планування приміщень, гарантуючи, що всі виробничі процеси у ресторані будуть логічно послідовними, санітарно безпечними та максимально ефективними для досягнення запланованого обсягу виробництва.

3.4.4 Характеристика процесу обслуговування споживачів готельних послуг в закладах ресторанного господарства засобу розміщення

В закладі ресторанного господарства, а саме ресторані, передбачено харчування та обслуговування за системою «шведський стіл».

В системі обслуговування «шведський стіл» наявні дві стадії: реалізація готової продукції та організація споживання.

Реалізація готової продукції передбачає у собі процеси такі як:

- * підготовка шведської лінії, а саме, підготовка обладнання до роботи.
- * отримання та відпуск готової продукції.

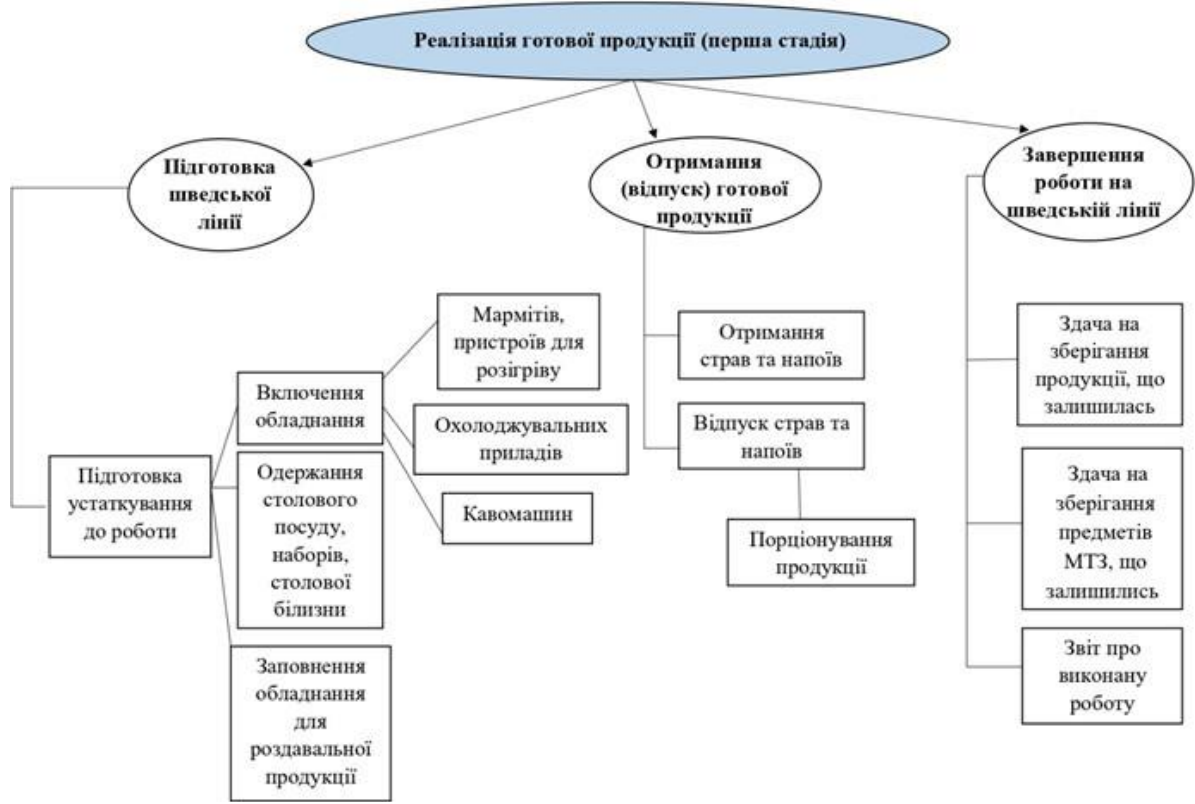
*завершення роботи на шведській лінії, а саме, здача всієї продукції та МТЗ та звіт про виконану роботу.

Організація харчування передбачає наступні процеси:

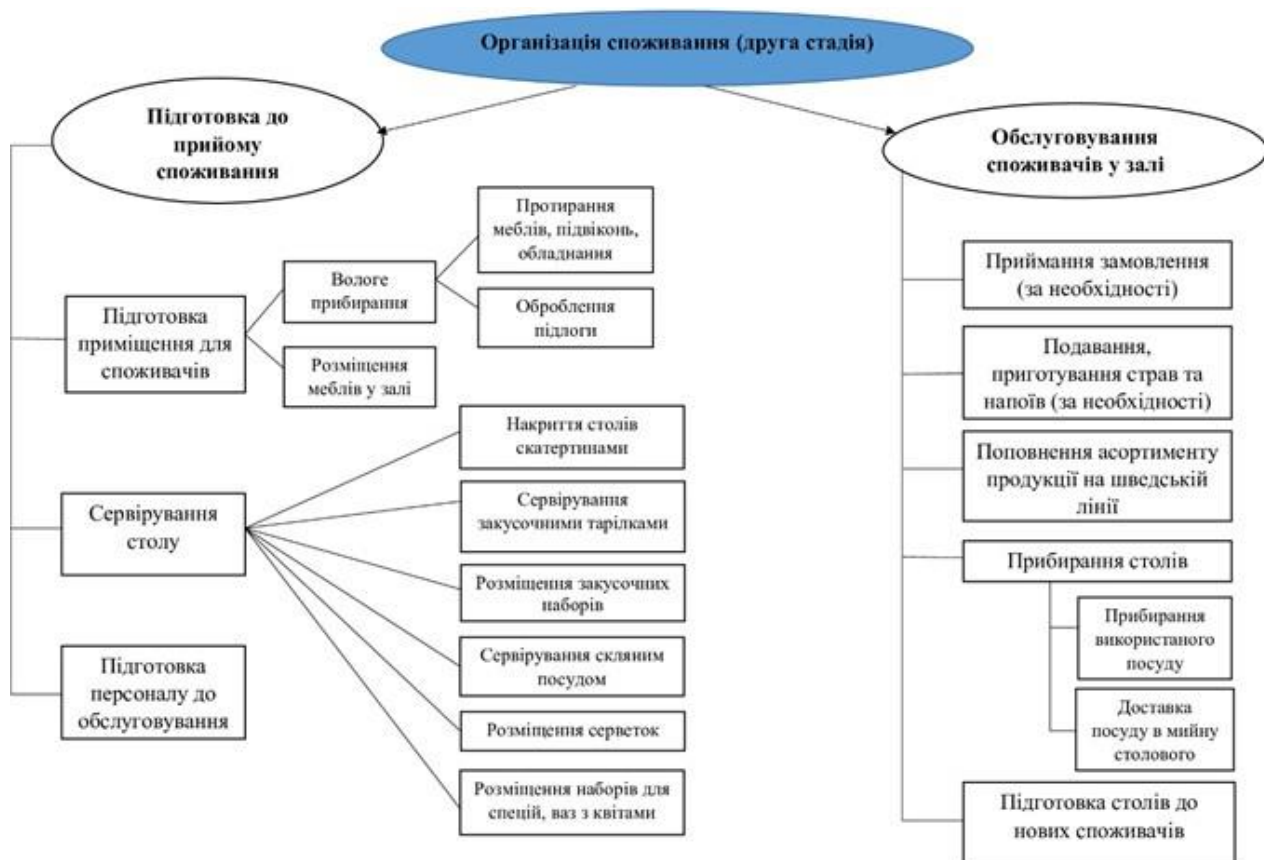
*підготовка до прийому споживачів, яка включає підготовку приміщення, столів та персоналу.

*обслуговування споживачів у залі, а саме, самообслуговування, отримання та поповнення певної продукції та прибирання столів для наступних споживачів.

Процес обслуговування під час реалізації готової продукції та організації споживання страв наведено на рисунку 3.3

Рис. 3.3 – Структура процесу обслуговування в ресторані (вид обслуговування - шведській стіл): – реалізація готової продукції

Рис. 3.4 - Структура процесу обслуговування в ресторані (вид обслуговування - шведській стіл): – організація споживання

В закладі ресторанного господарства, а саме, барі при вестибюлі(лобі-барі) передбачено обслуговування «а ля карт».

В системі обслуговування «а ля карт» наявні дві стадії: реалізація готової продукції та організація споживання.

Реалізація готової продукції передбачає у собі процеси такі як:

*підготовка лобі-бару, а саме, підготовка обладнання та барної стійки до роботи.

*отримання та відпуск готової продукції, передавання заявки на приготування кулінарної продукції.

*завершення роботи барної стійки лобі-бару, а саме, здача всієї продукції та МТЗ і вкінці звіт про виконану роботу.

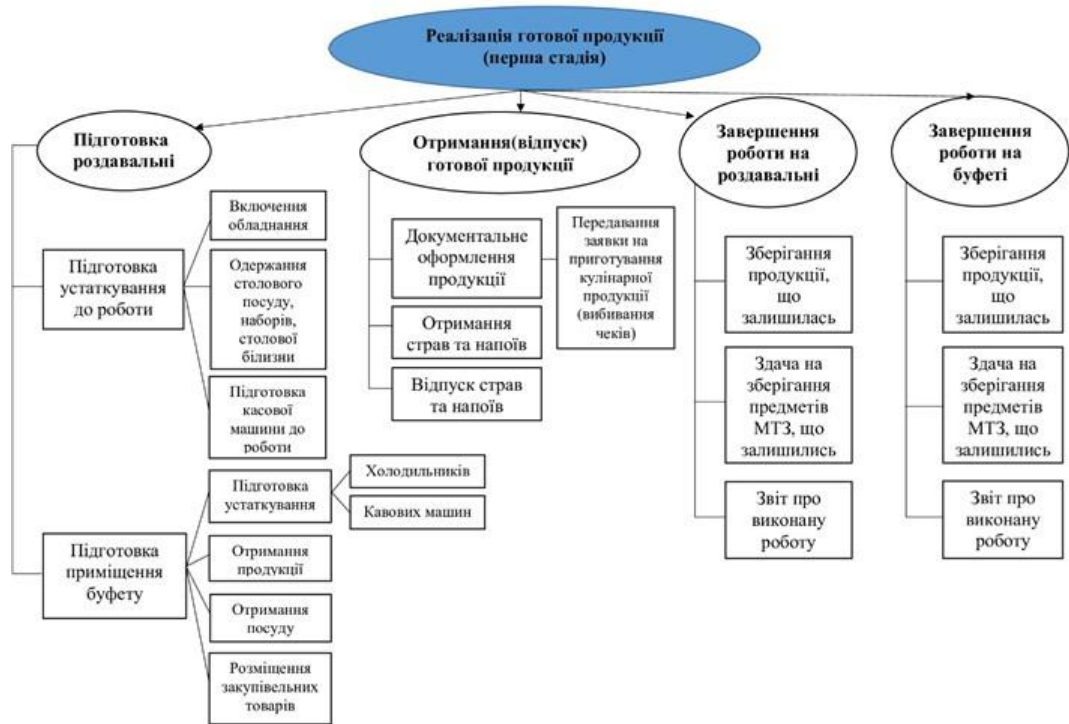
Організація харчування передбачає наступні процеси:

* підготовка до прийому споживачів, яка включає підготовку

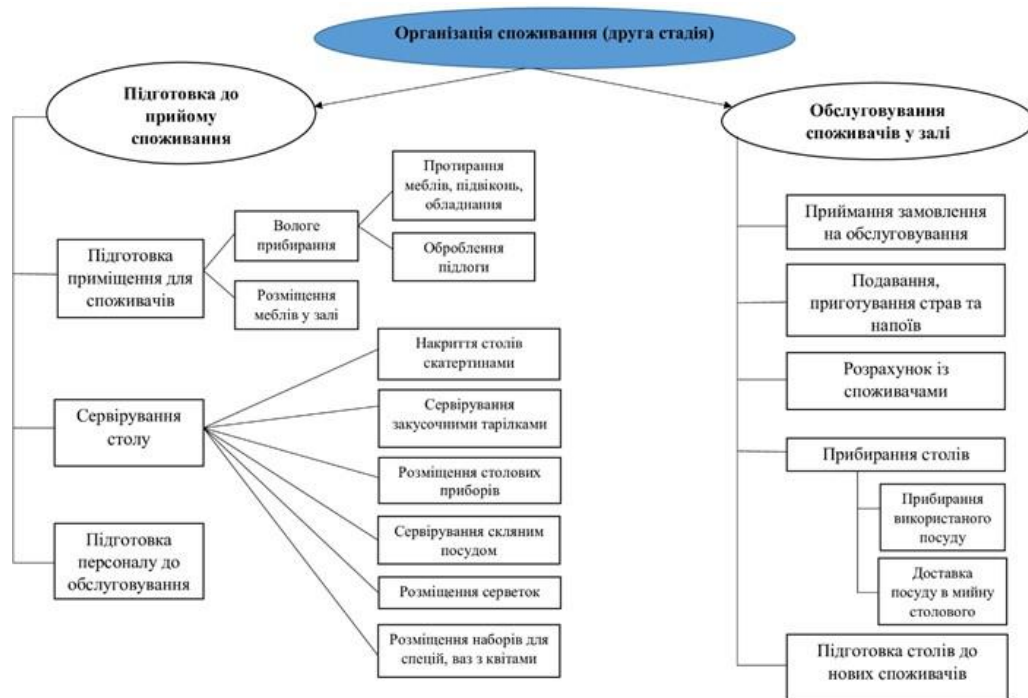
приміщення, столів та персоналу. Попереднє сервірування столів здійснюється без сервіровки столовими приборами та посудом.

*обслуговування споживачів у залі, а саме, приймання замовлення, його реалізація та в кінцевому результаті розрахунок зі споживачами. Пізніше прибирання столів для наступних споживачів.

Структура процесу обслуговування «а ля карт» в лобі-барі відображено на рис. 3.5 – 3.6

Рис. 3.5 – Структура процесу обслуговування в ресторані (вид обслуговування - «а ля карт»): – реалізація готової продукції

Рис. 3.6 – Структура процесу обслуговування в ресторані (вид обслуговування - «а ля карт»): – організація споживання

Отже, в закладі ресторанного господарства проектного засобу розміщення (готелю 4*, 55 номерів) реалізовані дві основні моделі обслуговування, кожна з яких має свою чітку структуру та функціональні особливості.

3.4.5 Визначення загальної площі підприємства харчування

Згідно з розробленою структурно-технологічною схемою виробництва та відповідно до вимог ДБН В.2.2-25:2009 («Підприємства харчування»), наступним етапом є визначення оптимального складу та площі приміщень закладу ресторанного господарства. Розрахунок площ проводиться з урахуванням специфіки підприємства, його потужності (кількості місць), а також функціонального призначення та технологічної послідовності виробничих процесів. Після виконання цих розрахунків будуть визначені кінцеві параметри всіх зон: виробничих, допоміжних та адміністративних. Усі отримані узагальнені результати будуть представлені у таблиці 3.26.

Таблиця 3.26 – Склад і площа приміщень ресторану на 90 місць

№ з/п	Приміщення	Площа, м ²
Для відвідувачів		289
1	Вестибюль, в тому числі:	49
2	- Гардероб	6
3	Санвузол чоловіча	8
4	Санвузол жіноча	8
5	Санвузол для маломобільних груп населення	15
6	- Вестибюль	31
7	Обідня зала з баром	172
Виробничі		133
8	Підсобне приміщення бару	8
9	М'ясо-рибний цех	20
10	Овочевий цех	18
11	Гарячий цех	26
12	Холодний цех	23
13	Кабінет завідуючого виробництва	10
14	Мийна столового посуду	8
15	Сервізна	6
16	Мийна кухонного посуду	8
17	Роздавальня	6
Складські		90
18	Завантажувальна	10
19	Неохолоджувальна комора сухих продуктів	10
20	Неохолоджувальна комора овочів та коренеплодів	10
21	Неохолоджувальна комора бакалійних товарів та напоїв	10
22	Охолоджувальна камера м'ясо-рибна	10
23	Охолоджувальна камера молочно-жирова та гастрономії	10
24	Охолоджувальна камера фруктів, овочів, зелені та напоїв	10
25	Склад матеріально-технічного забезпечення	8
26	Комора тари і інвентарю	6
27	Приміщення комірника	6
Службово-побутові		54
28	Кабінет директора	6
29	Бухгалтерія	6
30	Приміщення офіціантів і барменів	6
31	Гардероб офіціантів і барменів	6
32	Приміщення персоналу	6
33	Гардероб персоналу	6
34	Душова, туалети	6
35	Білизняна	6
36	Комора прибирального інвентарю	6

Технічні приміщення		60
37	Електрощитова	10
38	Теплопункт	12
39	Венткамера припливна	23
40	Венткамера витяжна	10
41	Машинне відділення	5
Корисна площа закладу (Сума)		626

Отже, на основі чинних будівельних норм та розробленої технологічної схеми визначено склад і площі приміщень ресторану, що забезпечують його повноцінну роботу як підрозділу готелю. Структура закладу передбачає чітке зонування на зали для відвідувачів, виробничі цехи, складське господарство, а також службово-побутові та технічні сектори. Розподіл площ дозволяє дотримуватися послідовності технологічних процесів, від завантаження сировини до видачі готових страв, та гарантує комфортні умови як для гостей, так і для персоналу.

3.5 Характеристика приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення

Обрані приміщення фізкультурно-оздоровчого призначення будуть розміщені на першому поверсі готелю, забезпечуючи зручний доступ як для гостей, так і для відвідувачів з вулиці. Цей блок пропонує можливості для активного відпочинку, релаксації та підтримки фізичної форми. Для розрахунку площ використано норми ДБН В.2.2.-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі». Дані приміщення наведені в таблиці 3.27.

Таблиця 3.27 – Приміщення фізкультурно-оздоровчого призначення

№ з/п	Назва приміщення	Площа, м²	Характеристика
1.	Тренажерний зал	70	Основний простір для занять спортом. Оснащення: кардіотренажери (бігові доріжки, велотренажери, степери), силові тренажери (станції, лави для жиму), вільні ваги (гантелі, штанги).

продовж. табл. 3.27

2.	Кімната відпочинку	18	Зона для релаксації після теплових процедур. Обладнання: зручні дивани або шезлонги, журнальний столик, місце для подачі чаю/води.
3.	Кімната інструкторів	10	Приміщення для відпочинку та роботи інструкторів. Обладнання: стіл, стільці, шафа для особистих речей, міні-холодильник.
Загальна площа		98	Площа приміщень без врахування коридорів та стін.

Перелік обладнання та розрахунок корисної площі вибраних приміщень наводяться у вигляді табл. 3.28.

Таблиця 3.28 – Перелік обладнання і розрахунок корисної площі приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення

Необхідне устаткування	Марка	Кількість одиниць, шт.	Габаритні розміри, мм	Площа обладнання, м ² (Скор)
Тренажерний зал				
Бігова доріжка	Energy FIT EF-5501B	2	2100x920x1370	3,87
Велотренажер	Energy FIT GB 1278	2	880x580x1280	1,02
Стійка для присідань	Inter Atletik Gym ST309	2	1430x1640x1730	4,69
Тріцепс-станція	Inter Atletik Gym ST134	2	1236x860x2210	2,13
Лава для пресу регулююча	Inter Atletik Gym ST311	2	1400x560x605	1,57
Лава для жиму	Inter Atletik Gym ST304.1	2	1332x1238x1187	3,3
Стійка під гантелі	Inter Atletik Gym ST403.1	2	600x380x1160	0,46
Лава для пауерліфтингу	Inter Atletik Gym ST327	1	1420x1255x1305	1,79
Гак-машина	HOIST HF-4357 Leg Press/Hack Combo	1	2100x780x1430	1,64
Тренажер для згинання ніг	HUR-5530	2	1500x850x1400	2,55
Тренажер для ніг	Inter Atletik Gym ST202P	1	2210x1000x1450	2,21
Степер	Fitex A3100G	2	1190x830x1630	1,98
Тренажер для стегна	Inter Atletik Gym ST109	1	1495x710x1620	1,07
Стійка під штанги	Inter Atletik Gym ST407	1	785x1280x1395	1,01

Всього Тренажерний зал				∑Skop=29,29
---	---	---	---	---
Кімната інструкторів				
Стіл письмовий	«SYRIUSZ» XBIU/7/12	3	650x1000x740	1,95
Крісло офісне	H-9620	3	650x650x1150	1,27
Шафа для документів	G-2060-60	1	600x400x1800	0,24
Холодильник міні-бар	Beko M-1100	1	475x490x520	0,23
Всього Кімната інструкторів				∑Skop=3,69
---	---	---	---	---
Кімната відпочинку при сауні				
Диван	«ЛУНА»	1	950x2400x880	2,28
Шезлонги (лежаки)	«Laguna»	2	600x1800x900	2,16
Журнальний столик	«Тріумф»	1	700x700x450	0,49
Міні-бар (шафа-холодильник)	Liebherr WKes 4552	1	600x600x850	0,36
Всього Кімната відпочинку				∑Skop=5,29
Всього				∑Sзаг = 127,5

На основі корисної площі за формулою 3.2 визначається орієнтовна загальна площа кожного приміщення. Склад і площі приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення наведено у вигляді табл. 3.29.

Таблиця 3.29 – Склад і площі приміщень фізкультурно-оздоровчого призначення

№ з/п	Назва приміщення	Площа, м ²
1.	Тренажерний зал	70
2.	Кімната відпочинку	18
3.	Кімната інструкторів	10
Загальна площа		98

3.6. Характеристика культурно-дозвільного призначення

Приміщення для культурно-дозвільних заходів — це важлива частина функціоналу готелю. Вони необхідні, оскільки вони збільшують цінність послуг для гостей і роблять готель більш конкурентоспроможним на ринку. Коли гості мають можливість активно та цікаво провести час, це не тільки забезпечує їм

комфортний відпочинок, але й покращує репутацію готелю та сприяє формуванню лояльності. Характеристика обраних приміщень представлена у вигляді табл. 3.30.

Таблиця 3.30 – Приміщення культурно-дозвільного призначення

№ з/п	Назва приміщення	Площа, м ²	Характеристика
1.	Приміщення гідів та гіда-перекладача	12	Передбачена для двох працівників. Обладнана двома робочими столами та двома робочими кріслами, двома шафами-стелажми та комп'ютерами.
2.	Кулінарна студія / Майстерня (Інноваційний елемент)	50	Призначена для проведення майстер-класів з Карпатської кухні. Включає робочий острів (з індукційною плитою та витяжкою), вбудовану духову шафу, скляну холодильну шафу, виробничий стіл. Зона дегустації обладнана барною стійкою та столом-трансформером.
3.	Дегустаційна (частина студії або окрема)	15	Призначена для індивідуальних дегустацій напоїв або фінальних страв студії. Обладнана високим дегустаційним столом та стільцями, шафою для посуду та вагами настільними.
4.	Дитяча ігрова кімната	25	Призначена для дозвілля дітей під наглядом. Обладнана дитячими столиками та стільцями, м'яким ігровим модулем (сухий басейн), телевізійною панеллю та шафою для іграшок.

Перелік необхідного обладнання та розрахунок корисної площі зазначених приміщень наведено у таблиці 3.31.

Таблиця 3.31 – Перелік обладнання і розрахунок корисної площі приміщень культурно-дозвільного призначення

Найменування обладнання	Марка	Кількість одиниць, шт.	Габаритні розміри, мм	Площа обладнання, м ² (Скор)
I. Приміщення гідів та гіда-перекладача				
Стіл офісний	Brute	2	650×1350×750	1,76
Офісне крісло	Ergo-Lux	2	600×600×1000	0,72
Шафа для документів	G-2060-60	1	600×400×1800	0,24
Всього по Приміщенню гідів				ΣСкор=2,72
II. Кулінарна студія / Майстерня (Інноваційний елемент)				
Робочий острів з індукційною плитою	Electrolux Professional (модуль)	2	1800×900×900	3,24
Барна стійка (зона для дегустації/подачі)	Custom Design	1	3000×700×1100	2,1
Духова шафа (Пароконвектомат)	Rational CombiMaster Plus	1	850×800×800	0,68

Холодильна шафа (скляна)	Tefcold SCU1425	1	600×600×1800	0,36
Стіл-трансформер (для майстер-класів)	Expert-Line Folding	5	1500×750×750	5,63
Витяжна шафа	Rational CombiMaster Plus	1	2400×1200×500	2,88
Ваги настільні	CAS / Gram	1	300×250×100	0,08
Виробничий стіл (Нержавіюча сталь)	Custom	1	1500×600×850	0,9
Вакуумний пакувальник	Henkelman / Vacuum Sealer	1	500×400×400	0,2
Термостат Sous Vide (занурювальний)	Julabo / Sous Vide Circulator	2	100×100×300	0,02
Бласт чилер / Шокер	Irinnox / Blast Chiller (компакт)	1	700×850×850	0,6
Всього по Кулінарній студії				ΣSkop=16,69
III. Дегустаційна				
Дегустаційний стіл (Барний/Високий)	Custom / Horeca Line	1	2000×900×1050	1,8
Барні стільці	Horeca Line / М'які	6	500×500×800	1,5
Шафа-стелаж (для посуду та зразків)	Custom (Скло/Дерево)	1	1200×400×2000	0,48
Винна шафа (терморегульована)	Liebherr / Dunavox	1	600×600×1800	0,36
Мобільний сервірувальний візок	Custom / Modular	1	800×500×900	0,4
Всього по Дегустаційній				ΣSkop=4,54
IV. Дитяча ігрова кімната				
Столики дитячі	IKEA MAMMUT	3	600×600×500	1,08
Стільці дитячі	IKEA MAMMUT	6	300×300×600	0,54
М'який ігровий модуль (сухий басейн)	Kinder-Land D-150	1	1500×1500×600	2,25
Шафа для іграшок	LEGO Storage Unit	1	1000×400×1200	0,4
Всього по Дитячій кімнаті				ΣSkop=4,27
Всього (загальна корисна площа обладнання)				ΣSзаг=28,22

Таблиця 3.32 - Склад і площі приміщень культурно-дозвілєвого призначення

Назва приміщення	Площа, м²
Приміщення гідів та гіда-перекладача	12
Кулінарна студія / Майстерня (Інновація)	50
Дегустаційна	15
Дитяча ігрова кімната	25
Технічне приміщення при Кулінарній студії	5
Санвузли при зоні дозвілля	6
Всього	113 м²

Отже, розрахунок засвідчив виділення **113 м²** корисної площі для приміщень культурно-дозвілєвого призначення. Цей сектор є ключовим елементом концепції 4-зіркового сімейного комплексу, оскільки він забезпечує якісне проведення дозвілля та реалізує інноваційний підхід.

3.7 Характеристика службово-побутових та господарських приміщень засобу розміщення

Службово-побутові та господарські приміщення розроблено з метою забезпечення ефективного управління, комфортних умов праці персоналу та безперебійного технічного обслуговування курортного еко-готелю. Площі та склад приміщень визначені відповідно до функціональних потреб, штатного розкладу та вимог ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі».

1. Адміністративні приміщення

Адміністративні приміщення розміщуватимуться на другому поверсі будівлі. Ці приміщення будуть об'єднані в групи за функціональними ознаками, забезпечуючи зручну комунікацію між керівним та інженерно-технічним складом:

- **Приміщення директора:** Включають кабінет генерального директора 13м² та окрему приймальню 9м².

- **Приміщення інженерно-технічного персоналу:** Сюди входять кабінет головного інженера 9м² та загальне приміщення інженерно-технічного персоналу 18 м² для забезпечення оперативного контролю за комунікаціями.

• **Приміщення адміністративного підрозділу:** Ця група включає фінансові та управлінські служби:

- **Фінансова служба:** Кабінет головного бухгалтера 8м², загальна бухгалтерія 16м² та приміщення каси 6м².
- **Економічна служба:** Кабінет старшого економіста 8м² та приміщення працівників 12м²
- **Спеціалізовані кабінети:** Кабінети начальника служби безпеки та пожежної охорони, менеджера служби управління номерним фондом, менеджера рекреаційної служби – кожен по 8м²
- **Служба присадибного господарства:** Менеджер служби управління присадибним господарством 8м² та приміщення працівників 12м².

• **Допоміжні адміністративні:** Окреме приміщення архіву 13м² для зберігання документації.

2. Побутові приміщення для персоналу

Побутові приміщення розміщуються на першому поверсі/цоколі для зручного доступу персоналу та ізоляції від гостьових зон. Вони розраховані на максимальну кількість працівників у зміну:

• **Гардероби з душовими та санвузлами:** Передбачені окремі чоловічі та жіночі блоки. Площа розрахована виходячи з 0,8 м² на одну шафу та 1м² на одну душову сітку.

• **Кімната відпочинку та прийому їжі:** Забезпечує персоналу можливість перерви та вживання їжі в належних умовах.

3. Господарські та технічні приміщення

Ці приміщення розташовуються переважно на першому поверсі/цоколі та забезпечують технічне обслуговування готелю:

• **Білизняна:** Включає зони для прийому брудної білизни, зберігання чистої білизни та приміщення для ремонту.

• **Склади та комори:** Комори для зберігання прибирального інвентарю та хімічних засобів, а також загальний склад матеріально-технічного призначення.

• **Технічні приміщення:** Включають електрощитову, теплову, вентиляційну та інші технологічні приміщення, площа яких визначається інженерними розрахунками.

3.8 Визначення загальної площі готельного підприємства, конфігурації та поверховості будівлі

Після того, як було виконано розрахунок площ усіх функціональних приміщень готельного комплексу, необхідно узагальнити отримані результати. Ці підсумкові дані щодо площ усіх окремих приміщень готельного підприємства слід представити у формі таблиці 3.30.

Таблиця 3.33 - Склад і площі приміщень туристичного готелю на 55 номерів

Назва приміщення	Площа, м ²
1	2
Група А. Житлова група приміщень	
Група А/1. Житлові номери	
Апартаменти	20,6x4=80,24
Люкс	10,69x6=64,14
Напівлюкс	8,38x6=50,28
Двомісний стандарт	7,22x78=563,16
Одномісний стандарт	4,62x5=23,1
Одномісний стандарт (МГН)	8,35x6=50
Всього	830,92
Група А/2. Приміщення поповерхового обслуговування	
Хол	30
Кімната чергового персоналу	12
Приміщення старшої покоївки	4
Приміщення для складання брудної білизни	6
Комора прибирального інвентарю	4
Площадка розбирання брудної білизни	4
Кімната побутового обслуговування	6
Приміщення для зберігання візків покоївок	12
Приміщення для чистки взуття	6
Санвузол персоналу	4
Всього на поверх	88
Всього на 4 поверхах	352
Разом по групі А	1182,92
1	2
Група Б. Приміщення громадського призначення	
Група Б/1. Приймально-вестибюльна група приміщень	
Вестибюль	173
Бюро прийому і реєстрації	12

Кімната чергового адміністратора	12
Приміщення охорони	4,13
Гардероб	6
Приміщення носіїв багажу	4
Камера схову	10,73
Вбиральня чоловіча	8
Вбиральня жіноча	8
Вбиральня службова	8
Вбиральня для маломобільних груп населення	9,6
Комора прибирального інвентарю	2
Всього	257,46
Група Б/2. Заклади ресторанного господарства	
Ресторан	626
Бар при вестибюлі(лобі-бар)	30
Їдальня для персоналу	130
Всього	778
Група Б/3. Приміщення фізкультурно-оздоровчого призначення	
Тренажерний зал	70
Кімната відпочинку	18
Кімната інструкторів	10
Всього	98
Група Б/4. Приміщення культурно-дозвільного призначення	
Приміщення гідів та гіда-перекладача	12
Кулінарна студія / Майстерня (Інновація)	50
Дегустаційна	15
Дитяча ігрова кімната	25
Технічне приміщення при Кулінарній студії	5
Санвузли при зоні дозвілля	6
Всього	113
Разом по групі Б	
	1246,46
Група В.	
Група В/1. Службово-побутові приміщення	
Кабінет генерального директора	14
Приймальня секретаря керівника	10
Кабінет виконавчого директора	12
Кабінет маркетологів	15
Кабінет головного бухгалтера	9
Приміщення для роботи бухгалтерів	18
Касовий вузол	6
Кабінет HR-менеджер	8
Приміщення для спеціаліста відділу кадрів	10
Всього	102
Група В/2. Побутові приміщення для персоналу	
Кімната відпочинку	20
Гардеробна чоловіча	12

Гардеробна жіноча	12
Санітарні вузли	12
Всього	56
Група В/2. Господарські приміщення	
Кімната для зберігання інвентарю	15
Склад господарських товарів	18
Пральня,	25
Всього	58
Разом по групі В	
Корисна площа готельного підприємства, $S_{кор}$	
	2645,38

Розрахунок:

$$S_{роб} = 2645,38 * 1,25 = 3306,7 \text{ м}^2$$

$$S_{заг} = 3306,7 * 1,15 = 3802,7 \text{ м}^2$$

Отже, проведений розрахунок підтверджує, що загальна площа засобу розміщення на 55 номерів становить **3802,7 м²**, що забезпечує повну функціональність та відповідність категорії 4-зіркового сімейного проектного готелю.

РОЗДІЛ 4. ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ

4.1 Розміщення готельного підприємства в містобудівній структурі

Даний туристичний готель (категорія 4*, 55 номерів, 105 місць) буде розташований у місті Яремче, яке є відомим туристичним центром Івано-Франківської області. Місце під будівництво обрано з метою максимального використання природного ландшафту та забезпечення естетичної привабливості об'єкта.

Земельна ділянка знаходиться за адресою м. Яремче, вул. Свободи 59/1, у мальовничій локації з видом на Карпати, неподалік від відомих туристичних маршрутів та пам'ятки природи, «Черепахові скелі». Більш детальна інформація наведена в таблиці 4.1

Таблиця 4.1 - Загальна характеристика земельної ділянки проєктованого готелю

Ознака	Характеристика
Місце знаходження	м. Яремче, у зоні змішаної забудови (туристична та житлова).
Площа земельної ділянки	3150 м ² .
Рельєф ділянки забудови	Спокійний, слабопологий. Ухил становить приблизно 5–7% в бік центральної вулиці Свободи. Рельєф сприяє природному відведенню поверхневих вод.
Типи ґрунтів	Суглинкові (лесоподібні) та галечникові (характерні для передгір'я Карпат). Ґрунти достатньо щільні, але потребують уваги до організації дренажу через високу вологість регіону.
Глибина промерзання ґрунту	Для даного регіону (згідно з ДБН) орієнтовна нормативна глибина промерзання ґрунту становить 0,9 м.

Земельна ділянка площею 3150 м² облаштовується відповідно до концепції 4-зіркового сімейного туристичного комплексу, поєднуючи функціональність та естетику Карпатського стилю.

- **Основна будівля засобу розміщення:** Готель, що містить 55 номерів, рецепцію, лобі, адміністративні та службові приміщення.

- **Ресторан:** Розташований в окремому крилі корпус, що включає ресторан, кухню повного циклу та інноваційну **Кулінарну Майстерню**.

– **Під'їзні шляхи:** Організовано два основні в'їзди:

Головний в'їзд до рецепції для гостей.

Господарський в'їзд (службовий) до зони розвантаження кухні, пральні та господарської зони.

– **Автостоянка:** Передбачено наземний паркінг із розрахунку машиномісце на 10-15 номерів, плюс службові місця. Загальна потреба – близько 8-10 місць.

– **Садово-паркові та ландшафтні зони:** Значна частина території відведена під ландшафтний дизайн у Карпатському стилі. Включено пішохідні доріжки, елементи декору з природного каменю та дерева, а також облаштування зони відпочинку біля закритої теплиці/міні-ферми (інноваційний елемент концепції).

– **Споруди для розваг:** Облаштований дитячий майданчик з безпечним покриттям, а також зони для сезонного прокату спорядження (скі-рум) та відпочинку на відкритому повітрі.

– **Господарські зони:** Окрема зона для контейнерів ТПВ, пральні, зони для складування інвентарю, відокремлена від гостьових шляхів та зон відпочинку.

Озеленення: Головний принцип – **імітація гірського ландшафту та природність.**

- **Асортимент:** Перевага хвойним (ялини, сосни, ялівці) та місцевим листяним породам (горобина, калина).
- **Декор:** Активне використання природного каменю та дерев'яних елементів (мульчування корою, колоди, пні).
- **Зонування:** Живоплоти з кущів для відокремлення господарської зони.
- **Квітники:** Неформальні, "природні" композиції з багаторічників (наприклад, альпійські гірки).
- **Доріжки:** Мощення з природного каменю або гравію, що гармонійно вписується у загальний вигляд.

Освітлення:

Колір: Тепле світло (2700К–3000К) для створення затишку.

- **Типи:**
- **Функціональне:** Низькі ліхтарі-боларди на доріжках та паркінгу (безпека).

- **Акцентне:** Направлене світло на фасади та ландшафтні елементи (декор, підкреслення Карпатського стилю).
- **Принцип:** Енергоефективність (LED) та відсутність сліпучого світла.

4.2 Характеристика інженерних систем засобу розміщення

Водопостачання

По основному призначенню води системи водопостачання підрозділяють на господарсько-побутові, виробничі і протипожежні.

1. Господарсько-питні системи

Це основна система, призначена для забезпечення потреб людей у воді, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам (питна якість).

- **Призначення:** Забезпечення питною водою, приготування їжі (на кухні), особиста гігієна (номери, санвузли, душові), прибирання приміщень.
- **Використання в готелі:** Подача води до житлових номерів, адміністративних приміщень, лобі-бару та холодного цеху ресторану.
- **Ключова вимога:** Якість води повинна відповідати ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної...".

2. Виробничі (Технологічні) системи

Ці системи подають воду, необхідну для технологічних процесів підприємства, які не пов'язані безпосередньо з питтям чи гігієною гостей.

- **Призначення:** Вода як сировина або як теплоносій/охолоджувач. Використовується для роботи промислового обладнання.
- **Використання в готелі/ресторані:**
  - **Виробничі приміщення:** Підключення до посудомийних машин, пароконвектоматів, льодогенераторів, технологічних мийок.
  - **Технічні приміщення:** Подача води до пральні, охолодження обладнання (наприклад, компресорів холодильних машин або чилерів), заповнення басейну.

3. Протипожежні системи

Система, призначена виключно для гасіння пожеж та забезпечення пожежної безпеки будівлі.

Призначення: Забезпечення необхідного об'єму води та тиску для внутрішніх пожежних кранів, а також для живлення автоматичних систем пожежогасіння (спринклерні або дренчерні системи).

Використання в готелі: Магістралі прокладаються по всіх поверхах та приміщеннях готелю.

Система водопостачання готельного комплексу (4*, 55 номерів, 105 місць) у м. Яремче є критичною для забезпечення господарсько-побутових, технологічних та протипожежних потреб. Система проєктується відповідно до вимог ДБН В.2.5-64:2012 та ДБН В.2.5-74:2013. Розрахунок загальних та гарячих витрат води базується на нормах, характерних для готелів підвищеної комфортності (4 зірки) з фізкультурно-оздоровчою групою приміщень (SPA, басейн) та рестораном.

Вихідні дані:

- N – кількість місць у готелі = 105 місць.
- T – кількість робочих днів готелю на рік = 365 діб (цілодобовий режим).
- $q_{гп}$ – норма витрат води на потреби функціональних груп готелю (житлові номери, побут, ресторан, SPA), приймаємо (згідно з довідковими даними для готелів 4*) $q_{гп} = 350$ л/доба · місце
- $q_{гар}$ – норма витрат гарячої води (приймаємо, як правило, 40-50% від загальної норми) $q_{гар} = 150$ л/доба · місце. Нижче наведені розрахунки витрат води

1. Загальні витрати води, $V_{заг}$, м³ (без поливу):

$$V_{заг} = (q_{гп} * N * T) / 1000 \quad (4.1)$$

де:

- $q_{гп}$ — норма витрати води на одну особу/одиницю (350 л/добу).
- N — кількість осіб/одиниць (105).
- T — кількість днів на рік (365 діб).

Розрахунок:

$$V_{заг} = (350 * 105 * 365) / 1000 = 13421,25 \text{ м}^3$$

2. Витрати гарячої води, $V_{\text{гар}}, \text{м}^3$:

$$V_{\text{гар}} = (q_{\text{гар}} * N * T) / 1000 \quad (4.2)$$

де:

- $q_{\text{гар}}$ — норма витрати гарячої води на одну особу/одиницю (150 л/добу).
- N — кількість осіб/одиниць (105).
- T — кількість днів на рік (365 дів).

Розрахунок:

$$V_{\text{гар}} = (150 * 105 * 365) / 1000 = 5748,75 \text{ м}^3$$

3. Витрати води на полив території, $V_{\text{п}}, \text{м}^3$:

- $V_{\text{к}}$ — норма витрат води одним поливним краном = 1,08 м³/год.
- $S_{\text{д}}$ — площа ділянки, яку поливатимуть (приймаємо 40% від 3150 м², що $\approx$ 1260 м²).
- t — час роботи поливного крана за добу = 2,5 год.
- $T_{\text{п}}$ — період поливу території протягом року = 187 дів.
- 710 — площа, яку обслуговує один кран, м².

Формула:

$$V_{\text{п}} = (V_{\text{к}} * S_{\text{д}} * t * T_{\text{п}}) / 710 \quad (4.3)$$

Розрахунок:

$$V_{\text{п}} = (1,08 * 1260 * 2,5 * 187) / 710 = 847,9 \text{ м}^3$$

4. Загальні річні витрати води (з поливом):

$$V_{\text{заг (фінал)}} = V_{\text{заг (без поливу)}} + V_{\text{п}} \quad (4.4)$$

Розрахунок:

$$V_{\text{заг (фінал)}} = 13421,25 \text{ м}^3 + 847,9 \text{ м}^3 = 14269,15 \text{ м}^3$$

Для внутрішніх мереж готелю рекомендується застосовувати сучасні матеріали, що забезпечують довговічність, надійність з'єднань та відповідність санітарним нормам, рис. 4.1.

Вибір матеріалів для інженерних систем проєктованого готелю має вирішальне значення для забезпечення довговічності, надійності та якості послуг, особливо в контексті готелю 4* в гірському регіоні.

Внутрішні системи (холодне та гаряче водопостачання)

Для систем внутрішнього холодного (ХВП) та гарячого водопостачання (ГВП) найбільш доцільним є використання поліпропіленових (PPR) або металополімерних (металопластикових) трубопроводів.

Переваги: Ці матеріали забезпечують високу стійкість до корозії та іржавіння, що є ключовим для якості питної води та тривалого терміну служби системи. Вони мають невелику вагу та відрізняються низькою вартістю монтажу, а їхня гладка внутрішня поверхня запобігає утворенню відкладень.

Недоліки: PPR-трубопроводи мають вищий коефіцієнт лінійного розширення, що вимагає компенсації при прокладанні гарячої води. Обидва типи матеріалів чутливі до УФ-випромінювання, тому їх необхідно прокладати приховано або захищати від прямого сонячного світла.

Протипожежна система

Для забезпечення найвищої надійності та міцності в системі протипожежного водопроводу використовуються сталеві (оцинковані) трубопроводи.

Переваги: Сталь має високу міцність, що дозволяє витримувати значні механічні навантаження та високий тиск, необхідний для ефективного пожежогасіння. Це критично важливо для дотримання норм безпеки готелю 4*.

Недоліки: Основним недоліком чистої сталі є її схильність до корозії, тому для захисту внутрішня поверхня обов'язково повинна бути оцинкована. Монтаж сталевих труб є більш складним і трудомістким у порівнянні з полімерними.

Вводи трубопроводу до будівлі

На ділянці вводу трубопроводів до будівлі (зовнішні мережі) використовуються матеріали, які повинні витримувати умови ґрунту та зовнішні навантаження. Застосовуються поліетиленові (ПЕ) або чавунні труби.

Переваги: Поліетиленові труби відрізняються високою корозійною стійкістю та довговічністю у ґрунті, а також простим монтажем (зварюванням). Чавунні труби відомі своєю винятковою довговічністю та стійкістю до зовнішніх навантажень.

Недоліки: Чавунні труби мають високу вартість і значну вагу. Поліетиленові труби, хоча й гнучкі, вимагають захисту від механічних пошкоджень під час прокладання та експлуатації в ґрунті.

На рис.4.1 зображено типи систем трубопроводів

Рис. 4.1 Типи систем трубопроводів

Структура внутрішнього водопроводу. Внутрішня система водопостачання готелю матиме три основні, незалежні мережі:

1. **Господарсько-побутова:** Забезпечення номерів, побутових приміщень, адміністративних зон.
2. **Технологічна:** Підведення води до технологічного устаткування ресторану (пароконвектомати, посудомийні машини, льодогенератори), пральні.
3. **Протипожежна:** Окрема мережа для внутрішніх пожежних кранів та спринклерної системи (якщо така передбачена). На цій мережі лічильник води не встановлюється.

Водомірний вузол та вводи:

1. **Число вводів:** Для готелю на 105 місць доцільно передбачити два вводи від зовнішньої мережі для забезпечення надійності подачі води споживачам (відповідно до ДБН В.2.5-64:2012).

2. **Розміщення:** Ввід водопроводу здійснюється у підвалі/технічному приміщенні. Перед місцями приєднання устаткування (технологічного та сантехнічного) встановлюється запірна арматура для можливості ремонту ділянок мережі.

3. **Водолічильник:** Обов'язково встановлюється на господарсько-побутовій та технологічній мережах для обліку спожитої води.

Прокладання мереж. Для забезпечення естетики та довговічності:

- У житлових номерах та загальнодоступних зонах застосовується приховане прокладання (у борознах, нішах, сантехнічних шахтах).

- У виробничих приміщеннях (кухня, пральня) допускається відкрите прокладання (по стінах, колонах) з метою полегшення експлуатації та ремонту, але з дотриманням санітарних вимог.

- Трубопроводи прокладаються з нахилом $0,003-0,005^\circ$ до зовнішніх мереж.

Каналізація

Система каналізації проектується для роздільного збору та відведення стоків відповідно до ДБН В.2.5-64:2012 та ДБН В.2.5-75:2013. Для готельного комплексу передбачається три окремі мережі:

1. **Господарсько-побутова:** Стоки від номерів, санвузлів, адміністративних та побутових приміщень.

2. **Виробнича:** Стоки від кухні (миття посуду, мийні ванни), пральні, SPA-центру.

3. **Стічна (дощова):** Відведення атмосферних опадів з дахів, доріжок та паркування.

Особливістю проекту є вимога роздільного розміщення каналізації житлової частини та громадських/виробничих приміщень із самостійними випусками до зовнішньої мережі.

Опалення

Система опалення проектується відповідно до ДБН В.2.5-67:2013. В умовах Карпатського регіону (м. Яремче), де тривалість опалювального періоду значна, найефективнішим є автономне опалення (власна котельня), яке дозволяє

регулювати початок та кінець опалювального сезону та контролювати витрати.

Розрахунок витрат на опалення наведено нижче

Вихідні дані:

- Тривалість опалювального періоду (T_0): 195 діб
- Середня різниця температур (Δ_t): 27,4 °C
- Поправочний коефіцієнт (R_1): 1,05
- Питомі витрати тепла (q_0): $3,2674 \times 10^{-7}$ Гкал/(м³·°C)

2.1. Розрахунок будівельного об'єму будівлі (V_6)

- Площа поверху (S_i): 800 м²
- Висота поверху (h_i): 3,3 м
- Висота покрівлі (h_1): 1,0 м

$$V_6 = (S_i \times h_i \times \text{Кількість поверхів}) + (S_i \times h_1) \quad (4.5)$$

$$\text{Розрахунок: } V_6 = (800 \times 3,3 \times 5) + (800 \times 1,0) = 13200 + 800 = 14000 \text{ м}^3$$

2.2. Розрахунок річних витрат тепла на опалення (Q_0)

$$Q_0 = q_0 \times V_6 \times T_0 \times \Delta_t \times R_1 \quad (4.6)$$

$$\text{Розрахунок: } Q_0 = 3,2674 \times 10^{-7} \times 14000 \times 195 \times 27,4 \times 1,05$$

- $Q_0 = 303,8$ Гкал

Отже, річні витрати тепла на опалення складають приблизно 303,8 Гкал. Цей показник використовується для вибору потужності котельні.

Обґрунтування системи та прокладання.

1. **Система:** Двотрубна водяна система опалення з автономним джерелом тепла (власна газова або твердопаливна котельня).

2. **Розподіл:** Для окремого обліку теплоспоживання (згідно з вимогою) необхідно передбачити окремі гілки/колектори для: житлових номерів, приймально-вестибюльна зона (лобі, ресторан), адміністративних приміщень. Всі прилади обліку розташовуються в індивідуальному тепловому пункті (ІТП).

3. **Трубопроводи:** Приховане прокладання трубопроводів з тепловою ізоляцією (полімерні труби РЕХ або металопластикові) для мінімізації тепловтрат та забезпечення естетики.

4. **Резервне ГВП:** Для системи гарячого водопостачання (ГВП) передбачаються бойлери непрямого нагріву великого об'єму або резервні електричні водонагрівачі, які можуть підтримувати ГВП під час аварій чи профілактики основної системи.

Вентиляція

Система вентиляції проектується згідно з принципом розділення повітряних потоків (відповідно до ДБН В.2.5-67:2013), що є критичним для запобігання поширенню запахів та забезпечення високих стандартів комфорту у готелі 4*.

1. Виробничі приміщення та пральня

- **Тип системи:** Використовується механічна припливно-витяжна система.

Створюється негативний тиск у приміщенні за рахунок дисбалансу (об'єм витяжки значно перевищує об'єм припливу: Витяжка > Приплив).

Це запобігає потраплянню запахів, жирових аерозолів та пари з кухні та пральні в обідні зали, коридори та житлові номери, що є обов'язковою вимогою для якісного засобу розміщення.

2. Житлові та приймально-вестибюльна група

- **Тип системи:** Використовується припливно-витяжна система з рекуперацією тепла.

Свіже повітря подається у номери та громадські зони (лобі, конференц-зал), а відпрацьоване видаляється. При цьому тепло витяжного повітря передається припливному потоку через рекуператор (теплообмінник).

Забезпечення постійного обміну повітря та значна економія на опаленні, що є важливим для готелю, розташованого в гірському кліматі, та відповідає принципам енергоефективності.

Кондиціонування

Система кондиціонування є необхідним інфраструктурним елементом для готелю категорії 4*, оскільки вона прямо впливає на комфорт та задоволеність гостей.

Вимоги 4*-готелю: Наявність індивідуального контролю температури в кожному номері (зазвичай реалізується через фанкойли або спліт-системи/VRF-системи).

1. Житловий фонд

- **Тип системи: VRF/VRV-система** (Variable Refrigerant Flow).

Дозволяє індивідуально регулювати температуру в кожному з 55 номерів.

Особливість: Використовуються каналні фанкойли, які монтуються приховано у підвісній стелі. Це мінімізує шум і зберігає дизайн інтер'єру.

2. Приймально-вестибюльна та технологічні зони

Ресторан, Лобі: Використовується Центральна система кондиціонування на базі чилера та фанкойлів. Це необхідно для охолодження великих площ і забезпечує високу енергоефективність. Шумне обладнання (чилер) виноситься з гостьових зон.

Серверна: Встановлюється Прецизійний кондиціонер для цілодобового підтримання точної температури та вологості, що є життєво важливим для ІТ-інфраструктури готелю.

Отже, система має бути енергоефективною, малошумною та забезпечувати індивідуальне керування кліматом для максимального комфорту гостей.

Енергозабезпечення.

Розрахунок загальних витрат електроенергії (P)

Вихідні дані:

N - кількість місць у готелі = 105 місць.

N_1 - кількість місць у ресторані (приймає 60 + 20 (лобі)) = 80 місць.

$S_{\text{фо}}$ - площа SPA/фізкультурно-оздоровчих приміщень = 200 м².

$N_{\text{ав}}$ - кількість місць на відкритій автостоянці (приймає 10 місць) = 10 місць.

T - кількість робочих днів на рік = 365 діб.

Питомі навантаження (згідно з довідковими даними для 4*):

$P_{\text{ж}}$ (житлова частина) = 0,09 кВт/місце.

$P_{\text{зрг}}$ (ресторан) = 0,25 кВт/місце.

$P_{\text{фо}}$ (SPA/фізк.) = 0,01 кВт/м².

$P_{ав}$ (автостоянка) = 0,05 кВт/місце.

$$P = (P_{ж} * N + P_{зрг} * N_1 + P_{фо} * S_{фо} + P_{ав} * N_{ав}) * T \quad (4.7)$$

Розрахунок: $P = (0,09 * 105 + 0,25 * 80 + 0,01 * 200 + 0,05 * 10) * 365$
 $P = (9,45 + 20 + 2,0 + 0,5) * 365$
 $P = 31,95 * 365$
 $P = 11661,75$ кВт год/рік

Отже, розрахункові річні витрати електроенергії становлять 11661,75 кВт. год. Цей показник є базовим для визначення необхідної потужності для підключення та вибору обладнання.

Система безпеки

Схема електропостачання та безпека:

Два джерела: Передбачаються дві ізольовані схеми електропостачання – від основного джерела (центральної мережі) та від резервного/аварійного джерела.

Аварійне джерело: Як резервне джерело використовується стаціонарний дизельний електрогенератор, здатний забезпечити електроживлення критичних систем (евакуаційне освітлення, ліфти, системи безпеки, холодильне обладнання кухні) протягом не менше 24 годин.

Розгалуження: Основне (робоче) освітлення та чергове (аварійне) освітлення. Застосування реле часу та фотовимикачів для автоматизації управління освітленням території та фасадів.

1. **Спеціальні вимоги:** Холодильне устаткування підключається до відокремлених групових щитів за радіальною схемою, що підвищує надійність їх живлення.
2. **Блискавкозахист:** Обов'язкова система блискавкозахисту (зовнішня та внутрішня) відповідно до ДСТУ Б В.2.5-38:2008.

Системи безпеки та зв'язку.

Системи безпеки, комплекс заходів для готелю 4* включає:

- ✓ **Контроль доступу (СКД):** Електронні замки в номерах (зчитувачі RFID-карток), контроль доступу до службових приміщень (пральня, склади, серверна).
- ✓ **Протипожежний захист:** автоматична пожежна сигналізація (АПС) з димовими сповіщувачами у всіх приміщеннях; система оповіщення про пожежу

та управління евакуацією (СО) з голосовим сповіщенням; внутрішній протипожежний водопровід та первинні засоби пожежогасіння.

✓ **Охоронна сигналізація:** Охорона периметра, сигналізація для критичних зон (рецепція, бухгалтерія, склади ТМЦ).

✓ **Відеоспостереження (ССТV):** Розміщення відеокамер на всіх входах/виходах, коридорах, парковці, лобі-зоні, виробничих приміщеннях та території.

Системи зв'язку та IT-інфраструктура:

Телефонний зв'язок (АТС): Внутрішня міні-АТС для зв'язку між номерами, рецепцією, рестораном та адміністрацією.

Інтернет (Wi-Fi): Високошвидкісний доступ до мережі Wi-Fi по всій території готелю (номери, лобі-бар, ресторан) з використанням професійних точок доступу.

Телебачення: Супутникове або IP-телебачення у всіх номерах.

Інформаційні системи: Готельна система управління (PMS), яка інтегрує рецепцію, бронювання та ресторани.

У разі відключення електроенергії, головним механізмом забезпечення роботи готелю є **автоматичне перемикання** на аварійне джерело живлення, що гарантує безперервність ключових процесів та безпеку гостей.

Стаціонарний дизельний електрогенератор: Це основне резервне джерело, яке автоматично вмикається при зникненні напруги в центральній мережі.

4.3 Пропозиції щодо дизайну

Обраний стиль дизайну для готельного комплексу 4* у Яремче – це сучасний мінімалізм, з акцентом на карпатські мотиви. Ця концепція поєднує традиційні архітектурні елементи та природні матеріали регіону із сучасною функціональністю, мінімалізмом і світлими просторами. Мета – створити атмосферу затишку, спокою та єднання з природою .

Головна ідея полягає у реінтерпретації традиційних гуцульських мотивів через призму сучасного мінімалізму. Це означає відмову від надмірного

фольклору на користь чистих ліній, функціональності та великої кількості природного світла, при цьому зберігаючи глибокий зв'язок з місцевою культурою та ландшафтом.

Концепція дизайну поєднує місцеві традиції та сучасну функціональність.

– **Ідея:** Створити затишний, світлий простір, інтегрований у гірський ландшафт.

– **Матеріали:** Домінує натуральне дерево (світлі породи) та дикий камінь.

– **Кольори:** Природна та стримана гама (теплі коричневі, сірі, білі) з мінімальними акцентами.

– **Світло:** Великі панорамні вікна для максимального доступу до природного світла та підкреслення краєвидів.

Зонування:

✓ **Лобі:** Простір із каміном та стійкою з масивного дерева/каменю.

✓ **Номери:** Мінімалістичні меблі, приховане освітлення, акцент на вигляді з вікна.

✓ **Ресторан:** Відкрита кулінарна майстерня (демонстраційна кухня).

Пропозиції щодо оформлення ресторану та номеру для проживання

Ресторан представлений у сучасному мінімалістичному стилі з акцентом на комфорт та функціональність. Інтер'єр вирізняється стриманою естетикою: простір добре освітлений, меблі лаконічні, ергономічні та гармонійно розташовані для зручності гостей. Декор мінімальний — з акцентом на чисті лінії та візуальну просторість. Атмосфера закладу поєднує затишок і сучасність, рис. 4.2.

Рис. 4.2 Дизайн ресторану

Номерний фонд. Готельний номер представлений як сучасний та світлий простір із акцентом на комфорт і функціональність (рис. 4.3). У приміщенні домінують м'які нейтральні тони, що створюють атмосферу спокою та затишку. Велике ліжко з якісною білизною виступає центральним елементом кімнати. Інтер'єр доповнений стильним текстилем, мінімалістичними світильниками та продуманими декоративними деталями.

Присутні:

- зручна зона з кріслом і столиком для відпочинку;
- панорамні або великі вікна, що забезпечують природне освітлення;
- сучасні меблі, виконані в стриманому стилі;
- чистота та організованість простору, що підкреслює преміальний підхід.

Такий номер ідеально підходить для гостей, які цінують сучасний дизайн, спокійну атмосферу та комфорт під час перебування у готелі

Рис. 4.3 Номер для проживання(двомісний стандарт)

Концепція інтер'єрного оформлення готелю за стилем сучасний мінімалізм, орієнтована на створення комфортного, функціонального та екологічно спрямованого простору, що відповідає сучасним вимогам готельної індустрії та враховує регіональну специфіку. Основний акцент у проектуванні зроблено на використанні природних матеріалів, спокійної кольорової гами та раціональній організації приміщень.

У межах даного проекту особлива увага була приділена ресторану та готельному номеру, які формують ключове враження гостя від перебування у закладі розміщення.

Отже, Обраний стиль сучасного мінімалізму з карпатськими мотивами є стратегічно вірним рішенням для 4-зіркового сімейного комплексу, оскільки він вдало поєднує естетику гірського регіону та вимоги до преміальної функціональності. Ця концепція, відмовляючись від надмірного фольклору, створює затишний, світлий та екологічно спрямований простір завдяки домінуванню натурального дерева та каменю у стриманій кольоровій гамі. Максимальне використання панорамних вікон не лише забезпечує природне освітлення, але й інтегрує гірський ландшафт усередину, підсилюючи відчуття спокою та єднання з природою. Таким чином, дизайн успішно формує ключове враження гостя: комфорт, сучасність та глибокий зв'язок з місцевою культурою.

РОЗДІЛ 5 ЕКОНОМІЧНИЙ

5.1 Обґрунтування операційних доходів готелю

Обґрунтування операційних доходів готелю – це процес планування та прогнозування грошових надходжень, які готель отримує від своєї основної діяльності. Цей процес є критично важливим для фінансового планування, бюджетування та оцінки ефективності роботи проєтованого готелю. Першим етапом буде розрахунок пропускної спроможності проєтованого готелю, який має 55 номерів і 105 місць (див. табл. 5.1).

Таблиця 5.1 – Розрахунок пропускної спроможності проєтованого готелю на 2026 рік

Категорія номерів	Кількість номерів*	Кількість місць*	Термін експлуатації номерів, діб *	Річна пропускна спроможність готелю, людино-діб
1	2	3	4	5=3×4
Апартаменти	2	4	365	1460
Люкс	3	6	365	2190
Напівлюкс	5	10	365	3650
Двомісний стандарт	35	70	365	25550
Одномісний стандарт	10	15	365	5475
Разом	55	105	365	38325

Наступним етапом буде планування доходів від продажу номерів проєтованого готелю (див. табл. 5.2).

Таблиця 5.2 – Планування доходів від продажу номерів проєтованого готелю на 2026 рік

Категорія номерів	Річна пропускна спроможність готелю, людино-діб	Плановий коефіцієнт завантаження номера	Плановий річний обсяг реалізації послуг, людино-діб	Ціна місця за добу, грн.	Плановий річний дохід від продажу номерів, тис. грн.
1	2 (див. табл.5.1.)	3	4=2×3	5	6=4×5
Апартаменти	1460	0,6	876	4500,00	3942,000
Люкс	2190	0,6	1210	3200,00	3872,000
Напівлюкс	3650	0,6	1800	2300,00	4140,000
Двомісний стандарт	25550	0,6	13350	1500,00	20025,000
Одномісний стандарт	5475	0,6	3285	1200,00	3942,000
Разом	38325	-	22995	-	35921,000

Далі потрібно визначити товарообіг проєтованого готелю. Товарообіг у закладах громадського харчування формується двома ключовими складовими:

- Продукція, створена безпосередньо в закладі: Це страви, напої та інші кулінарні вироби, приготовані з інгредієнтів, оброблених на місці.
- Товари, придбані для перепродажу: Це продукти, які заклад купує в готовому вигляді та продає без змін, такі як напої в пляшках, хліб, кондитерські вироби тощо(див. табл. 5.3).

Таблиця 5.3 – Планування обсягів реалізації продукції власного виробництва та закупнних товарів ресторанного господарства проєтованого готелю на 2026 рік

Назва групи страв та товарів	Товарообіг за день			Товарообіг за місяць	
	Кількість порцій*, шт./л/кг	Середня роздрібна ціна*, грн.	Сума тис. грн.	Кількість порцій, шт./л/кг	Сума тис. грн.
	1	2	3=1×2	4=1×30(днів)	5=3×30(днів)
Продукція власного виробництва					
Холодні стави та закуски	775	11,97	9,277	23250	278,31
Гарячі закуски	96	13,47	1,293	2880	38,79
Перші страви	480	10,48	5,03	14400	150,9
Гарячі страви	575	16,46	9,465	17250	283,95
Гарніри	300	5,99	1,797	9000	53,91
Десерти	192	7,48	1,436	5760	43,08
Всього продукція власного виробництва	-	-	28,298	-	848,94
Закупівельні товари					
Холодні напої	145	5,24	0,76	4350	22,8
Гарячі напої	380	5,24	1,991	11400	59,73
Хліб та хлібобулочні вироби	180	3,74	0,673	5400	20,19
Вино-горілчані вироби	143	22,45	3,211	4290	96,33
Пиво	28	5,99	0,168	840	5,04
Всього закупівельні товари	-	-	6,803	-	204,09
Разом	-		35,100	-	1053,000

Планові річні обсяги реалізації продукції власного виробництва та закупних товарів узагальнюємо у табл. 5.4.

Таблиця 5.4 – Планування річного товарообороту продукції власного виробництва та закупних товарів ресторанного господарства проектного готелю на 2026 рік.

№	Назва продукції та товарів	Товарооборот за місяць, тис. грн.	Товарооборот за рік, тис. грн.
	1	2 (див. табл. 5.3.)	3=2×12(місяців)
1	Продукція власного виробництва	777,000	9324,000
2	Закупні товари	276,000	3312,000
	В тому числі алкогольні напої, пиво	85,500	1026,000
3	Плановий роздрібний товарооборот (п.1.+ п.2)	1053,000	12636,000

Далі потрібно розрахувати дохід від додаткових послуг, див табл. 5.5

Таблиця 5.5 - Дохід підрозділів проектного готельного підприємства від надання додаткових послуг (інших господарських підрозділів) на 2026 рік

Послуга	Загальний попит, осіб	Ціна, грн.	Дохід за плановий рік, тис. грн.
1	2	3	4=2×3
Пральня та прасувальна	1500	100	150,000
Оренда велосипедів	1200	500	600,000
Теніс, бадмінтон	800	200	160,000
Волейбол	600	250	150,000
Заняття з йоогою	700	600	420,000
Заняття з садівництва	300	300	90,000
Дитяча кімната з аніматором	2000	400	800,000
Організація екскурсій	1000	800	800,000
Спа-процедури	900	1100	990,000
Інноваційні послуги	1076	4800	5164,800
Разом	-	-	9324,800

Визначення загальної суми операційних доходів готельного підприємства:

Від продажу номерів: 35921,000 тис. грн.

Ресторанного господарства: 12636,000 тис. грн.

Інших господарських підрозділів: 9324,800 тис. грн.

Разом: 57881,800 тис. грн.

5.2 Планування операційних активів (ресурсів) засобу розміщення

При плануванні балансу нового готелю, вартість основних засобів та інших довгострокових активів визначається за їх початковою ціною. У таблиці 5.6 наведено зведені дані про перелік та початкову вартість основних засобів та інших довгострокових активів готелю.

Таблиця 5.6. Склад і первісна вартість основних засобів та інших необоротних матеріальних активів проєктованого готелю на 2026 рік

Вид основних засобів та необоротних матеріальних активів	Первісна вартість основних засобів та необоротних матеріальних активів, тис. грн.			
	Готелю	Ресторанного господарства	Інших господарських підрозділів	Разом
1	2	3	4	5=2+3+4
1. Будівлі, споруди	39 238 561	7 847 712	6 278 170	53 364 443
2. Машини та обладнання, в тому числі:				
2.1. Холодильне обладнання	1 307 952	784 771	523 181	2 615 904
2.2. Механічне обладнання	1 046 362	653 976	392 386	2 092 724
2.3. Теплове обладнання	1 177 157	784 771	392 386	2 354 314
2.4. Торговельне обладнання	653 976	392 386	261 590	1 307 952
2.5. Вимірювальні прилади	261 590	156 954	104 636	523 180
3. Меблі, інше офісне обладнання	2 092 723	1 046 362	784 771	3 923 856
4. Транспортні засоби	1 569 542	523 181	523 181	2 615 904
5. Комп'ютери, електронно-обчислювальні машини	784 771	261 590	261 590	1 307 951
6. Телефони	156 954	52 318	52 318	261 590
Разом	48289,588	12504,021	9574,209	70367,818

Виходячи з планових показників складу, структури та початкової вартості основних засобів, необхідно розрахувати суму амортизації. Для кожного виду основних засобів та для підприємства в цілому рекомендується використовувати прямолінійний метод нарахування амортизації. Розрахунок суми амортизації за

кожним видом основних засобів та по підприємству в цілому наведений у табл. 5.7 з використанням даних отриманих у табл.5.6.

Таблиця 5.7. Розрахунок суми амортизації за видами основних засобів проектового готелю на 2026 рік

Вид основних засобів	Первісна вартість основних засобів, тис. грн.			Термін використання, Роки	Сума амортизації основних засобів, тис. грн.			
	Готелю	закладу ресторанного господарства	інших господарських підрозділів		Готелю	закладу ресторанного господарства	інших господарських підрозділів	Разом
1	2 (див. табл. 5.6)	3 (див. табл. 5.6)	4 (див. табл. 5.6)	5 (див. додаток Ж)	6=2/5	7=3/5	8=4/5	9=6+7+8
1.Будівлі, споруди	39 238 561	7 847 712	6 278 170	20	1961,928	392,386	313,909	2668,223
2.Машини та обладнання, в тому числі:	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1.Холодильні обладнання	1 307 952	784 771	523 181	5	261,59	156,954	104,636	523,18
2.2.Механічне обладнання	1 046 362	653 976	392 386	5	209,272	130,795	78,477	418,544
2.3Теплове обладнання	1 177 157	784 771	392 386	5	235,431	156,954	78,477	470,862
2.4.Торговельне обладнання	653 976	392 386	261 590	5	130,795	78,477	52,318	261,59
2.5.Вимірювальні прилади	261 590	156 954	104 636	5	52,318	31,391	20,927	104,636
3.Меблі,інше офісне обладнання	2 092 723	1 046 362	784 771	4	523,181	261,59	196,193	980,964
4.Транспортні засоби	1 569 542	523 181	523 181	5	313,908	104,636	104,636	523,18
5.Комп'ютери	784 771	261 590	261 590	5	156,954	52,318	52,318	261,59
6.Телефони	156 954	52 318	52 318	5	31,391	10,464	10,464	52,319
Разом								6265,188

У процесі планування операційних активів проектового готелю було проведено аналіз складу, структури та первісної вартості основних засобів, необхідних для ефективного функціонування підприємства. Отримані дані є

основою для подальшого фінансового планування, включаючи розрахунок витрат, прибутку та рентабельності готелю. Ефективне управління операційними активами дозволить оптимізувати використання ресурсів, підвищити продуктивність та забезпечити стабільний розвиток підприємства.

5.3 Розробка плану з праці готелю

Для ефективної організації роботи проектного готелю в Яремче та забезпечення якісного обслуговування гостей, необхідно визначити оптимальну структуру персоналу. На основі розрахунків планової чисельності працівників, враховуючи особливості готелю (55 номерів, 105 місць), його розташування в туристичному регіоні Карпат та наявність інноваційних послуг, складено штатний розпис, див. табл. 5.8

Таблиця 5.8 – Посадова структура штатного розпису проектного готелю на 2026 рік

Посада	Кількість посадових одиниць
1	2
Адміністративно-управлінський персонал	
Генеральний директор	1
Виконавчий директор	1
Секретар керівника	1
Головний бухгалтер	1
Бухгалтер	1
Касир	1
Менеджер кадрової служби	1
Спеціаліст відділу кадрів	1
Менеджер служби прийому та розміщення	1
Менеджер служби експлуатації номерного фонду	1
Менеджер служби ресторанного господарства	1
Адміністратор залу	1
Адміністратор черговий /ресепшюніст	2
Менеджер з інноваційних послуг	1
Маркетолог	1
ІТ-спеціаліст	1
Разом адміністративно-управлінський персонал	17
Виробничий (операційний) персонал	
Завідувач виробництвом	1
Шеф-кухар	1

продовж. табл. 5.8

Кухар V розряду	2
Кухар IV розряду	3
Кухар III розряду	2
Бармен	2
Бариста	1
Офіціант	5
Хостес	1
Сомельє	1
Спеціаліст з бронювання номерів	1
Старша покоївка	2
Покоївка	8
Консьєрж	2
Носій багажу	2
Портъє	1
Майстер з ремонту інженерних систем	1
Майстер з ремонту обладнання	1
Аніматор	2
Екскурсовод	3
Працівник спа-центру	2
Разом виробничий (операційний) персонал	43
Допоміжний персонал	
Швейцар	1
Мийник посуду	2
Прибиральниця залу	3
Працівники пральні	2
Начальник охорони	1
Охоронець	2
Гардеробник	1
Комірник	1
Працівник обміну валюти	1
Продавець магазину	1
Вантажник	1
Садівник	1
Разом допоміжний персонал	17
Разом по готелю	77

Для ефективної мотивації персоналу готелю необхідно розробити комплексну систему матеріального стимулювання. Це передбачає:

1. Визначення оптимальних форм та систем оплати праці для кожної категорії працівників, враховуючи їхні обов'язки та кваліфікацію.

2. Обґрунтування планового фонду заробітної плати, що включає оклади, доплати та надбавки, з урахуванням ринкових умов.
3. Створення системи додаткових заохочень (премії, бонуси), що підвищить мотивацію та якість обслуговування.

План з праці готелю розробляється з урахуванням кваліфікації працівників та характеру виконуваних ними робіт (табл.5.9)

Таблиця 5.9. Планування фонду основної заробітної плати персоналу проєктованого готелю на 2026 рік

Посада	Кількість посадових одиниць	Посадовий оклад, грн.	Сума тарифної частини, грн.	Доплати, грн.	Надбавки, грн.	Разом Фонд оплати праці, грн.
1	2	3	4=3×2	5	6	7=4+5+6
Адміністративно-управлінський персонал						
Генеральний директор	1	42,000	42,000	5,200	3,200	50,400
Виконавчий директор	1	37,000	37,000	4,200	2,700	43,900
Секретар керівника	1	16,000	16,000	1,100	600	17,700
Головний бухгалтер	1	32,000	32,000	3,200	2,200	37,400
Бухгалтер	1	27,000	27,000	2,700	1,700	31,400
Касир	1	22,000	22,000	2,200	1,200	25,400
Менеджер кадрової служби	1	30,000	30,000	3,000	2,000	35,000
Спеціаліст відділу кадрів	1	24,000	24,000	2,400	1,400	27,800
Менеджер служби прийому та розміщення	1	29,000	29,000	2,900	1,900	33,800
Менеджер служби експлуатації номерного фонду	1	28,000	28,000	2,800	1,800	32,600
Менеджер служби ресторанного господарства	1	30,000	30,000	3,000	2,000	35,000
Адміністратор залу	1	25,000	25,000	2,500	1,500	29,000

продовж. табл. 5.9

Адміністратор черговий ресепшюніст	2	23,000	46,000	4,600	2,600	53,200
Менеджер з інноваційних послуг	1	34,000	34,000	3,400	2,400	39,800
Маркетолог	1	27,000	27,000	2,700	1,700	31,400
ІТ-спеціаліст	1	32,000	32,000	3,200	2,200	37,400
Разом по адміністративно-управлінському персоналу	17	-	441,000	46,900	30,700	521,600
Виробничий (операційний) персонал						
Завідувач виробництвом	1	30,000	30,000	3,000	2,000	35,000
Шеф-кухар	1	32,000	32,000	3,200	2,200	37,400
Кухар V розряду	2	24,000	48,000	4,800	3,000	55,800
Кухар IV розряду	3	22,000	66,000	6,600	3,800	76,400
Кухар III розряду	3	20,000	60,000	6,000	3,400	69,400
Бармен	2	21,000	42,000	4,200	2,600	48,800
Баріста	1	22,000	22,000	2,200	1,200	25,400
Офіціант	6	19,000	114,000	11,400	6,800	132,200
Хостес	1	20,000	20,000	2,000	1,200	23,200
Сомельє	1	24,000	24,000	2,400	1,400	27,800
Спеціаліст з бронювання номерів	1	23,000	23,000	2,300	1,300	26,600
Старша покоївка	2	20,000	40,000	4,000	2,400	46,400
Покоївка	8	18,000	144,000	14,400	8,000	166,400
Консьєрж	1	21,000	21,000	2,100	1,200	24,300
Телефонний оператор	1	19,000	19,000	1,900	1,100	21,000
Носій багажу	1	18,000	18,000	1,800	1,000	20,800
Порт'є	1	20,000	20,000	2,000	1,200	23,200
Майстер з ремонту інженерних систем	1	27,000	27,000	2,700	1,700	31,400
Майстер з ремонту обладнання	1	26,000	26,000	2,600	1,600	30,200
Аніматор	2	20,000	40,000	4,000	2,400	46,400
Інструктор з йоги	1	24,000	24,000	2,400	1,400	27,800
Інструктор з гірськолижного спорту	1	25,000	25,000	2,500	1,500	29,000

продовж. табл. 5.9

Працівник спа-центру	2	22,000	44,000	4,400	2,600	51,000
Разом по виробничому (операційному) персоналу	43	-	865,000	86,500	55,000	992,900
Допоміжний персонал						
Швейцар	1	16,000	16,000	1,600	900	18,500
Мийник посуду	2	13,000	26,000	2,600	1,300	29,900
Прибиральниця залу	3	14,000	42,000	4,200	1,900	48,100
Працівники пральні	2	15,000	30,000	3,000	1,500	34,500
Начальник охорони	1	22,000	22,000	2,200	1,100	25,300
Охоронець	2	18,000	36,000	3,600	1,800	41,400
Гардеробник	1	14,000	14,000	1,400	700	16,100
Комірник	1	15,000	15,000	1,500	800	17,300
Працівник обміну валюти	1	20,000	20,000	2,000	1,000	23,000
Продавець магазину	1	16,000	16,000	1,600	900	18,500
Вантажник	1	14,000	14,000	1,400	700	16,100
Садівник	1	15,000	15,000	1,500	800	17,300
Разом допоміжний персонал	17	-	266,000	26,600	13,400	305,000
Разом місячний фонд основної заробітної плати	-	-	1572,000	160,000	99,100	1819,500
Разом річний фонд основної заробітної плати	-	-	18864,000	-	-	21834,000

У плані з праці готелю необхідно передбачити преміальну частину фонду оплати праці, яка стимулюватиме персонал до досягнення високих результатів. Виплата премій має бути безпосередньо пов'язана з прибутковістю підприємства, що забезпечить справедливий розподіл винагороди. Для ефективного управління преміальним фондом у таблиці 5.10 представлено детальний план, який відображає критерії нарахування премій, їх розмір та розподіл між категоріями персоналу. Цей план дозволяє чітко визначити умови преміювання та забезпечити прозорість процесу.

Таблиця 5.10 – Планування преміального фонду проектного готелю на 2026 рік

Група працівників	Плановий розмір фонду основної заробітної плати за рік, тис. грн. Табл.5.9×12місяців	Плановий річний розмір премій за рік у розрахунку до тарифної частини фонду оплати праці	
		% (здобувач назначає самостійно)	тис. грн.
Адміністративно-управлінський персонал	6259,200	15	938,880
Виробничий (операційний) персонал	11914,800	12	1429,776
Допоміжний персонал	3660,000	10	366,000
Разом	21834,000	-	2734,656

Розрахунки плану з праці персоналу готелю (таблиці 5.9 та 5.10) треба узагальнити у табл.5.11

Таблиця 5.11 – План з праці проектного готелю на 2026 рік

Показники	Одиниці вимірювань	У розрахунку на місяць, тис. грн.	Значення у розрахунку на рік, тис. грн.
Планова чисельність працівників, усього, у т.ч.	осіб	77	77
Адміністративно-управлінський персонал	осіб	17	17
Виробничий (операційний) персонал	осіб	43	43
Допоміжний персонал	осіб	17	17
Фонд основної заробітної плати, у т.ч.	грн.	1819,500	21834,000
Адміністративно-управлінський персонал	грн.	521,600	6259,200
Виробничий (операційний) персонал	грн.	992,900	11914,800
Допоміжний персонал	грн.	305,000	3660,000
Фонд додаткової заробітної плати, у т.ч.	грн.	227,888	2734,656
Адміністративно-управлінський персонал	грн.	78,240	938,880
Виробничий (операційний) персонал	грн.	119,148	1429,776
Допоміжний персонал	грн.	30,500	366,000
Фонд оплати праці, усього, у т.ч.	грн.	2047,388	24568,656
Адміністративно-управлінський персонал	грн.	599,840	7198,080
Виробничий (операційний) персонал	грн.	1112,048	13344,576
Допоміжний персонал	грн.	335,500	4026,000
Фонд оплати праці у розрахунку на одного працюючого, у т.ч.	грн.	23,629	283,558
Адміністративно-управлінський персонал	грн.	30,682	368,188
Виробничий (операційний) персонал	грн.	23,090	277,088
Допоміжний персонал	грн.	17,941	215,294

Отже, розробка ефективного плану з праці є ключовим фактором успішного функціонування готелю в Яремче. З урахуванням специфіки готелю (55 номерів, 105 місць, орієнтація на сімейний відпочинок, туристичний регіон) було розроблено оптимальну структуру персоналу, що включає адміністративно-управлінський, виробничий (операційний) та допоміжний персонал.

Для мотивації персоналу та забезпечення якісного обслуговування гостей було розроблено комплексну систему матеріального стимулювання, що включає:

- Визначення оптимальних форм та систем оплати праці.
- Обґрунтування планового фонду заробітної плати, що відповідає ринковим умовам.
- Створення системи додаткових заохочень (премії, бонуси), пов'язаних з прибутковістю підприємства.

Розроблений план з праці є комплексним та враховує всі аспекти організації роботи персоналу готелю. Він спрямований на забезпечення ефективного управління фондом оплати праці, мотивацію персоналу та досягнення стратегічних цілей готелю. Отже, правильно розроблений та впроваджений план з праці сприятиме успішному функціонуванню готелю в Яремче, забезпеченню високого рівня обслуговування гостей та досягненню фінансових цілей підприємства.

5.4 Планування поточних витрат готельного підприємства

У пункті 5.4 розглядається планування поточних витрат готелю, що є критично важливим для його ефективного функціонування. Ці витрати охоплюють усі грошові ресурси, які готель витрачає на придбання необхідних матеріалів та послуг для забезпечення своєї діяльності, включаючи заробітну плату персоналу, закупівлю сировини, оплату оренди та амортизацію основних засобів.

Стаття 1. Собівартість реалізованих товарів відображає їхню первісну вартість, тобто вартість придбання, за якою вони були закуплені. Для закладу ресторанного господарства важливо точно розрахувати собівартість як продукції

власного виробництва, так і закупних товарів. У таблиці 5.12 представлено детальний порядок розрахунку собівартості, що дозволяє визначити реальну вартість реалізованої продукції та оптимізувати ціноутворення.

Таблиця 5.12. – Планування собівартості реалізованої продукції ресторанного господарства на 2026 рік

Назва продукції	Роздрібний товарооборот (виручка від реалізації), тис. грн.	Торгівельна націнка, %	Коефіцієнт торгівельної націнки	Собівартість реалізованих товарів, тис.грн.
1	2 (див. табл.5.4.)	3	4= 3/100	5= 2/(1 +4)
Продукція власного виробництва	9324,000	70 %	0,7	5484,705
Закупні товари	3312,000	30 %	0,3	2547,692
Разом за рік	12636,000	-	-	8032,397

Стаття 2. Витрати на оплату праці – це запланований обсяг фонду оплати праці, що складається з основної заробітної плати та додаткових преміальних виплат. Плановий фонд оплати праці наведений у табл.5.11.

Стаття 3. Єдиний соціальний внесок визначають виходячи із запланованих витрат на оплату праці, (22%).

Стаття 4. Витрати на амортизацію основних засобів визначають за розрахунками, здійсненими в табл.5.7.

Стаття 5. Витрати на утримання основних засобів, інших необоротних активів та малоцінних необоротних матеріальних активів включають в себе розрахунок експлуатаційно-технічних витрат на комунальні послуги, такі як електроенергія, водопостачання, опалення, газ та каналізація, представлені в таблиці 5.13.

Таблиця 5.13. – Планування поточних витрат на експлуатацію проектного готелю на 2026 рік

Витрати	Витрати в натуральних показниках	Тарифи за умовну одиницю, грн.	Поточні річні витрати, тис. грн.
1	2	3	(4 = 2 × 3)
Електроенергії, кВт/год.	11661,75	4,32	50,378

Опалення, Г/ккал	303,8	1654,41	502,609
Води, в тому числі	14269,15	-	-
холодної, м3	8520,4	30,38	258,849
гарячої, м3	5748,75	97,89	662,745
Разом	-	-	1474,581

Стаття 6. Витрати на використання малоцінних та швидкозношуваних предметів є частиною поточних витрат готелю. До цієї категорії належать матеріальні цінності, термін використання яких не перевищує одного року. Вартість придбання таких активів, за винятком ПДВ, одразу списується на поточні витрати підприємства. Для детального обліку та розрахунку зносу спеціального одягу, що використовується в готелі та закладі ресторанного господарства, використовується **таблиця 5.14**. Ця таблиця дозволяє систематизувати інформацію та точно визначити суму зносу за рік.

Таблиця 5.14. – Розрахунок суми зносу спеціального одягу в проєктованому готелі

Група працівників	Чисельність працівників за штатним розкладом	Норма видачі спец. одягу на особу на рік	Вартість одиниці комплекту одягу, грн.	Сума зносу, тис. грн.
	1 (див. табл. 5.10)	2	3	4=1×2×3
Адміністративно-управлінський персонал	17	1	2000	34,000
Виробничий персонал	43	2	1500	129,000
Допоміжний персонал	17	2	1200	40,800
Разом	-	-	-	203,800

У **таблиці 5.15** представлено розрахунок суми зносу інвентарю, який належить до малоцінних швидкозношуваних предметів. Вартість цього інвентарю повністю включається до поточних витрат готелю. Ця таблиця дозволяє детально визначити та оцінити вартість зносу інвентарю, що є важливим для точного обліку витрат готелю.

Таблиця 5.15 – Розрахунок суми зносу інвентарю, що належить до малоцінних швидкозношуваних предметів проектного готелю на 2026 рік

Предмети столової білизни, посуду, наборів	Кількість місць у закладах ресторанного господарства	Норми оснащення у розрахунку на одне місце	Об'ємний показник, штук	Вартість одиниці, грн.	Сума зносу, тис. грн.
	1	2	3=1×2	4	5=3×4
1. Порцеляновий та фарфоровий посуд	105	3	315	200	63,000
2. Столові набори	105	3	315	150	47,250
3. Скляний посуд	105	2	210	100	21,000
4. Кухонний посуд	105	1	105	300	31,500
5. Столова білизна	105	2	210	120	25,200
Разом	-	-	-	-	187,950

Стаття 7. Податки, збори, інші передбачені законодавством обов'язкові платежі включають: обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності (ОСЦВП) власників наземних транспортних засобів; збір за місця для паркування транспортних засобів; збір на обов'язкове державне пенсійне страхування під час першої реєстрації транспортного засобу; плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями.

Розрахунок:

- **ОСЦВП (обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності):**
  - Це страхування автомобілів.
  - Вартість: близько 4500 грн/авто.
  - Розрахунок: 4500 грн/авто * 3 авто = 13500 грн.
- **Збір за паркування:**
  - Платіж за використання паркувальних місць.
  - Розрахунок: 50 місць * 8000 грн (мін. зарплата) * 0,00075 = 300 грн.
- **Пенсійний збір (перша реєстрація авто):**
  - Одноразовий платіж при реєстрації автомобіля.
  - Ставка: 5% від вартості авто.
  - Розрахунок: 500 000 грн (вартість авто) * 0,05 = 25 000 грн.

- **Ліцензія на алкоголь:**

- Плата за право продажу алкогольних напоїв.
- Вартість: 8000 грн/касовий апарат.
- Розрахунок: 6 кас * 12000 грн = 72000 грн.

- **Загальна сума:**

- Сума всіх платежів: 13500 грн + 300 грн + 25000 грн + 72000 грн = 110,800 тис. грн.

Стаття 8. Витрати на охорону готелю зазвичай розраховуються як 0,03% від загального доходу (виручки) підприємства. Однак, за рішенням власника або керівництва, ця сума може бути збільшена для забезпечення підвищеного рівня безпеки.

Розрахунок:

$$57881,800 * 0,03 \% = 1736,454 \text{ грн}$$

Стаття 9. Інші поточні витрати – на рекламу та маркетингові дослідження; страхування майна; від знецінення запасів (у межах норм природних збитків); поштово-телефонні; на Інтернет. Крім того, до складу цієї статті включаємо витрати на інкасацію виручки, яка становить 1% доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, послуг) та ін..

Розрахунок:

- **Витрати на інкасацію виручки:**

- Це плата за послуги з перевезення готівки.
- Становить 1% від доходу.
- Розрахунок: 57881,800 тис. грн * 0,01 = 578,818 тис. грн.

- **Інші витрати:**

- Приблизно 5% від доходу
- Розрахунок: 57881,800 тис. грн * 0,05 = 2894,090 тис. грн.

- **Загальна сума:**

- 578,818 тис. грн (інкасація) + 2894,090 тис. грн (інші) = 3472,908 тис. грн.

Узагальнені планові показники поточних витрат готельного

підприємства потрібно навести у вигляді табл. 5.16.

Таблиця 5.16 – Планування поточних витрат проектного готелю на 2026 рік

Калькуляційні статті витрат*	Алгоритм розрахунку	Поточні витрати, тис. грн.
1. Собівартість продукції власного виробництва та закуплених товарів.	див. табл. 5.12	8032,397
2. Витрати на оплату праці.	див. табл. 5.11	24568,656
3. Єдиний соціальний внесок.	Ставка податку за чинним законодавством, розрахована у абсолютному значенні відносно витрат на оплату праці (22% від п.2).	5405,104
4. Амортизаційні відрахування.	див. табл. 5.7	6265,188
5. Витрати на утримання основних засобів, інших необоротних активів, малоцінних необоротних матеріальних активів	див. табл. 5.13	1474,581
6. Вартість витрачених малоцінних, швидкозношувальних предметів	Сума: «Разом» табл. 5.14.+ «Разом» табл. 5.15	391,750
7. Податки, збори, інші передбачені законодавством обов'язкові платежі	Стаття 7	110,800
8. Витрати на охорону	Стаття 8	1736,454
9. Інші поточні витрати діяльності	Стаття 9	3472,908
Разом витрати готелю	-	51457,838

5.5 Планування операційного прибутку готельного підприємства за сценарієм розвитку

Прибуток готелю - це ключовий показник його фінансової ефективності, який визначається як різниця між загальними доходами та витратами підприємства за конкретний період. У процесі планування діяльності готелю необхідно розраховувати як цільовий, так і можливий прибуток.

Цільовий прибуток відображає бажаний рівень прибутковості, який відповідає стратегічним цілям готелю. Для спрощення розрахунків, при розробці дипломного проекту, можна використовувати середньогалузеві показники прибутковості, які зазвичай коливаються від 7 до 12% (детальніше в таблиці 5.17).

Таблиця 5.17 – Планування цільового прибутку проектного готелю на 2026 рік

№ п/п	Показник	Алгоритм розрахунку	Значення, тис. грн.
1	Операційні доходи готелю, тис.грн.	Див. табл. 5.2+5.4+5.5	57881,800
2	Середньогалузевий рівень рентабельності операційної діяльності, %	Обираємо від 7% до 15%	10 %
3	Цільовий необхідний прибуток, тис. грн.	Обраний у п.2 відсоток у абсолютному значенні від п.1.	5788,180

Можливий прибуток - це фінансовий результат, який очікується отримати готелю на основі детального аналізу доходів та витрат, обґрунтованих у попередніх розділах. Для визначення цього показника необхідно врахувати всі операційні доходи та витрати, що були розраховані раніше. Розрахунок ключових показників діяльності готелю, що відображають можливий прибуток, представлений у таблиці 5.18.

Таблиця 5.18 – Планування основних результатів діяльності проектного готелю на 2026 рік

№	Стаття	Алгоритм розрахунку	Разом за рік, тис.грн.
1	Доходи від операційної діяльності	Див. табл. 5.2+5.4+5.5	57881,800
2	Поточні витрати	Див. табл.5.16.	51457,838
3	Прибуток від операційної діяльності до оподаткування	п.1-п.2.	6423,962
4	Податок на прибуток	Ставка податку за чинним законодавством (18%), розрахована в абсолютному значенні відносно п.3.	1156,313
5	Чистий можливий прибуток	п.3-п.4.	5267,649
6	Рентабельність операційної діяльності,%	(п.5/п.1)×100%	9,1 %

7	Цільовий прибуток	необхідний	Див. табл.5.17	5422,700
8	Чистий плановий	прибуток	Обираємо більший між цільовим необхідним прибутком та чистим прибутком можливим.	7036,782
9	Термін капітальних років	окупності вкладень,	Співвідношення інвестицій у первісну вартість основних засобів (див. табл. 5.6.) до чистого прибутку планового (див. табл. 5.18)	10 років

Проектований готельний бізнес є **фінансово життєздатним**. Розрахунковий рівень рентабельності (13.5 %) свідчить про ефективне управління операційною діяльністю та перевищення необхідного цільового прибутку. Прийнятний термін окупності у 10 років підтверджує **інвестиційну привабливість** проекту.

5.6 Ефективність впровадження інновацій в готелі, що проектується

Ефективність впровадження інновацій оцінюється шляхом порівняння прибутку, отриманого від цих інновацій, з витратами, понесеними на їх реалізацію. Для визначення економічної доцільності впровадження нових послуг, продукції ресторанного господарства або інших інновацій у готелі необхідно розрахувати показник рентабельності інноваційних впроваджень за рік.

Приклад розрахунку витрат, пов'язаних з впровадженням інновацій, наведено в таблиці 5.19.

Таблиця 5.19 – Витрати на впровадження інновацій

№	Стаття витрат	Марка/Виробник (Приклад)	Кількість, шт.	Сума, тис. грн.
1	Обладнання для локальної кухні (інноваційне)			900
1.1	Пароконвектомат (Combi Steamer)	Rational, Unox	1	250
1.2	Термостат (Sous Vide Circulator)	Julabo, Polyscience	2	80
1.3	Вакуумний пакувальник (Vacuum Sealer)	Henkelman, Multivac	1	120
1.4	Бласт чилер / шокер (Blast Chiller)	Iriinox, Electrolux	1	200
1.5	Індукційна плита (Професійна)	Hendi, Fimar	2	70
1.6	Дегідратор (Food Dehydrator)	Excalibur, Sedona	1	50
1.7	Термомікс (Thermomix) / Високошвидкісний блендер	Thermomix, Vitamix	2	130
6	Разом: обладнання та системи	-	-	900

7	Заробітна плата обслуговуючого персоналу за рік	-	-	4028
7.1	Кухарі (3 особи)	-	-	1440
7.2	Сомельє (1 особа)	-	-	360
7.3	Екскурсоводи (2 особи)	-	-	840
7.4	Аніматори (2 особи)	-	-	888
8	Маркетинг та реклама	-	-	500
9	Разом витрати на впровадження інновації (п. 6 + п. 7 + п. 8)	-	-	4928,000

В таблиці 5.20. показано алгоритм визначення ефективності впровадження інновацій в готелі що проектується на рік.

Таблиця 5.20 – Визначення ефективності впровадження інновацій в проєктованому готелі

№	Стаття	Алгоритм розрахунку	Разом за рік, тис.грн.
1	Доходи від інноваційної діяльності	Див. табл. 5.5.	5164,800
2	Витрати на впровадженні інновацій	Див. табл.5.19.	4928,000
3	Прибуток від впровадження інноваційної діяльності до оподаткування	п.1-п.2.	539,800
4	Податок на прибуток	Ставка податку за чинним законодавством (18%), розрахована у абсолютному значенні відносно п.3.	97,164
5	Чистий прибуток від впровадження інноваційної діяльності	п.3-п.4.	442,636
6	Рентабельність від впровадження інноваційної діяльності,%	(п.5/п.1)×100%	8,5 %
9	Термін окупності капітальних вкладень для проведення інновації, років	Співвідношення інвестицій у первісну вартість основних засобів для проведення інновації (див. табл. 5.19.) до чистого прибутку від впровадження інноваційної діяльності (див. табл 5.20 п.5.)	11 років

Впровадження інновацій у проєктованому готелі є **прибутковим** з рентабельністю **8.5 %**, що забезпечує позитивний чистий прибуток. Однак, **тривалий термін окупності** (11 років) вказує на те, що **початкові інвестиції** у відповідне обладнання є **значними** або їхня окупність розтягнута в часі через

відносно невеликий річний чистий прибуток. Для підвищення привабливості інноваційного проекту слід розглянути шляхи скорочення інвестиційних витрат або збільшення дохідності.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Виконана магістерська робота присвячена проєктуванню засобу розміщення 4* (105 місць) у м. Яремче, де головною ідеєю та стрижнем конкурентоспроможності визначено локальну кухню та гастрономічні інновації. Маркетинговий аналіз підтвердив, що попит на автентичні кулінарні враження в Карпатах є високим. Обрана концепція дизайну "Карпатський еко-модерн" підпорядкована цій ідеї, створюючи відповідне візуальне тло для кулінарного досвіду.

Проєкт успішно інтегрує гастрономію в усі аспекти діяльності. Розробка унікальної Кулінарної Майстерні та потужного ресторану локальної кухні є ключовим елементом, що перетворює готель із засобу розміщення на гастрономічний центр. Це вимагало ретельного технологічного планування виробничої зони, що повністю забезпечує обслуговування гостей та зовнішніх відвідувачів. Функціональні зони готелю (житлові, вестибюль) спроектовані таким чином, щоб підтримувати комфортний відпочинок, який органічно доповнюється кулінарними подіями.

Ключовою інновацією, яка суттєво підвищує привабливість засобу розміщення та його конкурентоспроможність, є інтеграція у Кулінарну Майстерню елементів молекулярної гастрономії та сучасних технологій друку їжі. Використання Криогенної установки та 3D-принтера для їжі не лише забезпечує унікальний освітній та розважальний досвід для гостей, але й дозволяє модернізувати традиційні карпатські рецепти, пропонуючи продукцію з унікальними текстурами та формами, що позиціонує заклад у преміальному сегменті.

В 3 розділі розраховано та описано технологічне планування всіх функціональних зон готелю та ресторану. Це включало детальний перелік необхідного обладнання, визначення його корисної площі та обґрунтування просторових рішень для забезпечення ефективної роботи персоналу та комфорту гостей.

В 4 розділі підібрано інженерні системи для туристичного готелю з рестораном локальної кухні у м. Яремче. Було зроблено акцент на енергоефективності та надійності систем опалення, вентиляції, водопостачання та електромереж, що є критичним фактором для забезпечення стабільної цілорічної роботи в умовах гірської місцевості.

В 5 розділі згідно з розрахунками, показники ефективності проєктованого закладу становить: термін окупності капітальних вкладень становить 10 років, рентабельність становить 9,1 %. Такий показник окупності є високим для капіталомістких проєктів у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Це підтверджує, що вкладення в проєкт будуть повернені інвесторам у короткі терміни, що робить його високопривабливим та економічно доцільним для реалізації.

Проєкт готельного комплексу є комплексно обґрунтованим і демонструє успішну інтеграцію інноваційної гастрономічної ідеї в організаційно-технічну структуру готелю 4*. Всі рішення відповідають стандартам комфорту, надійності та нормативним вимогам.

Основна пропозиція для подальшого розвитку: поглиблення гастрономічної концепції через створення власної міні-ферми або саду трав. Це дозволить реалізувати концепцію "Farm-to-Table" (від ферми до столу), що посилить унікальність ресторану, зміцнить імідж готелю та стане потужним маркетинговим інструментом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ

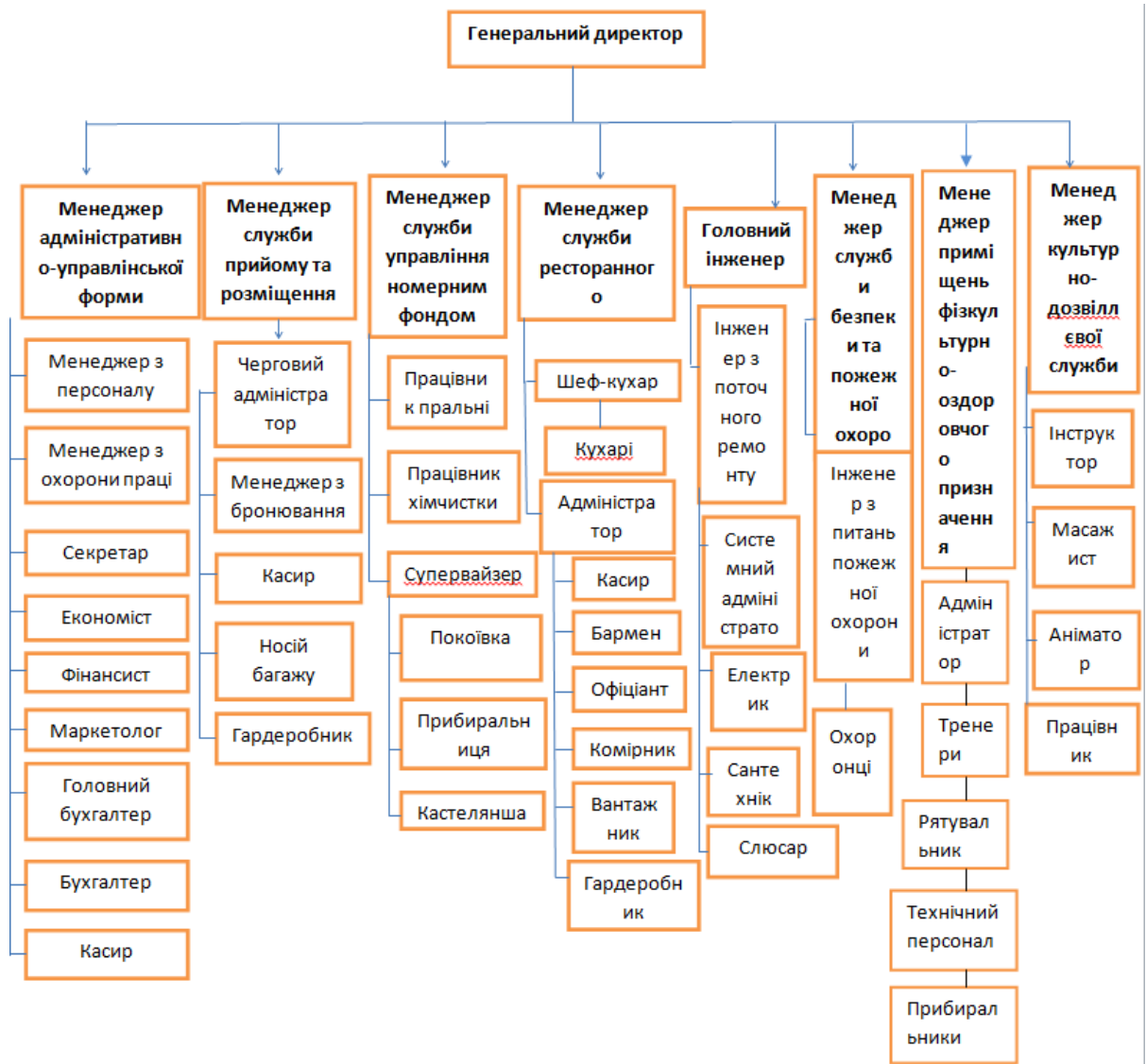
1. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня «магістр» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» освітньо-професійної програми «Готельна і ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / уклад.: Тетяна Сильчук, Олена Шидловська, Тетяна Іщенко, Лариса Литвинець – К.: НУХТ, 2022 – 78 с
2. Готельно-ресторанний бізнес: навч. посібник. [Електронний ресурс] / О.А.Ніколайчук, Н.С.Приймак, О.А. Сімакова, А.В. Слащева, Ю.А. Горяйнова, Ю.М. Коренець, О.А. Боднарук, О.А. Пусікова,Є.Г. Клевцов; ред. О.А. Ніколайчук. – Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2022. – 250с.
3. Інноваційні технології у ресторанному, готельному господарстві та туризмі : навч. посібник / Н. М. Влащенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп- ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 373 с.
4. Нікітіна Т. А. Структура визначення стратегії ціноутворення підприємствами готельного бізнесу/ Тетяна Нікітіна, Олександр Богуславський // International periodic scientific journal MODERN ENGINEERING AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES. Heutiges Ingenieurwesen und innovative Technologien. Issue №26 Part 2 April 2023, Germany 141с., С.119-123
5. Мітяєва Т.Л., Горішевський П.А. Війна та готельно-ресторанна сфера: виклики та адаптація / Економіка та суспільство, 2024, Випуск 62, С. ---.
Режим доступу:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4049>
6. Москвічова О. С. Інвестиційні ризики в індустрії гостинності в умовах військового часу, 2024. Доступ:
<https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/fiip/fiip2024/paper/view/19979>
7. Черномазюк А.Г. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. №5. Т.2. С.269-272.
https://tourlib.net/statti_ukr/chernomazyuk.htm
8. Інновації в готельному бізнесі. https://tourlib.net/statti_ukr/myronov43.htm

9. Ключові тренди ресторанного бізнесу в Україні: Тенденції сучасного ресторанного бізнесу. <https://business-broker.com.ua/blog/kliuchovi-trendy-restorannoho-biznesu-v-ukraini-tendantsii-suchasnoho-restorannoho-biznesu/>
10. Поняття та види інновацій. Поняття інноваційної діяльності та її предмет. <https://buklib.net/books/37223/>
11. <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/42b8f2ef-0baa-4711-aa72-85398e40e337/content>
12. https://tourlib.net/statti_ukr/myronov43.htm
13. Soneva Kiri (острів Ко Куд, Таїланд). <https://www.soneva.com/resorts/soneva-kiri/>
14. Al Maha, a Luxury Collection Desert Resort & Spa (Дубай, ОАЕ). <https://www.marriott.com/en-us/hotels/dxbam-al-maha-a-luxury-collection-desert-resort-and-spa-dubai/overview/>
15. ICEHOTEL (Юккасярві, Швеція). <https://www.icehotel.com/>
16. Borgo Santandrea (Амальфі, Італія). <https://www.borgosantandrea.it/>
17. Babylonstoren (Симондіум, Південна Африка): <https://babylonstoren.com/>
18. Casa Maria Luigia (Модена, Італія): <https://casamarialuigia.com/>
19. Grand Hotel Karel V (Утрехт, Нідерланди): <https://www.karelv.nl/en>
20. Hotel Haarhuis (Арнем, Нідерланди): <https://hotelhaarhuis.nl/en>
21. Ibis Kyiv Beresteiska (Київ): <https://all.accor.com/hotel/A033/index.ru.shtml>
22. Ibis Lviv Center (Львів): <https://ibis.lviv.ua/ibis-lviv-center>
23. Best Western Plus Market Square Lviv (Львів): <https://marketsquarelviv.com/>
24. Fairmont Grand Hotel Kyiv (Київ): <https://www.fairmont.com/en/hotels/kyiv/fairmont-grand-hotel-kyiv.html>
25. Premier Palace Hotel Kyiv (Київ): <https://premier-palace.phnr.com/ua>
26. Особливості організації надання додаткових послуг в готельному господарстві. <https://studfile.net/preview/9279091/>
27. Яремче. <https://www.karpaty.info/ua/uk/if/nd/jaremche/>
28. Географічне розташування та рельєф. <https://yaremcha-miskrada.gov.ua/pryroda-19-40-41-03-08-2019/>

29. Садиба Ліра. <https://hotels24.ua/uk/Yaremche/Private-estate-Lira-1672.html>
30. Гостьовий комплекс Ravloss. <https://surl.li/gykpvj>
31. FainaHouse. <https://surl.cc/ikpfvo>
32. Садиба "Даруночок" <https://karpaty.rocks/sadiba-darunochok>
33. Смерековий двір. <https://surl.li/rurysv>
34. Котедж «Карпатська казка». <https://yaremche-ua-78500-128.hotelmix.com.ua/>
35. Romantik Spa Hotel. <https://romantikspahotels.ua/hotel/nomery/>
36. Яремче Club Hotel. <https://yaremche-club-hotel.com/>
37. Готель «Ведмежа гора». <https://vedmezhagora.com/>
38. Готель «Водоспад». <https://hotel-vodospad-yaremche.hotelmix.com.ua/>
39. Готель «Карпатські зорі». <http://karpatskizori.com/index.php/pro-nas>
40. Готель «Рубель». <https://invest.rubel.com.ua/hotel-info.html>
41. Вплив пандемії COVID-19 на готельний бізнес.
<https://fgritb.knukim.edu.ua/home/news/vplyv-pandemii-covid-19-na-hotelnyi-biznes.html>

Додатки

Організація структура проєктованого готелю

Міністерство освіти і науки України

Національний університет харчових технологій

91-а
Міжнародна наукова
конференція молодих учених,
аспірантів і студентів

"Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем
харчування людства у ХХІ
столітті"

7–11 квітня 2025 р.

Частина 3

Київ НУХТ 2025

91st International scientific conference of young scientist and students "Youth scientific achievement to the 21st century nutrition problem solution", April, 7–11, 2025. Book of abstract. Part 3. NUFT, Kyiv.

The publication contains materials of 91th International scientific conference of young scientists and students "Youth scientific achievements to the 21st century Nutrition problem solution".

It was considered the problems of improving existing and creating new energy and resource saving technologies for food production based on modern physical and chemical methods, the use of unconventional raw materials, modern technological and energy saving equipment, improve of efficiency of the enterprises, and also the students research work results for improve quality training of future professionals of the food industry.

The publication is intended for young scientists and researchers who are engaged in definite problems in the food science and industry.

ISBN 978-966-612-358-2

© NUFT, 2025

Матеріали 91-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів "Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті", 7–11 квітня 2025 р. – Київ: НУХТ, 2025. – Ч.3. – 508 с.

Видання містить матеріали 91-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів "Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті".

Розглянуто проблеми удосконалення існуючих та створення нових енерго- та ресурсоощадних технологій для виробництва харчових продуктів на основі сучасних фізико-хімічних методів, використання нетрадиційної сировини, новітнього технологічного та енергозберігаючого обладнання, підвищення ефективності діяльності підприємств, а також результати науково-дослідних робіт студентів з метою підвищення якості підготовки майбутніх фахівців харчової промисловості.

Розраховано на молодих науковців і дослідників, які займаються означеними проблемами у харчовій науці та промисловості.

ISBN 978-966-612-358-2

© НУХТ, 2025

Зміст

20. Економіка та управління	8
20.1. Економічна теорія.....	9
20.2. Сучасні методи управління підприємством.....	33
20.3. Економіка підприємств харчової промисловості.....	65
20.4. Економіко-правове забезпечення бізнесу.....	95
20.5. Менеджмент персоналу.....	114
20.6. Маркетинг.....	147
20.7. Міжнародна економіка.....	227
21. Обліково-фінансова діяльність	236
21.1. Облік, аудит та аналіз на підприємствах.....	237
21.2. Фінанси.....	258
22. Готельно-ресторанний та туристичний бізнес	273
22.1. Готельно-ресторанна справа.....	274
22.2. Організація готельного та туристичного обслуговування.....	306
22.3. Технологія ресторанної продукції.....	333
23. Гуманітарні дисципліни	396
23.1. Історія України.....	397
23.2. Історія української культури.....	423
23.3. Філософія і психологія.....	444
24. Іноземні мови	460
24.1. Іноземні мови професійного спрямування.....	461
24.2. Ділова англійська мова і міжнародна комунікація.....	495

91st International scientific conference of young scientist and students
 "Youth scientific achievements to the 21st century nutrition problem solution",
 7–11 April, 2025. Book of Abstracts. Part 3. NUFT, Kyiv.

5. Безвідходне виробництво, запорука сталого розвитку вітчизняного ресторанного бізнесу

Андрій Довгаюк, Аліна Ковтун, Лариса Шаран

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Найбільш популярною тенденцією у світі є розвиток сучасних ресторанних технологій, які орієнтуються на екологічність, автоматизацію, діджиталізацію, нові формати приготування страв та клієнтоорієнтованість.

Матеріали і методи. Проаналізовано закордонний та вітчизняний досвід впровадження екологічних ініціатив в закладах ресторанного господарства. Здійснено теоретичний аналіз із використанням статистичних методів обробки інформації.

Результати. У всьому світі сьогодні виникає багато запитань пов'язаних зі збереження довкілля, зокрема в ресторанному бізнесі, які базують на основних поняттях: екологічний менеджмент, збереження електроенергії та водних ресурсів, ефективне сортування сміття та зменшення харчових відходів.

На нашу думку, одним із перспективних еко-напрямків у закладах ресторанного господарства – зменшення харчових відходів шляхом впровадження безвідходного виробництва. Принцип роботи безвідходних технологій базується на мінімізації харчових відходів, повторному використанню вторинної сировини та екологічних технологіях. Основна ідея цього виробництва полягає у створенні циклічного процесу де кожен харчовий продукт використовується максимально ефективно.

Для впровадження концепції безвідходного виробництва в закладах ресторанного господарства необхідно дотримуватися основних принципів: планування закупівель та повноцінне використання сировини (точний розрахунок інгредієнтів, використання локальних продуктів, дотримуватись технології FIFO, First In, First Out); своєчасне перероблення харчових відходів; альтернативні способи приготування (використання су-від, ферментації, неідеальних продуктів); використання екологічного посуду (виробленого з безпечного матеріалу).

В зарубіжних країнах за таким принципом вже працюють підприємства харчування – «Silos» у Великій Британії (постачають всі продукти без упаковки, налагоджене компостування відходів, автономність у виробництві хлібобулочних виробів, перероблені матеріали для посуду та меблів). У Фінляндії гості приходять у заклад «Nolla» із своїм посудом, також цей заклад повністю відмовився від використання сміттєвих баків та використовує багаторазову еко-тару. У ресторані «Amass», що знаходиться у Данії використовують продукти з власного органічного саду, старий хліб використовують для повторного виробництва у приготуванні крафтового пива та квасу, а також готують соуси із обрізків сировини.

Більшість закладів ресторанного господарства – «I Liva cafe», «Eco Buffet», «Акваріус» в Україні на сьогодні теж роблять відповідні кроки, щодо підтримки еко-напрямків, а саме запроваджують використання еко-посуду, вирощування та використання органічної сировини з частковим компостуванням харчових відходів.

Висновок. Безвідходне виробництво – це не просто тренд, але й показник привабливості та конкурентоспроможності закладу, збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь та підвищення екологічної відповідальності споживача.

Література.

1. СТАБМАН: інноваційні ідеї: веб-сайт URL: <https://www.stabman.com.ua/tendentsia-chystoi-etykety-ne-nova-ale-shcho-vona-naspravdi-oznachae>

*Тези подано для участі в V Міжнародній науково-практичній конференції
«Формування сучасних концепцій управління туризмом та готельно-ресторанним бізнесом в умовах парадигми
сталого розвитку», ЗНУ, м. Запоріжжя, 21 листопада 2025 р.*

Секція 5: Інформаційні технології, креативність, інноваційна та інвестиційна діяльність, кластеризація в туризмі й готельно-ресторанній справі

Андрій Довгаюк
магістрант спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
Лариса Шаран
канд.техн. наук, доцент
завідувачка кафедри готельно-ресторанної справи
Національний університет харчових технологій (Київ, Україна)

ВПРОВАДЖЕННЯ РЕСТОРАНУ ЛОКАЛЬНОЇ КУХНІ ПРИ ТУРИСТИЧНОМУ ГОТЕЛІ

Актуальність. Готельно-ресторанний бізнес у контексті сталого розвитку та викликів сьогодення потребує постійної трансформації, актуалізації і пристосування до вимог вибагливого споживача. Впровадження новітніх технологій, інструментів, продуктів, послуг та концепцій дозволяє готельєрам підвищувати ефективність, якість обслуговування та створювати суттєві конкурентні переваги засобів розміщення [1, 2]. Вітчизняна індустрія гостинності, зокрема у таких туристично привабливих регіонах, як Івано-Франківська область, має значний потенціал для розвитку, який може бути реалізований через диференціацію послуг.

Останнім часом серед подорожуючих посилюється значний інтерес до гастрономічного туризму та потребою в інноваційному переосмисленні національної кулінарної спадщини. Впровадження ресторану локальної кухні при засобі розміщення стане інноваційним поштовхом щодо перетворення готелю у культурний та гастрономічний осередок.

Метою дослідження є проектування туристичного готелю з рестораном локальної кухні у м. Яремче Івано-Франківської області, що сприятиме підвищенню його конкурентоздатності та задоволенню потреб сучасних туристів.

Виклад основного матеріалу. Ресторани при готелях у всьому світі впроваджують унікальні, нішеві концепції, які значно підвищують цінність послуг розміщення. Це не просто місце для їжі, а додатковий фактор привабливості, що реалізується через ексклюзивні формати (наприклад, інтеграція з природним ландшафтом) та глибоке культурне наповнення гастрономії (наприклад, Treepod Dining у Таїланді, Dune Dining в ОАЕ, Babylonstoren, ПАР) .

В Україні інноваційний акцент створення ресторану при готелі зміщений на діджиталізацію взаємодії (QR-меню, інтерактивні дисплеї) та оптимізацію процесів (Sous Vide), а також на розширення дієтичних опцій [2].

Локальна кухня ресторану це інноваційний інструмент, який сприятиме посиленню впізнаваності готелю та збільшенню показників ефективності його діяльності. Враховуючи потенціал Карпатського регіону для проектування засобу розміщення з рестораном локальної кухні було обрано м. Яремче, серце національної гастроспадщини і відповідно наша увага буде сконцентрована на: *унікальності* - пропонуючи меню зі страв регіональної кухні, яких не буде у великих мережевих засобах розміщення; *автентичності* – головним принципом якої буде пряма співпраця з місцевими постачальниками та виробниками, які в свою чергу забезпечать стабільну логістику, свіжість та якість харчового продукту; *відображенні місцевого колориту* в кожному просторовому елементі дизайну та інтер'єру.

Водночас у ресторані локальної кухні туристичного готелю в м. Яремче планується впровадити вдале поєднання гастрономічних інновацій з акцентом на локальність з сервісними інноваціями, екологічністю та зменшенням харчових відходів:

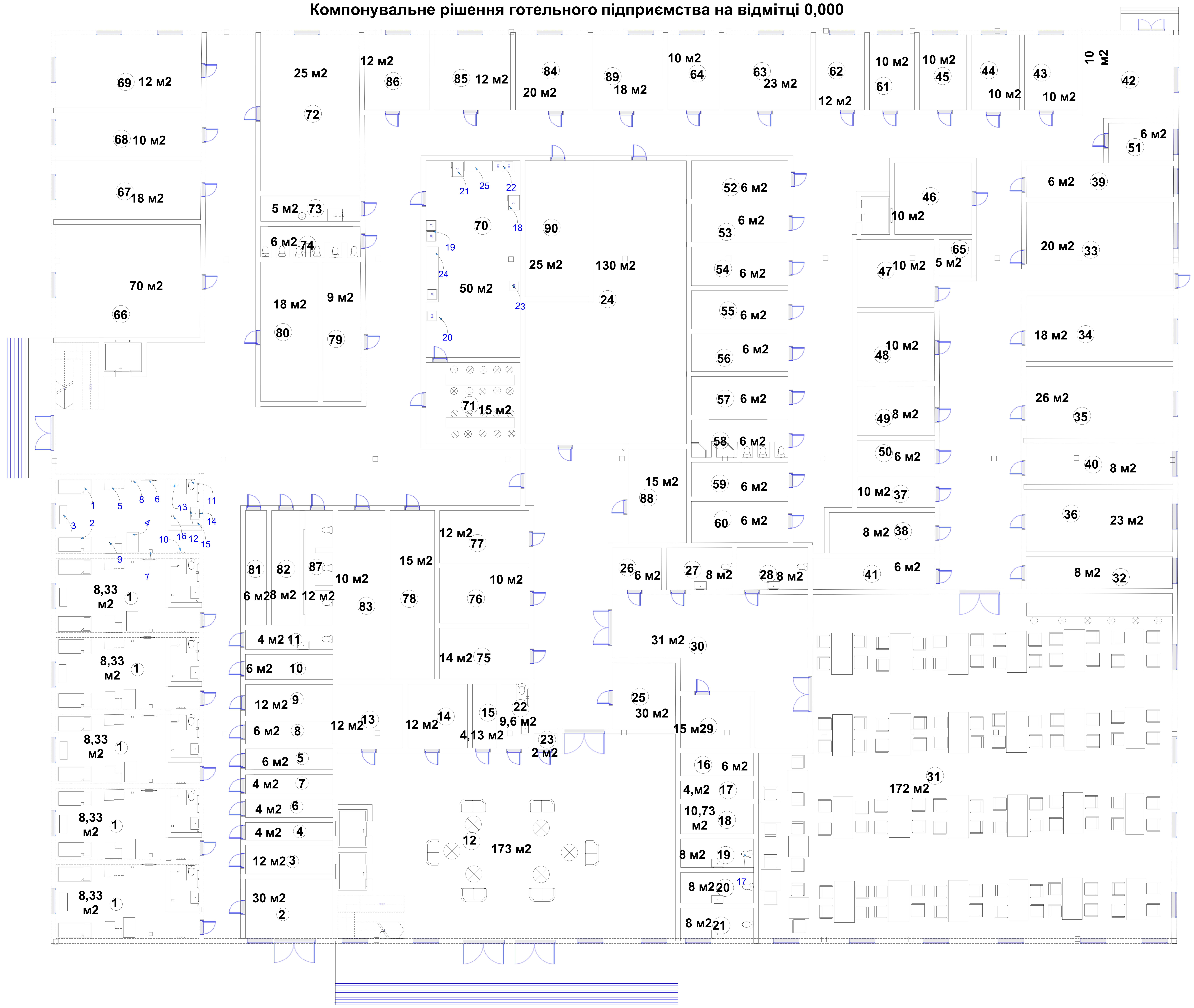
- "Ревайвл" Гуцульської кухні: використання сучасних кулінарних технік (су-від, ферментація) для удосконалення технології традиційних карпатських страв (банош, грибна юшка, куліш), зберігаючи при цьому автентичний смак та інгредієнти;
- "Farm-to-Table" на місцевому рівні: налагодження партнерства з місцевими фермерами та виробниками крафтової продукції (сироварні, медоварні, трав'яні збори) Івано-Франківської області;
- Театралізована подача: елементи шоу, наприклад, фламбування (догорання) деяких традиційних м'ясних страв або подача страв у посуді ручної роботи від місцевих майстрів, що підкреслює культурну автентичність;
- Гастрономічні екскурсії: організація для гостей готелю майстер-класів із приготування гуцульських страв, походів "за грибами/ягодами" з подальшим приготуванням обіду, що є соціальною інновацією;
- Зменшення відходів (Zero Waste): впровадження систем компостування та використання вторинної сировини на кухні, що відповідає тренду на екологічність;
- Регіональна специфіка: необхідність урахування особливого туристичного потенціалу Карпатського регіону, де локація та автентичність є ключовими конкурентними перевагами.
- Цифровізація: інтерактивні меню з детальною інформацією про походження локальних інгредієнтів (з QR-кодами, що ведуть на сторінки місцевих ферм), що підвищує довіру та прозорість.

Висновок. Впровадження ресторану локальної кухні при туристичному готелі в м. Яремче – це не лише про їжу. Це інвестиція у культурний капітал готелю, що надає йому душу та ідентичність. За умови чіткої стратегії, високої якості надання послуг та автентичності, такий ресторан стане потужним генератором прибутку та конкурентною перевагою на ринку гостинності.

Список використаних джерел

1. Ткаченко Т. І. Інноваційний розвиток підприємств туристичної галузі : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 484 с.
2. Іванова О. М. Гастрономічний туризм як інструмент регіонального розвитку : світовий досвід та перспективи для України. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. С. 145–150. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5891>.

Компонувальне рішення готельного підприємства на відмітці 0,000

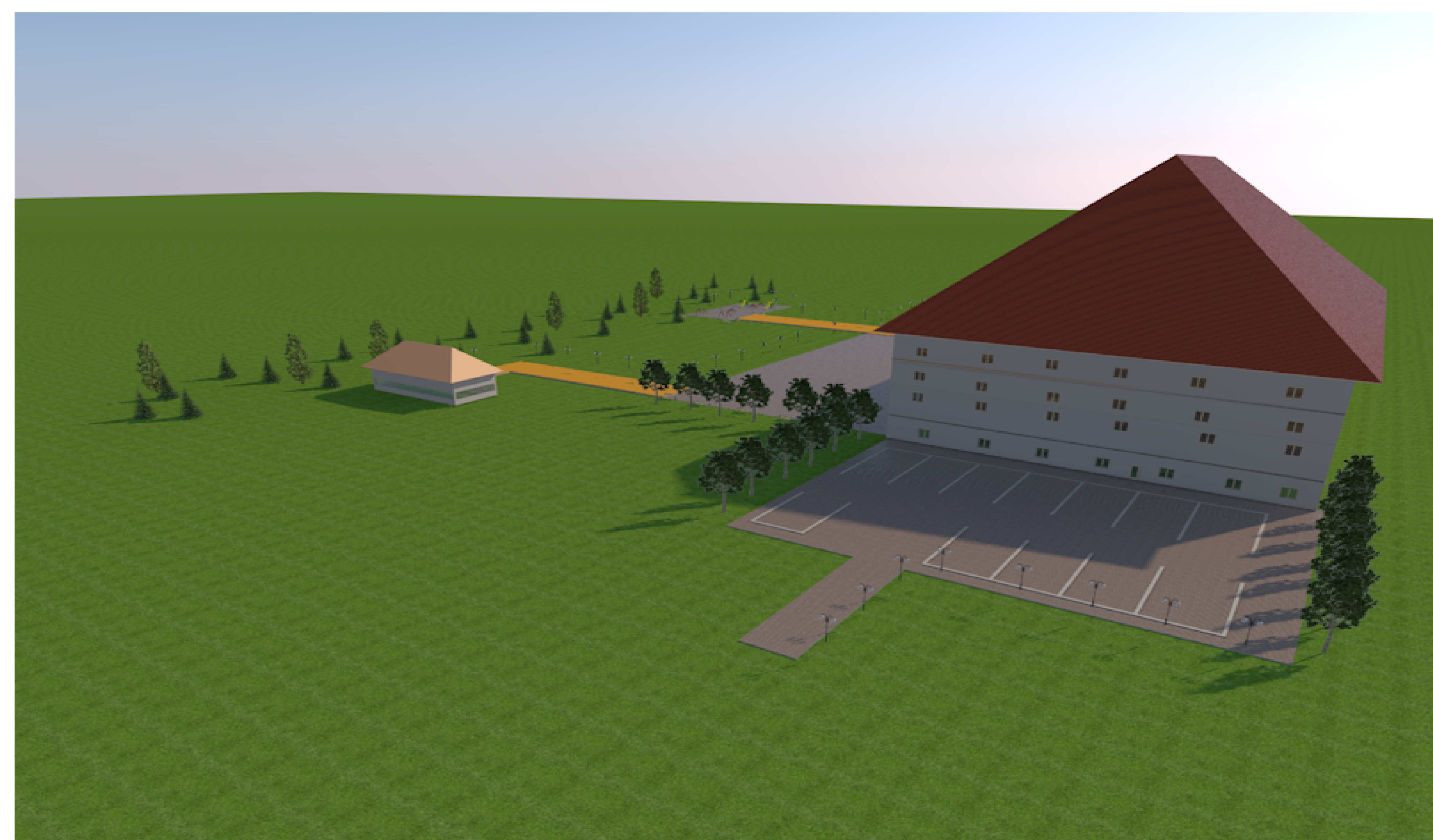
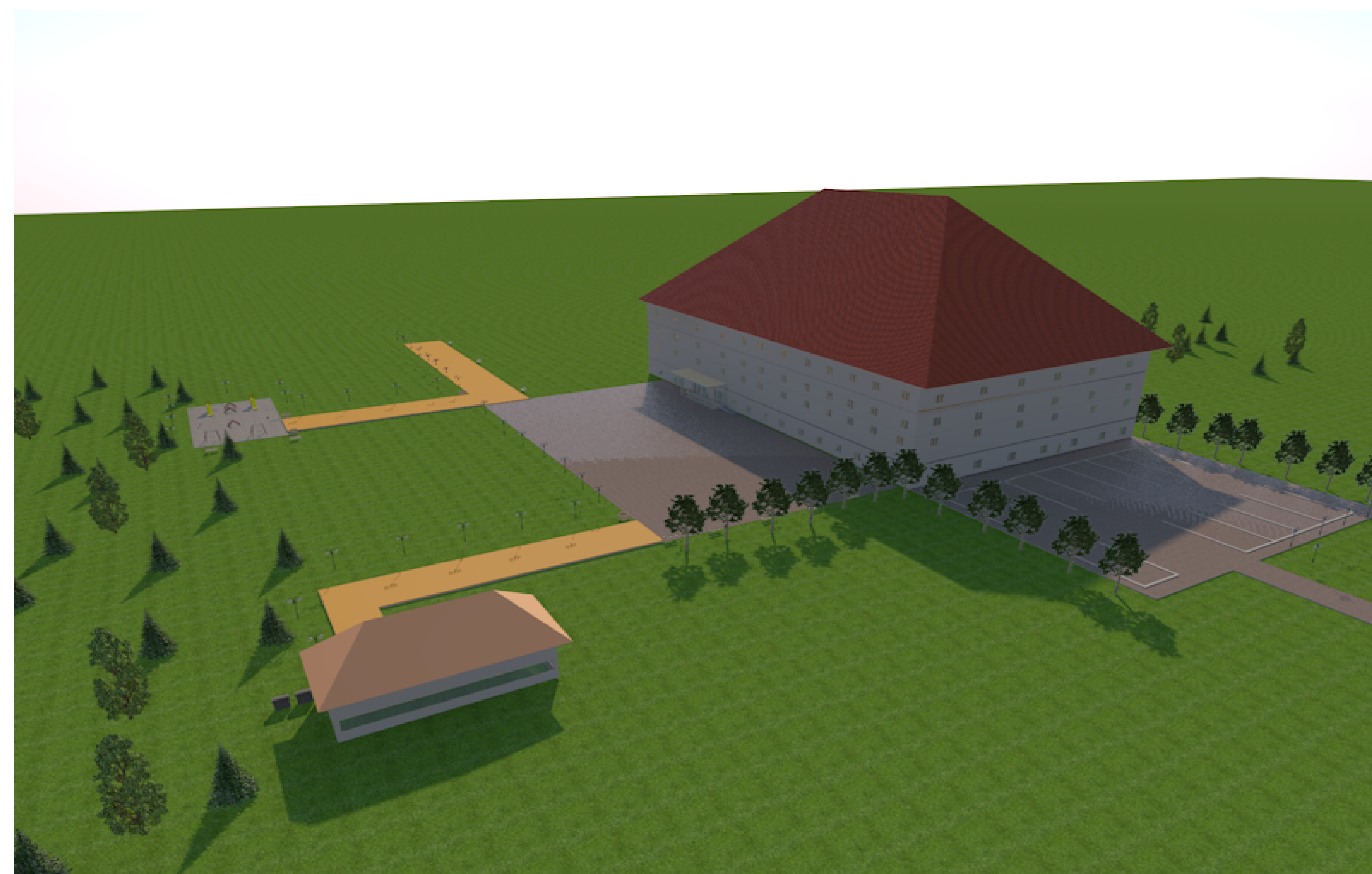
Експлікація приміщень та специфікація обладнання

	Назва приміщення	Площа, м ²
	Житлова група приміщень	
1	Одномісний стандарт (МГН)	50
	Приміщення поповерхового обслуговування	
2	Хол	30
3	Кімната чергового персоналу	12
4	Приміщення старшої покоївки	4
5	Приміщення для складання брудної білизни	6
6	Комора прибирального інвентарю	4
7	Площадка розбирання брудної білизни	4
8	Кімната побутового обслуговування	6
9	Приміщення для зберігання візків покоївок	12
10	Приміщення для чистки взуття	6
11	Санвузол персоналу	4
	Приймально-вестибюльна група приміщень	
12	Вестибюль	173
13	Бюро прийому і реєстрації	12
14	Кімната чергового адміністратора	12
15	Приміщення охорони	4,13
16	Гардероб	6
17	Приміщення носіїв багажу	4
18	Камера схову	10,73
19	Вбиральня чоловіча	8
20	Вбиральня жіноча	8
21	Вбиральня службова	8
22	Вбиральня для маломобільних груп населення	9,6
23	Комора прибирального інвентарю	2
	Заклади ресторанного господарства	
24	Ляльня для персоналу	130
25	Бар при вестибюлі(лобі-бар)	30
	Для відвідувачів	
26	Гардероб	6
27	Санвузол чоловіча	8
28	Санвузол жіноча	8
29	Санвузол для маломобільних груп населення	15
30	Вестибюль	31
31	Обідня зала з баром	172
	Виробничі	
32	Підсобне приміщення бару	8
33	М'ясо-рибний цех	20
34	Овочевий цех	18
35	Гарячий цех	26
36	Холодний цех	23
37	Кабінет завідуючого виробництва	10
38	Мийна столового посуду	8
39	Сервізна	6
40	Мийна кухонного посуду	8
41	Роздавальня	6
	Складські	
42	Завантажувальна	10
43	Неохолоджувальна комора сухих продуктів	10
44	Неохолоджувальна комора овочів та коренеплодів	10
45	Неохолоджувальна комора бакалійних товарів та напоїв	10
46	Охолоджувальна камера м'ясо-рибна	10
47	Охолоджувальна камера молочно-жирова та гастрономії	10
48	Охолоджувальна камера фруктів, овочів, зелені та напоїв	10
49	Склад матеріально-технічного забезпечення	8
50	Комора тари і інвентарю	6
51	Приміщення комірника	6
	Службово-побутові	
52	Кабінет директора	6
53	Бухгалтерія	6
54	Приміщення офіціантів і барменів	6
55	Гардероб офіціантів і барменів	6
56	Приміщення персоналу	6

57	Гардероб персоналу	6
58	Душова, туалети	6
59	Білизняна	6
60	Комора прибирального інвентарю	6
	Технічні приміщення	
61	Електрощитова	10
62	Теплопункт	12
63	Венткамера припливна	23
64	Венткамера витяжна	10
65	Машинне відділення	5
	Приміщення фізкультурно-оздоровчого призначення	
66	Тренажерний зал	70
67	Кімната відпочинку	18
68	Кімната інструкторів	10
	Приміщення культурно-дозвільного призначення	
69	Приміщення гідів та гіда-перекладача	12
70	Кулінарна студія / Майстерня (Інновація)	50
71	Дегустаційна	15
72	Дитяча ігрова кімната	25
73	Технічне приміщення при Кулінарній студії	5
74	Санвузли при зоні дозвілля	6
	Службово-побутові приміщення	
75	Кабінет генерального директора	14
76	Приймальня секретаря керівника	10
77	Кабінет виконавчого директора	12
78	Кабінет маркетологів	15
79	Кабінет головного бухгалтера	9
80	Приміщення для роботи бухгалтерів	18
81	Касовий вузол	6
82	Кабінет HR-менеджер	8
83	Приміщення для спеціаліста відділу кадрів	10
	Побутові приміщення для персоналу	
84	Кімната відпочинку	20
85	Гардеробна чоловіча	12
86	Гардеробна жіноча	12
87	Санітарні вузли	12
	Господарські приміщення	
88	Кімната для зберігання інвентарю	15
89	Склад господарських товарів	18
90	Пральня	25

№	Назва обладнання	Тип, марка	Габаритні розміри, мм	Кількість
1	Ліжко одномісне (інклюзивне)	Medisleep H90	1000×2100×900	6
2	Ліжко одномісне (стандарт)	Сонлайн "Base"	900×2000×900	6
3	Приліжкова тумба (настінна)	Nova Wall	400×300×400	6
4	Стіл робочий (регульований)	FlexiDesk XL	1200×700×750	6
5	Шафа для одягу (з низькою штангою)	Adapt Closet 100	1000×500×2000	6
6	Телевізор (настінний)	Samsung LED 32"	720×30×450	6
7	Мин-сейф (вбудований)	Technomax MT	400×300×200	6
8	Телефон	Cisco CP-6825	200×150×100	6
9	Шафа для одягу (неглибока)	Minimal Entry 40	1000×400×2000	6
10	Вішалка настінна	Loft Hook	800×50×1500	6
11	Унітаз подовжений (з поруччями)	Grohe Bau 700	400×750×850	7
12	Раковина інклюзивна (без тумби)	Ideal Standard MGH	650×550×150	6
13	Душова зона (без піддону, з сидінням)	Barrier-Free Shower	1400×1200×2200	8
14	Дзеркало (нахил)	AquaForm Tilt	800×20×1000	15
15	Фен (настінний)	Babyliss Pro	200×100×250	6
16	Телефон	Cisco CP-6825	200×150×100	6
17	Унітаз	Villeroy & Boch O.novo	700×400×750	18
18	Пароконвектомат	Rational, Unox	550×850 до 1000×850	1
19	Термостат	Julabo, Polyscience	100×100×300	2
20	Вакуумний пакувальник	Henkelman, Multivac	500×400	1
21	Бласт чилер / шокер	Irmox, Electrolux	700×850	1
22	Індукційна плита	Hendi, Fimar	400×400 до 800×800	2
23	Дегідратор (Food)	Excalibur, Sedona	400×500	1
24	Термомікс Високошвидкісний блендер	Thermomix, Vitamix	300×300	2
25	Стіл виробничий	Rational, Unox	1200×700×750	2

План благоустрою в 3D-проекції

Матеріали інноваційних досліджень

Рис. 1 Види гастрономічних інновацій

Таблиця 1 - Світовий досвід використання гастрономічних інновацій у ресторани при засобах розміщення

№ п/п	Країна	Назва ресторану при готелі	Тип або клас закладу	Назва гастрономічної інновації	Характеристика
1	Таїланд	Soneva Kiri	Курортний готель	Treepod Dining	Обід у підвісних коконах з доставкою їжі зіп-лайном
2	OAE	Al Maha	Розкішний пустельний курорт	Dune Dining	Приватні вечери під зоряним небом у пустелі
3	Швеція	ICEHOTEL	Унікальний готель з льоду	Ресторан ICEHOTEL	Крижаний стіл, меню з локальних арктичних інгредієнтів
4	Італія	Alici (при Borgo Santandrea)	Michelin-ресторан	Кулінарні майстер-класи	Регіональна кухня та майстер-класи
5	Південна Африка	Babylonstoren	Фермерський готель	Концепція "з ферми до столу"	Пікнік-ланчі, традиційні та сучасні фермерські страви
6	Італія	Casa Maria Luigia	Гостьовий будинок	Відкрита кухня	Приготування закусок шеф-кухарем, дров'яна піч та хіти флагманського ресторану
7	Нідерланди	Karel 5 (при Grand Hotel Karel V)	Michelin-ресторан	Інноваційні кулінарні шедеври	Висока кухня з інноваційним підходом
8	Нідерланди	LOCALS (при Hotel Haarhuis)	Ресторан при готелі	Акцент на локальні продукти	Використання локальних продуктів та овочів у меню

Таблиця 2 - Вітчизняний досвід використання гастрономічних інновацій у ресторанах при засобах розміщення

№ п/п	Країна	Назва ресторану при готелі	Тип або клас закладу	Назва гастрономічної інновації	Характеристика
1	Україна	Ресторан 74urbanfood при готелі Ibis Kyiv Berestejska	Готель	Діджиталізація взаємодії	Сучасний ресторан із цифровими меню та акцентом на цифрову взаємодію з гостями.
2	Україна	Ресторан 74 Urban Food при готелі Ibis Lviv Center	Готель	Інноваційні технології приготування	Завпровадження технологій (наприклад, Sous Vide) та оптимізація процесів.
3	Україна	Ресторанія Boymiv при готелі Best Western Plus Market Square Lviv	Готель	Інтерактивні дисплеї меню	Використання інтерактивних дисплеїв у холі для перегляду меню ресторанів.
4	Україна	Ресторан Marigold при готелі Fairmont Grand Hotel Kyiv	Готель класу люкс	Розширення дієтичних опцій	Розширення пропозиції дієтичних та здорових страв, зокрема веганських та безглютенових опцій.
5	Україна	Ресторан Atmosfera при готелі Premier Palace Hotel Kyiv	Готель класу люкс	Системи оперативного зворотного зв'язку	Системи для постійного покращення сервісу та якості страв.
6	Україна	ресторан SAFE при готелі Bankhotel Lviv	Готель класу люкс	Нова локальна кухня (New Local)	Переосмислення традиційних галицьких страв через сучасні техніки та фокус на локальних фермерських продуктах Львівщини.
7	Україна	ресторан B-Zone при готелі Radisson Blu Resort, Bukovel	Курортний готель, 5 зірок	Регіональна гастрономічна ідентичність	Використання виключно карпатських інгредієнтів та популяризація гуцульської кухні у вишуканій подачі.
8	Україна	Ресторан Lis при готелі Ribas Karpaty (с. Полянці)	Курортний готель	Craft & Farm Sourcing	Активна співпраця з дрібними місцевими виробниками для створення меню з крафтових сирів, м'ясних виробів та лісових агід регіону.

Матеріали інноваційних досліджень

Таблиця 1 – Характеристика дегустаційних сетів "Смаки Карпат"

Назва (приклад)	Опис	Вікова категорія	Місце проведення	Вартість, грн
Сезонний дегустаційний сет «Смак Карпат»	Ексклюзивний сет із 5-7 страв, що включає: Грибна юшка з білих грибів, банош із бринзою та шкварками, форель із гірського потоку, приготована <i>су-від</i> , гуцульські голубці з кукурудзяною крупкою. Поєднання традиційних карпатських рецептів із сучасними техніками (наприклад, <i>су-від</i>). Меню змінюється сезонно, базується виключно на локальних фермерських продуктах.	Дорослі (25+), гурмани, поціновувачі автентичної кухні.	Ресторан готелю (Перший поверх), VIP-зали, тераса.	1200 грн/особа

Таблиця 3 – Характеристика гастрономічної екскурсії "За лаштунками карпатської кухні"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Гастрономічна екскурсія "За лаштунками карпатської кухні"	Візні тури до місцевих фермерських господарств, сироварень, пасік. Дегустації свіжих продуктів на місці виробництва, спілкування з виробниками.	Дорослі (18+) та сім'ї з дітьми шкільного віку (8+), еко-туристи.	3 – 6 (залежно від маршруту)	Візні локації: Сироварні, пасіки, ферми у Яремче та навколишніх селах.	Індивідуальна екскурсія (1–4 особи): Від 2500 грн/група (без вартості дегустацій). Групова екскурсія (від 5 осіб): 600–950 грн/особа.

Таблиця 4 – Характеристика тематичної вечери "Занурення в атмосферу карпатського застілля"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Майстер-класи "Доторк до карпатської кулінарії"	Інтерактивні заняття з досвідченими шеф-кухарями. Активне приготування страв (банош, вареники, грибна юшка). Спеціальні програми для дітей.	Широка: Діти (6-12), Підлітки (12-18), Дорослі (18+). Ідеально для сімей та проведення тимблдингів.	1,5 – 3 (включає приготування та дегустацію)	Спеціально обладнана Кулінарна студія на території готелю (з інтерактивними екранами).	Індивідуальний: 800–1200 грн/особа. Груповий (від 5 осіб): 600–900 грн/особа. Дитячий: 500–700 грн/особа

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Тематична вечеря "Занурення в атмосферу карпатського застілля"	Культурно-гастрономічне занурення. Вечори, присвячені продуктам (бринза, гриби, дичина) або традиціям. Жива гуцульська музика, національні костюми, традиційний декор.	Дорослі (18+) – пари, групи, корпоративи.	3 – 4 (гастрономія + розважальна програма)	Основний ресторан або банкетний зал готелю (декорований у гуцульському стилі).	1300 грн/особа

Таблиця 5- Карпатський Food-pairing "Гармонія смаків"

Назва	Опис	Вікова категорія	Тривалість, год	Місце проведення	Вартість, грн
Карпатський Food-pairing "Гармонія смаків"	Спеціальні дегустації, де кожна страва гармонійно поєднується з локальним напоєм (крафтове пиво, вино, наливки, трав'яні чаї). Супровід сомельє/експерта.	Дорослі (21+) – цінителі винної культури та крафтових напоїв.	1,5 – 2	Виділена зона у ресторані, дегустаційний зал або лаунж-бар готелю.	800 грн